

Pražská vysoká škola psychosociálních studií

Vnímání manželství u manželů s různou národností

Adéla Zahrajová

Vedoucí práce: Mgr. Michal Slaninka

Praha 2018

Prague College of Psychosocial Studies

Perception of marriage with partners of different nationalities

Adéla Zahrajová

The Bachelor Thesis Supervisor: Mgr. Michal Slaninka

Prague 2018

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá tématem, jak manželé s různou národností vnímají své manželství. V teoretické části se autorka zabývá prvotním výběrem partnera, a některými existujícími možnostmi volby partnera. Dále zde autorka popisuje rodinu a manželství, jeho vznik, vývoj, zánik a rozvodovost manželství. V dalších částech autorka popisuje smíšená manželství. Charakterizuje modely smíšených manželství a hlavní problémy tohoto soužití. V závěrečné části se autorka zaměřuje na radost a hlavní výhody smíšených manželství.

V praktické části autorka seznamuje s výzkumnou činností, která se skládá z šesti rozhovorů. Na základě kvalitativní metody interpretativní fenomenologické analýzy autorka nahlíží do života a vnímání manželství manželů s různou národností. Účelem bakalářské práce je zjistit, jak partneři vnímají soužití se svým protějškem jiné národnosti, a jak se oni sami v tomto manželství cítí. Na základě výsledků výzkumu autorka zjistila, že manželé za nejdůležitější považují vzájemné pochopení, otevřenost a lásku, nikoliv svůj původ či kulturu.

Klíčové slova:

Manželství, rodina, vnímání, smíšená manželství

Abstract

This bachelor thesis deals with the issue of how the married couples with different nationalities perceive their marriage. In the theoretical part, the author deals with the initial selection of a partner, and with some of the existing options for choosing a partner. The author also describes the family and marriage, its origin, development, demise and divorce of marriage. In other parts, the author describes mixed marriages. The author characterizes the models of mixed marriages and the main problems of this coexistence. In the final part the author focuses on the joy and the main advantages of mixed marriages.

In the practical part, the author introduces a research activity consisting of six interviews. Based on the qualitative method of interpretative phenomenological analysis, the author looks into the life and perception of marriages of spouses of different nationalities. The purpose of the bachelor thesis is to find out how the partners perceive coexistence with their partner of another nationality and how they feel in this marriage. Based on the results of the research, the author found that marriages considered as most important the mutual understanding, openness and love, not their origin or culture.

Keywords:

Marriage, family, perception, mixed marriages

Prohlášení

„Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala sama a pouze s použitím citovaných pramenů literatury.“

V Praze dne 27. 6. 2018

.....
Adéla Zahrajová

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat Mgr. Michalovi Slaninkovi, za věnovanou pozornost, odborné vedení, ochotu, trpělivost a cenné rady při psaní této bakalářské práce. Děkuji respondentům, kteří byli ochotni se výzkumu zúčastnit a byli otevřeni k spolupráci a nahlédnutí do jejich osobního života.

Obsah

Úvod	9
Vymezení pojmů	10
1 Manželství- výběr a volba partnera, manželství, vývoj manželství, rodina, zánik manželství, rozvodovost.....	11
1.1 Výběr a volba partnera	11
1.2 Manželství	13
1.3 Vývoj manželství	14
1.4 Rodina	16
1.5 Zánik Manželství.....	18
1.6 Rozvodovost.....	19
2 Smíšené manželství – modely, problémy.....	20
2.1 Modely smíšených manželství	21
2.2 Typy lidí, kteří uzavírají tato manželství	22
2.3 Časté problémy, konflikty smíšených manželství.....	23
2.4 Komunikace, jako zdroj problémů.....	26
2.5 Radosti a výhody smíšených manželství.....	27
3 Praktická část a vlastní výzkumné šetření.....	29
3.1 Praktická část	29
3.2 Výzkumné otázky.....	29
3.3 Metoda výzkumu.....	30
3.4 Výzkumný vzorek	31
3.5 Popis výzkumného vzorku	32
3.6 Charakteristika respondentů.....	32
4 Metody sběru dat.....	34
4.1 Etické aspekty	35
4.2 Osnova rozhovorů	35
4.3 Přepisy rozhovorů a jejich zpracování	39
4.4 Validita.....	40
5 Výsledky výzkumu	41
5.1 Jak vnímají manželé vztah s partnerem jiné národnosti?.....	41
5.1.1 Láska ve vztazích.....	41
5.1.2 Nevnímání národnostních rozdílů mezi partnery.....	42

5.1.3	Otevřenost a otevřené smýšlení	42
5.1.4	Vzájemné neporozumnění vlivem cizího jazyka	43
5.1.5	Afekt, jako pomoc při vyjadřování se.....	44
5.1.6	Změna v prožívání vzhledem k předchozím vztahům	44
5.1.7	Opatrné vyznávání lásky.....	45
5.1.8	Čím si vás partneři získali?.....	45
5.2	Jaký mají význam kulturní rozdíly na váš vztah?	46
5.2.1	Prožívání kulturních odlišností, či podobností	46
5.2.2	Kulturní obohacení a důležitost porozumnění jeden druhého	47
5.2.3	Tradice, jako kulturní rozdíl	48
5.3	Jak odlišná řeč ovlivňuje vaše manželství a rodinu?	49
5.3.1	Vliv jazykové bariéry na vztah partnerů.....	49
5.3.2	Problémy s vyjadřováním v cizím jazyce	49
5.3.3	Faktory, které ovlivňují mluvu dětí respondentů.....	51
5.4	Jaké máte vztahy se svými rodinami?.....	51
5.4.1	Počáteční nejistota rodičů ze vztahu s cizincem.....	52
5.4.2	Pozitivní vnímání rodičů na vztah s cizincem	52
5.4.3	Kladný vztah s rodiči svého partnera, i přes komunikační problémy.....	53
5.4.4	Špatný vztah s rodiči své partnerky způsobený vzdáleností.....	54
6	Diskuze	56
	Závěr	58
	Citovaná literatura	60
	Příloha č. 1: Informovaný souhlas (v Českém jazyce).....	62
	Příloha č. 2: Přepsané rozhovory	64

ÚVOD

Téma „Vnímání manželství u manželů s různou národností.“ si autorka vybrala, zejména protože se jedná v současné době o stále častěji vyskytující se soužití. V České republice se také jedná o ne zcela prozkoumané téma. Autorka se zabývá vnímáním manželství mezi partnery, kde jeden z partnerů je národnosti České a druhý z partnerů národnosti Anglické, Americké nebo Kanadské. Toto téma si autorka vybrala také z osobních důvodů, kdy sama žije s partnerem z jedné z těchto zemí.

Cílem práce bylo nahlédnutí do života těchto párů a pokusit se zmapovat, jak vnímají a prožívají své životy s partnerem z jiné země a kultury. Jak vnímají jednotlivé odlišnosti či podobnosti s partnerem, jak se po sňatku změnil jejich život a jak ovlivňuje cizí jazyk jejich domácnost a spolužití.

Bakalářská práce vnímání manželství u manželů s různou národností je rozdělena do tří kapitol a skládá se z teoretické a praktické části. V první kapitole teoretické části autorka popisuje, jak si lidé vybírají partnery, a popisuje možné volby partnera. Také se v této části zabývá manželstvím jeho vývojem a zánikem. Dále popisuje rodinu z důvodu úzké souvislosti s tématem a rozvodovost.

V druhé kapitole se autorka věnuje vysvětlení pojmu smíšená manželství. Popisuje jednotlivé modely smíšených manželství a zaměřuje se na hlavní problémy, se kterými se tato manželství potýkají. Také se zabývá typy lidí, kteří tento typ manželství uzavírají a jaké jsou jejich nejčastější důvody. Dále se věnuje komunikaci a možné jazykové bariéře mezi těmito páry. V závěrečné části této kapitoly se autorka zaměřuje na radosti tohoto soužití a na nejčastější výhody smíšených manželství.

V praktické části bakalářské práce autorka charakterizuje jednotlivé páry a popisuje metodu, kterou pro výzkum použila. Autorka zjišťuje, jak partneři vnímají svá manželství, a zda pociťují ve svém vztahu s partnerem kulturní či národnostní odlišnosti. Snaží se nahlédnout do osobního života těchto párů. Uvědomují si, zda kulturní rozdíly mají vliv na jejich vztah? Jak na ně působí odlišný jazyk? Anebo snad nevnímají žádné odlišnosti či rozdíly? V rámci výzkumu se autorka na všechny tyto otázky snaží odpovědět.

VYMEZENÍ POJMŮ

Manželství – Podle občanského zákoníku a zákonu č.89/2012 Sb. § 655 je manželství trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc.

Rodina- *„Obecně původní a nejdůležitější společenská skupina a instituce, která je základním článkem sociální struktury i základní ekonomickou jednotkou a jejímiž hlavními funkcemi je reprodukce trvání lidského biologického druhu a výchova, respektive socializace potomstva, ale i přenos kulturních vzorů a zachování kontinuity kulturního vývoje“* (Petrušek & Vodáková, 1996, s. 940).

Vnímání- *„též percepce – identifikace, diskriminace, zjišťování a odrážení předmětů, jejich vlastností a vztahů mezi nimi. Bývá vymezováno jako stupeň smyslového poznání, kvalitativně se lišící od pouhého čítí“* (Petrušek & Vodáková, 1996, s. 1390).

Smíšené manželství- *„Jestliže snoubenci pocházejí z různých skupin; pak se jedná o smíšená manželství, kde snoubenci pocházejí z různých etnických, národnostních, náboženských eventuálně jiných skupin“* (Pavlík & Kalibová, 2005, s. 78).

1 MANŽELSTVÍ- VÝBĚR A VOLBA PARTNERA, MANŽELSTVÍ, VÝVOJ MANŽELSTVÍ, RODINA, ZÁNÍK MANŽELSTVÍ, ROZVODOVOST

Podle občanského zákoníku a zákonu č.89/2012 Sb. § 655 je manželství trvalý svazek muže a ženy vzniklý způsobem, který stanoví tento zákon. Hlavním účelem manželství je založení rodiny, řádná výchova dětí a vzájemná podpora a pomoc.

č.89/2012 Sb. § 656 Manželství vzniká svobodným a úplným souhlasným projevem vůle muže a ženy, kteří hodlají vstoupit do manželství (dále jen „snoubenci“), že spolu vstupují do manželství.

1.1 Výběr a volba partnera

Plaňava (2000) uvádí že, „v období mezi ukončením dospívání a začátkem manželského soužití jsou významné tři vývojové úkoly: separace od rodičovské rodiny, volba profesní dráhy (či jejího počátečního směru) a výběr/volba partnera“ (Plaňava, 2000, s. 174).

Na základě výzkumu přizpůsobivosti studentů vysokých škol na nové prostředí J. A. Hoffman (1984) popisuje čtyři stupně separace, jako první se jedná o emocionální nezávislost, ta spočívá v schopnosti oprostít se od potřeby citové opory a schválení rodičů. Druhou dimenzi nazývá funkční nezávislostí, ve které jde zejména o oproštění se od nezbytnosti fyzického i finančního podílení se rodičů. Třetí je dimenze nazvaná postojová nezávislost, která vyjadřuje míru rozlišnosti přístupů, hodnot a názorů dospívajících a rodičů. Čtvrtou dimenzí je dimenze konfliktové nezávislosti, ta vyjadřuje nepřítomnost pocitů provinění, zlosti a zatrpklosti ve vztazích mezi rodiči a dospívajícími. Výsledky tohoto výzkumu odhalily, že první dimenze čili emocionální a čtvrtá dimenze konfliktová společně souvisejí. Na základě procesů separace a vytváření nového sebepojetí, můžeme na stupni chování zpozorovat chození, které není vážné, pátrání, projevy zamilovanosti až po vážný vztah nebo dokonce zasnoubení. U teorií o výběru partnera se stále spekuluje, zda se jedná o motivaci vědomou nebo nevědomou, a také zda hrají větší roli sociálně-kulturní aspekty nebo ty psychologické.

Dalším způsobem jak můžeme na výběr partnera nahlížet je z pozice, zda si lidé vybírají své protiklady nebo naopak protějšky, kteří jsou jim povahově podobní (Plaňava, 2000).

Plzák (2014) rozděluje výběr partnera do čtyř možných způsobů výběru. Prvním je výběr emocionální, jedná se o výběr, který je způsobený silnou intervencí romantické lásky, a je touto láskou a emocí přesvědčivě ovlivněn, a pokud by se výběr touto láskou nepodepřel, jednalo by se o výběr imorální. Druhým výběrem je výběr racionální, který se vyznačuje postupem: zvolit si, vyzkoušet a zakoupit. Při tomto typu výběru musíme brát v potaz, že i my sami jsme zároveň předmětem výběru, to znamená, že si volím a zároveň jsem sám volen někým druhým. Zajímavým poznatkem u toho výběru je fakt, že rozhodnutí k výběru daného partnera se děje na rovině intuitivní či nevědomé. Výběr riskantní je třetím výběrem, který se vytvoří mezi dvěma odhodlanými, ráznými partnery, v momentě, kdy si tyto charakterové rysy neuvědomí. V raném počátku takového vztahu to v partnerech navzájem budí dojem, a na základě něho se poznávají. Nicméně po chvíli se jejich ráznost stane problémem v párovém soužití, až nakonec půjdou jeden proti druhému. Poslední výběr se nazývá výběrem nadějným, bohužel i tento typ výběru občas končí špatně, pokud partneři nedbají na určitá pravidla v párovém soužití (Plzák, 2014).

Alan Kerckhoff a Keith Davis (1962) vytvořili teorii dvoustupňového filtru při vybírání partnera. V této teorii se očekává, že během jakési první zkoušky výběru partnera se protřídí ti adepti, kteří neodpovídají společenské homogamii, jsou protřídění hlavně na základě jejich věku, sexuální orientace, rasy nebo sociální třídy. Skupina, která tímto protříděním, filtrem projde je dále tříděna, ale už během fyzického kontaktu. Například na rande, během námluv, dvoření na základě osobnostních vlastností a znaků. A až po tomto kroku se páry dají vybírat podle Winchova principu komplementarity (Možný, 2011).

Existuje mnoho různých teorií k výběru a volbě manželského partnera, nicméně žádnou z nich nemůžeme považovat za obecnou teorii. V každé totiž můžeme najít různé mezery, otazníky či neúplnosti. Hlavním důvodem, že taková teorie neexistuje je obrovská rozmanitost a komplikovanost této skutečnosti. Výhledově je pro nás nejlepší snažit se najít jednotlivé vlivy a určitosti voleb daného partnera a na základě toho popsat modely, varianty či typologie volby partnera. Dále je důležité nebrat v potaz pouze to, jak probíhá seznámení a partnerství, ale také na to jaká selekce a volba jsou více rizikové již v momentě začátku partnerství (Plaňava, 2000).

1.2 Manželství

Jak uvádí Petrusek a Vodáková (1996) manželství je obvykle společensky uznávaný, legalizovaný sexuální vztah mezi dvěma nebo více partnery opačného pohlaví, o kterém se předpokládá, že se dříve či později stane základem rodiny. Manželství může mít variantní formy spojení: 1. jednoho muže a jedné ženy (monogamie); 2. jednoho muže a dvou nebo více žen (polygamie); 3. jedné ženy s několika muži (polyandrie). (s. 590)

Jedná se o tři hlavní kulturní typy manželství, které jsou spjaty s určitou organizací rodinných vztahů a jiných společenských vztahů. Na manželství se dá také nahlížet jako na průběh neustálé adaptace partnerů na jeden druhého, kteří se učí svým funkcím, přijímají další role (hlavně roli rodičů a prarodičů). Během manželství se páry musí potýkat s jednotvárnými aktivitami, a také s krizovými životními stavy. Manželství je zvláštní důvěrný vztah, který se pěstuje tím, že dosáhne určité stálé soudržnosti. A pokud se tak stane, sjednotí rodinu a stává se zdrojem radosti dalších členů rodiny (Petrusek & Vodáková, 1996).

Manželství můžeme také popsat:

- 1) **Sociálně** – manželství je vztah mezi dvěma jedinci, malou společenskou skupinu, která sloučí dvě neznámé rodiny a vytváří z nich příbuzné;
- 2) **Psychologicky** – muž i žena chápou své povinnosti k manželství, ve kterém zastávají určité role a určili si určitý způsob život. Jejich manželství má charakteristický způsob komunikace, charakteristické normy, hodnoty a způsoby vypořádání se s konflikty;
- 3) **Fyzicky** – manželství má definováno jisté místo a čas, manželé mají danou nějakou neurčitou dobu, ve které stráví společný život a společně mají nějaký domov (Vágnerová, 2000).

Manželství patří mezi nejstarší sociální instituce v dějinách lidstva. Na základě židovsko-křesťanské tradice se rozvinul ideál striktně monogamního a trvalého manželství, které bylo považováno za svátost. Postupem času, v souvislosti se sociokulturními proměnami, se pojetí manželství změnilo. Ztratilo svůj původní společenský význam i mnohé, kdysi důležité funkce. (Vágnerová, 2000, s. 260)

Manželství je dnes zcela jediný žijící útvar párového vztahu. Zprostředkovává společenské stvrzení hodnoty tohoto vztahu. Po uzavření manželství přicházejí určité výhody, ale nicméně také určité úkoly a nějaké z nich jsou dané zákonem. A však v dnešní době je manželství více méně svobodné bez jakýchkoli jasně daných způsobů, jak by se partneři měli chovat (Vágnerová, 2000).

O manželství také můžeme říct, že je to kulturně akceptovaný a ratifikovaný sexuální pouto mezi dospělým mužem a dospělou ženou. V momentě kdy dojde k uzavření manželství se pár stává příbuznými a tím spojuje i všechny okolní příbuzné. Tím pádem veškerí pokrevně příbuzní, jako jsou sestry, bratři nebo rodiče se manželstvím stávají také příbuznými manžela nebo manželky (Giddens, 2013).

Uzavřít manželství podle občanského zákoníku a zákonu číslo 89/2012 Sb. § 657 je možné dvěma způsoby:

- 1) Projeví-li snoubenci vůli, že spolu vstupují do manželství, osobně před orgánem veřejné moci provádějícím sňatečný obřad v přítomnosti matrikáře, jedná se o občanský sňatek;
- 2) Projeví-li snoubenci vůl, že spolu vstupují do manželství, osobně před orgánem církve nebo náboženské společnosti oprávněné k tomu podle jiného právního předpisu (dále jen „oprávněná církev“), jedná se o církevní sňatek.

1.3 Vývoj manželství

Za významný přínos lze považovat práci Haleyho (1973). Rozlišil šest vývojových stadií: období námluv, sňatku a jeho důsledků, narození dítěte a učení se zacházet s ním, střední manželství, období odvykání rodičů od dětí, a konečně období odloučení a stáří. Nejdůležitější jsou, dle Haleyho, body přechodu (transition points) z jednoho stadia do druhého. (Plaňava, 2000, s. 139)

Tato práce se zabývá manželstvím, a proto popíše vývoj manželství podle věku a délky jeho trvání.

Jako první máme takzvané **mladé manželství** toto manželství, je manželství páru ve věku mezi 18-30 lety. A má délku trvání přibližně pět někdy až deset let. Jedná se o období hledání a objevování, přizpůsobování se životu ve dvou a zjišťování nových vlastností, zvyků a zlovyků, které se u druhého partnera v předmanželském soužití

neobjevily. Většina mladých manželství ještě nemá potřebné finance na koupení vlastní nemovitosti a velká většina dostává pomoc od svých rodičů. Mnoho manželských párů v tomto období začíná plánovat či zakládat rodinu, s čím se spojuje i následná péče o potomky. Matky v tomto období často zůstávají doma na mateřské dovolené. V zóně práce teprve dovršují kvalifikaci a postupem času se ve svém oboru čím dál více uplatňují.

Dalším obdobím je **manželství středního věku** jedná se o období mezi 10 až 25 lety od uzavření manželství. Věk manželů je mezi 30 a 45-50 lety. V tomto období je manželství na finančně stabilní úrovni a jejich sociální status je také ustálený. V domácnosti už jsou školáci a ne malé děti nebo také studenti na střední škole a vysokoškoláci. Matky jsou schopny již v tomto období pracovat a využít své schopnosti a tituly. V tomto období dochází k velkým změnám v celé rodině a je považováno za jedno z nejtěžších období vůbec.

Třetím stadiem je **manželství zralého věku** jedná se o období po 25 letech od sňatku a manželé jsou ve věku od 45 do 60 let. V tomto věku mají lidé nahromaděných mnoho znalostí a zkušeností, což dobře kompenzuje úbytek schopností v oblasti učení, tvůrčích schopností a také flexibility a psychických funkcí. V tomto období lidé dosahují pracovního vrcholu a dochází také k odchodu do důchodu, ten sebou nese mnohé změny ve způsobu života a zvykání si na množství volného času. Děti manželů odchází z domova a vytváří si své vlastní domovy a rodiny. Koščo (1987) v tomto období hovoří o syndromu opuštěného hnízda, které se stává problémovým v momentě, kdy, sa rodičia boja samoty, alebo nie sú schopní udržať manželství, pretože rodičovská funkcia bola jediným dôvodom spolužitia.“(s. 298). Pokud k tomuto však nedojde, manželé si začnou zvykat znovu sami na sebe a jsou schopni využít tyto produktivní roky ve prospěch jejich vztahu.

Posledním obdobím je **manželství ve stáří**, ve kterém přibývá potíží se zdravým a snižuje se produktivita manželů. V tomto období jsou manželé čím dál víc závislí jeden na druhém a také jsou si navzájem velkou oporou. Zároveň se v tomto období objevuje mnoho strachů ze ztráty partnera. Co se týče vztahu samotného, v této době již nedochází k žádným zásadním změnám. Jen občas se objeví tyto páry na terapii, a pokud ano většinou se to týká nepochopení, zanedbávání potřeb partnera což může vést ke konfliktům a nespokojenosti. Výrazný vliv na život mají vnoučata, která

do života starých manželů přináší mnoho radosti a elánu do života. Také se často zintenzivní pouto a vztahy s dětmi (Kratochvíl, 2009).

1.4 Rodina

Kapitola rodina je v práci zejména z důvodu její důležitosti a úzké souvislosti s tématem bakalářské práce. Rodina je nedílnou součástí manželství a jejím hlavním cílem je především výchova a péče o děti.

Rodina může mít mnoho smyslů a každý si jí může představovat naprosto jinak. Může být brána jako pohromadě žijící určitý počet lidí, kde ne všichni musí být pokrevně spojení, ale také jako skupinu příbuzných, kteří spolu nemusí být jednoznačně v blízkém kontaktu. Máme různé varianty rodin jako například monogamní manželská rodina, která se skládá s manželského páru a jejich dětí. Tato rodina je často také nazývaná jako rodina elementární, neboť se předpokládalo, že z ní se vyvíjí další složenější typy rodin. Tato stavba rodiny je považována za podstatu, základ stavby všech komplexnějších rodin, a tak se začala nazývat rodinou nukleární (odvozeno od slova jádro- *nukleus*). Nicméně toto všeobecné pojmenování bylo velice kritizováno, a tak se mnoho autorů vrací zpět k názvu monogamní manželská rodina. (Skupník, 2010)

Ve většině tradičních společností se nukleární rodina skládala z mnoha různých příbuzných příslušníků rodiny. Jestliže společně s manželi a dětmi sdílí společnou domácnost také ostatní příbuzní nebo pokud navzájem udržují blízké vztahy, jedná se o širší nebo rozšířenou rodinu. Tato rodina může zahrnovat bratry a jejich manželky, sestry a jejich manželé, prarodiče, strýce a tety, a také synovce a neteře. (Giddens, 2013)

Rodina zejména slouží proto, aby o děti bylo patřičně postaráno. Rodina se objevuje v každé společnosti a její zásadním útvarem. Rodina je také životně důležitá pro pokračování lidské společnosti. Zajišťuje člověku schopnost adaptovat se do společnosti a své kultury, ve které vyrůstá, a také spojuje všechny pokolení a vytváří mezi nimi vztah a úctu. (Matoušek, 2003)

Koščo (1987) ve své knize popsal 8 stádií vývoje rodiny:

- 1) stadium identity dvojice: toto stadium si vyžaduje určitý čas na to, aby si partneři zvykli na soužití jeden s druhým, ale zároveň by nemělo trvat příliš dlouhou dobu, neboť se pak stává, že pár přestává být adaptabilní a schopen přechodu do dalšího stadia;
- 2) Stádium narození dítěte: toto období potřebuje nejvíce změn, a to jak ze strany ženy, tak ze strany muže. Nicméně u žen se jedná o markantnější zásah do celkového života. Koščo (1987) přímo uvádí, že „nebezpečím tohoto období je utváranie tzv. triangulací typu: manželka + jej matka proti manželovi, alebo mladá matka + dieťa proti mladému otcovi, ktorý sa cití vyčlenený z rodinného systému. Ďalším príkladom je úplné podriadenie sa dieťaťu, vyčlenenie sa manželky z manželského vzťahu a sexuálneho života“ (Koščo, 1987, s. 298);
- 3) Stádium dalšího dítěte: zde je hlavním problémem pokud se začnou tvořit v rodinách koalice, například koalice schizmatická (slabá manželská koalice, silné spojení například mezi otcem a dcerou);
- 4) Stadium odchodu dětí ze školy;
- 5) Stádium dospívání dětí: Koščo (1987) popisuje páté období, „nejtěžším úsekem rodinného životného cyklu. Štruktúra rodiny v tomto období je rozpoltená. Existuje tu dvojaké nebezpečie, buď sa mladý človek priskoro odpútá od rodiny, alebo je silne viazaný k rodine, závislý a nesamostatný“ (s. 298).
- 6) Stádium opouštění hnízda: toto stádium se stává problémovým v momentě, kdy rodiče nejsou schopni žít zase jako pár nebo je už v manželství nic neudrží, protože rodičovství byl jediný důvod, aby spolu nadále zůstávali. Také může být problémem neschopnost rodičů uvěřit, že je jejich dítě schopné převzít zodpovědnost a snaží se problémy stále řešit za něj, a tím způsobují, že se dítě nikdy pořádně neosamostatní;
- 7) Stádium stárnoucí dvojice: jedná se o období, kdy se manželé vrací do období, kdy byli pouze oni dva;
- 8) Stádium smrti jednoho z manželů: v tomto období by se pozůstalý měl připojit k rodině jednoho ze svých dětí (Koščo, 1987).

1.5 Zánik Manželství

Podle českého občanského zákoníku a zákonu č. 89/2012 Sb. § 754 „manželství zaniká jen z důvodů stanovených zákonem“ (s. 82).

Každé manželství může trvat jinou dobu, ale každé končí tzv. zánikem manželství. To znamená, že veškeré právní vztahy a povinnosti, které sebou manželství nese, zanikají. Zánik manželství hlavně dovoluje manželům znovu se provdat či oženit. Manželství mohou zaniknout různě, jednou z příčin může být například smrt jednoho z manželů, pozůstalý se pak nazývá vdova nebo vdovec. Rozvod je pak legitimní nástroj, který slouží k ukončení manželství. Rozvod provádí soud k tomuto úkonu uzpůsobilý. Manželé, kteří rozvod podstoupí a jsou soudem zákonitě rozvedeni, se označují jako rozvedení. Aby bylo možné manželství ukončit, je nezbytné, aby přinejmenším jeden z partnerů souhlasným kulturním způsobem podal prohlášení o záměru manželství ukončit, a toto prohlášení musí být uznané jako jeho ukončení. Ukončení manželství zpravidla dělá stejná organizace církevní, státní nebo jiný politický útvar. (Pavlík & Kalibová, 2005)

Všichni, kterých se rozvod týká, přicházejí o určitý kus svého života. Dospělí ztrácí partnera, děti ztrácejí jednoho z rodičů v některých případech také dosavadní domov a dochází také k výrazným finančním změnám. Změny se ale zejména tykají vztahů v rodině. (Matoušek, 2003)

Rozvod je vysoce emocionální záležitost pro všechny jeho členy, a to že k rozvodu dojde, neznamena, že veškeré silné emoční vztahy mezi partnery odejdou a s nimi i možná závislost partnerů jeden na druhého. Tyto vztahy a pocity mohou i po rozvodu dále trvat, i když mohou být emocionálně negativně zabarvené a mít dvojsmyslnou povahu. Tito lidé jsou tak ovlivněni svými emocemi a city, že nejsou v podstatě schopni žádného racionálního hodnocení. Přístup partnerů k celé situaci se může značně lišit, a to zejména z důvodů, kdo o rozvod stál a kdo byl proti němu. Podněcovatelem rozvodu jsou ve větším množství ženy, a to hlavně kvůli jejich představě o manželství a partnerství. (Vágnerová, 2000)

Skoro všechny kultury a společnosti rozvod dovolují až na některé společnosti vyznávající křesťanství. Neboť jejich víra je vede k tomu, aby nerozlučovali to, co Bůh spojil. Toto křesťanské přikázání je také jedno z příčin, proč jsou lidé a společnosti proti rozvodům. Nicméně problém nastává již při výběru partnera, který není společností

ani kulturou v dnešní době nijak regulován. Každý člověk by v dnešní době zásah do výběru partnera bral osobně, a jako narušení soukromí neboť založení rodiny je soukromá a osobní věc. V minulosti byla volba partnera mnohem více řízena společností a rodinou. Pokud tedy v dnešní době nejsme schopni ovlivnit výběr partnera, bude stejně složité působit na přání rozvést se. Jedním z dalších faktorů, proč dochází k čím dál více a více rozvodům je fakt, že se naše společnost vyvíjí a mění velice rychle. Což způsobuje, že se na úrovni jedné generace objevuje nespočet různých modelů rodinného chování a ani o jednom nelze říct, že je všeobecný. V životech lidí dnešní společnosti se však objevuje mnohem více změn, jako například změna povolání, bydliště či dokonce rodné země. Lidé se pak mohou domnívat, že i manželství nebo rodina jsou pouhé dočasné ekvivalenty, které se dají změnit. (Matoušek, 2003)

1.6 Rozvodovost

Intenzitu rozvodovosti měříme mírou rozvodovosti; může být počítána různými způsoby. Nejjednodušším ukazatelem procesu rozvodovosti je hrubá míra rozvodovosti, která je konstruována jako poměr počtu rozvodů v daném roce ke střednímu stavu obyvatelstva. Jiným ukazatelem je míra rozvodovosti manželství, kdy se počet rozvodů dává do vztahu k počtu manželských párů, respektive vdaných žen. Pokud to data umožňují, lze konstruovat také míry rozvodovosti podle věku a míry rozvodovosti podle doby trvání manželství. (Pavlík & Kalibová, 2005, s. 82)

2 SMÍŠENÉ MANŽELSTVÍ – MODELY, PROBLÉMY

Smíšená manželství jsou často spojována s takzvanou exogamií. Exogamie znamená, že jeden z manželů je z jiné skupiny ať už kmenové, rodové nebo společenské. „Jestliže snoubenci pocházejí z různých skupin; pak se jedná o smíšená manželství, kde snoubenci pocházejí z různých etnických, národnostních, náboženských event. jiných skupin“ (Pavlík & Kalibová, 2005, s. 78).

V dnešní době se jedná o čím dál tím více a více objevený pojem a jev. A to zejména díky větší možnosti cestovat, studovat v zahraničí, pracovat po celém světě, nicméně také díky sociálním sítím, jako jsou Facebook, Instagram, Twitter, blogy atd. Námluvy nebo chození s lidmi z dalekých zemí, které byli kdysi velice těžké a komplikované jsou dnes mnohem dostupnější, díky obrovskému pokroku v technologii a cestovním ruchu. Jedním z dalších důvodů, proč jsou smíšená manželství čím dál častější, je také skutečnost, že mladí lidé mají mnohem větší mezikulturní povědomí, než tomu bylo například před 20 nebo dokonce i 10 lety. Tito lidé si v dnešní době mnohem více uvědomují kulturní rozdíly, mentalitu a chování, se kterým do manželství přicházejí. Jsou zde také takové páry, které již byly vychovány rodiči, kteří sami v takovém manželství žili, čili tyto děti ani nic jiného neznají a přijde jim to naprosto přirozené.

Samozřejmě, že neexistuje přesný tip lidí, kteří uzavírají smíšená manželství a velice často se jedná o naprosto stejné důvody k uzavření manželství jako u typických manželství, a to jsou důvody jako láska, vzájemná přitažlivost atd. Nicméně u lidí, kteří uzavřeli smíšená manželství, se často mluví o různých motivech, které je k tomu vedli. Například motivy jako vzpoura proti svým rodinám nebo touha a sexuální zvědavost jací jsou lidé jiné národnosti či rasy, ale také snaha polepšit si jak finančně tak společensky. Také se mluví o lidech, kteří nemají tak hluboké kořeny ve své kultuře, lidé kteří nectí tolik tradice, lidé kteří vyrůstají v takovýchto rodinách, anebo se jedná o lidi s dobrodružným srdcem. A však nejde pouze a jen o povahu člověka a osobnost, ale také o načasování, šanci, a zda je daný člověk zrovna v daném momentě nezadaný (Romano, 2008).

2.1 Modely smíšených manželství

Existují čtyři modely smíšeného manželství, a aspoň do jednoho modelu většina smíšených manželství zapadají.

Prvním modelem je model nazvaný (*consensus*) neboli souhlasný. V tomto systému jsou manželé schopni dohodnout se a shodnout se v jakém jazyku budou hovořit, jaká je jejich víra, hodnoty, jaké budou jejich tradice v běžném životě a manželství. Tyto páry jsou schopny velice dobře do svých manželství a životů integrovat stránku své vlastní kultury aniž by ztratili svou totožnost jako pár.

Druhý model se nazývá (*compromise*) kompromis. V tomto modelu každý jedinec z páru obětuje určitou část své kultury, jazyku a tradic, aby zachoval mír a klid v manželství. Velké množství jedincových osobních charakteristik, preferencí, tradic, toho co ho poutá se svou kulturou a zvyků je také obětováno pro vytvoření určité harmonie ve vztahu. Tento model se často vyskytuje u manželství, kde se kultura jedinců střetává víc než obvykle, a to zejména v oblastech mužských a ženských rolí, představách o výchově dítěte, náboženském pohledu atd. Také se objevuje v případech, kdy se manželé přestěhují do tzv. zemí třetího světa, kde manželé musí udělat určité kulturní.

Další je model (*immersion*) ponoření se. V tomto případě se jeden z partnerů naprosto oddá a ponoří do kultury svého partnera. Tento model může velmi dobře fungovat v momentě, kdy se daný partner sám ochotně rozhodne tak učinit. Problémem v těchto manželstvích může být například nátlak druhého partnera nebo snaha ho přinutit začít dělat a chovat se jako ženy/muži z jeho/její země, například vařit, oblékat se stejně atd.

Poslední model se nazývá (*eclipse or obliteration*) neboli model zatmění popřípadě vyhlazení. V tomto modelu jde zejména o proces, kdy se manželé naprosto vzdají své kultury, jazyku a identity, aby si vytvořili jakousi svou vlastní společnou identitu. Většinou se přestěhují na neutrální území, které jim umožní odpoutat se od svého vlastního rodinného, náboženského, kulturního a vládního omezení (Alupoaipei, 2009).

2.2 Typy lidí, kteří uzavírají tato manželství

Romanová uvádí, že neexistuje žádný prototyp pro lidi, kteří si vezmou partnera z jiné země. Nicméně se mnoho autorů přesto snaží popsat některé osobnostní sklony lidí, kteří uzavřou smíšená manželství (Romano, 2008).

První typ, který je popisován se nazývá netradiční. Tento typ je nazýván netradičním zejména z důvodu, že ačkoliv je akceptován a přijímán svou vlastní společností, není to pro ně nijak důležité ani významné. Někdy se rozhodnout být samotáři. Často se cítí dostatečně odděleni od své vlastní kultury nebo skupiny vrstevníků, aby si mohli sami rozhodovat o průběhu svého vlastního života. Někteří nikdy neuctívali hlavní kulturní hodnoty a někteří z nich vyrostli. Někdy jsou celé jejich rodiny odděleny od tradičních zvyků své kultury. A někteří jsou v podstatě mnohem šťastnější v jiné kultuře, protože se cítí osvobozeni od tlaků své společnosti, aby se připojili a přizpůsobili jejich hodnotám, které oni nesdílejí.

Dalším typem jsou takzvaní romantici, kterých je podle mnoho autorů nejvíce. Někteří překročí veškeré překážky, jako jsou společenské třídy, rasu, náboženství a věk, když uzavřou smíšené manželství, protože pro ně je každá další rozdílnost výzvou a dobrodružstvím. Romantici jsou optimističtí lidé, kteří vidí v druhých jen to nejlepší. Mezitím co mnoho ostatních typů je schopno rozpoznat, že takovéto manželství může být docela problémové, romantici toto nevidí a pouze věří, že láska může překonat cokoli, a že se jejich vztah vyhne většině konfliktů. Tento typ souvisí často s tím, jak jsou smíšené vztahy a manželství vyobrazené ve filmech a seriálech.

Třetím typem jsou takzvaní kompenzátoři. Tyto lidé jsou často ti, kteří hledají svou lepší polovičku. Někdy se jedná o lidi, kteří se cítí neúplně a hledají někoho, kdo doplní jejich osobnost a nějakým způsobem vyváží jejich život a pocity. Vybírají si partnera, ve kterém vidí, že jim poskytne to, co chtějí a potřebují nebo že jim poskytne to, čeho mají málo. Tohle by se samozřejmě dalo říct také o mnoha párech, které si vezmou partnera ze stejné země či kultury. Rozdíl je v tom, že lidé ve smíšených manželství věří, že pouze cizinec jim může dát to, co chtějí nebo potřebují. Někteří pocházejí z rodin, kde nebyla projevována či úplně chyběla láska mezi rodinnými příslušníky, a proto se například upnou na pojetí rodiny v jiné kultuře a upnou se tak na svého partnera. Někteří tvrdí, že se zamilovaly do kultury svého partnera ještě dříve, než vůbec poznali ho.

Rebelové jsou dalším typem. Tito bezstarostní lidé jsou lidé, kteří se vědomě či nevědomě ožení napříč kulturou, téměř jako protest proti něčemu ve svých vlastních kulturách, kde se jim něco nelíbí nebo se z té kultury chtějí dostat pryč. Často se jedná o věci a problémy, které ani nejsou schopni nějak zformulovat či dát do slov. Někdy se jedná o základní hodnoty nebo víru jindy zase o drobné, nedefinovatelné, jemné nespokojenosti.

Mezinárodní typ jsou lidé, kteří žili celý život v jiné zemi, než mají ve svých pasech či občanských průkazech. Jejich rodiče byli buď misionáři, diplomati, vojáci nebo mezinárodní obchodní ředitelé. Tyto děti, které jsou nazývány buďto třetími kulturami nebo globálními nomády nikdy necítili, že patří pouze do jedné kultury, neboť v průběhu jejich formování byli ovlivněni mnoha různými kulturami. Pro některé z těchto mezinárodních typů je mezikulturní manželství nejen logické, ale téměř nutné.

Smíšená manželství jsou ve většině případů uzavíraná mezi naprosto normálními a zdravými lidmi z jasných, upřímných a láskyplných důvodů. Ale samozřejmě existují i tací, jejichž cíle jsou sebestředné, často neurotické nebo dokonce i patologické. První výzkumy zaměřené na smíšená manželství se zabíraly zejména a čistě pouze těmito typy manželství. Nicméně v dnešní době jsou menšinou mezi smíšenými manželstvími. V minulosti bylo manželství napříč kulturami provozováno zejména mezi imigranty a lidmi ze země nebo lidmi, kteří se zamilovali během války. Dnes se jedná čím dál tím víc a víc o lidi, kteří se setkávají na vysokých školách nebo mezinárodních sdruženích, mezi lidmi, kteří patří do vyšších středních tříd své země a kteří dosáhli ve většině případů stejného stupně vzdělání. Setkávají se na intelektuální rovině a jsou povzneseni nad některými náboženskými, rasovými, kulturními či pohlavními tabu svých rodičů (Romano, 2008).

2.3 Časté problémy, konflikty smíšených manželství

Jedinci, kteří překročí jakoukoliv kulturní hranici, mohou prožít tzv. kulturní šok, což je silná emotivní odpověď, která zahrnuje narušení očekávání, zranitelnost a hluboký pocit dezorientace. Kulturní šok pro jedince žijících ve smíšených manželstvích znamená zejména pocit, že stojí, jakoby mimo kulturu do které přišli (tzv. *outsidři*), a že zažívají kulturní ztráty.

Partneři, kteří se přestěhovali do kultury, země svého partnera často zažívají kulturní ztráty zejména v oblastech jakýchsi kulturních odkazů, jako jsou například svátky, jídlo a humor.

Dalším problémem, který s tímto souvisí, je fakt, že většina smíšených manželství má dvě bydliště, a ne vždy považují místo ve kterém zrovna bydlí za domov. Většinou minimálně jeden z páru žije mimo svou rodnou zemi, alespoň na určitý čas. A velice často jeden nebo oba partneři pociťují ztráty, či smutek díky tomuto oddělení se, od své země a hlavně rodiny. Pocit osamělosti je častým pocitem u partnerů, kteří opustí své rodiny a rodné země. Často se pak upnou ke svému partnera/partnerku a jsou na něm/ní prakticky závislí, což může vést u druhého partnera k mnohým konfliktům, pocitům stísnění, přílišné zodpovědnosti za svého partnera (Crippen, 2011).

Země, ve které dvojice žije a míra do jaké je kultura podobná kultuře partnera z cizí země, a také umístění páru (městské či venkovské) budou mít vliv na jejich vztah. Bez ohledu na jejich individuální kulturu nebo styl, jaký si zvolili pro své manželství, budou si muset vytvořit vztahy s lidmi žijících v zemi, kterou si zvolili a budou muset respektovat jejich zvyky a hodnoty. Budou muset dodržovat zákony země, budou se muset přizpůsobit životním podmínkám, politickým situacím a morálním normám v této zemi. Také budou ovlivňováni tím, jak vidí tato společnost (rodina, sousedé či cizí lidé) jejich manželství. V některých zemích je společnost naprosto lhostejná k smíšeným manželstvím, zvláště pak pokud nemají zatím žádné děti. Přesto mnoho společností přivítá sňatky mezi lidmi z různých zemí velice dobře. Často jde zejména o to, jak cizinec vypadá, a zda je podobný lidem v dané zemi nebo nikoliv, a také jak moc vyčnívá z dané společnosti. Nicméně kamkoliv se smíšený pár přestěhuje, tam se musí přizpůsobit, a přizpůsobení znamená vyložení úsilí a někdy způsobuje také napětí (Romano, 2008).

Partner, který pochází ze zahraničí, je obvykle ten, který musí provést většinu úprav a musí se nejvíc přizpůsobit, což je v pořádku pokud má cizinec rád, popřípadě obdivuje kulturu svého partnera, problém je to tehdy pokud tomu tak není. Jedna věc je intelektuální poznání, že veškeré kultury jsou platné a že je třeba se přizpůsobit. Nicméně zcela něco jiného je, pozastavit svůj úsudek proti kulturním rozdílům, které považujeme za nesprávné.

Pravděpodobně nejtěžší změny a úpravy musí provést manželé, kteří se setkávají v zemi jednoho z manželů, nastaví si způsob života a pak se přesune do země druhého partnera. Nezáleží na tom, do jakých podmínek v zemi pár přichází, samotný krok k přestěhování se, může pár značně ovlivnit. Jakákoliv změna je obtížná a vyvolává úzkosti, často na podvědomé úrovni. To co pro ně fungovalo předtím, musí být často přepracováno a změněno do obrazu nové kultury. Nejen že se partner z původní země musí přizpůsobit novým životním podmínkám a novým jazykům, ale také si často oba partneři musí formovat nový druh osobního vztahu, který jim bude vyhovovat v nové zemi.

Přestěhování se do země, která není domovem ani jednomu z páru je považováno za ideální situaci pro mnoho páru ve smíšených manželstvích. Tato možnost má však také své výzvy, zvláště pak pokud se tento pár potýká s nestandardními nebo velmi odlišnými životními podmínkami než tomu je v dané zemi (Romano, 2008).

Jedním z hlavních problémů, se kterým se smíšená manželství setkávají, je nedostatečné porozumění a ocenění kultury obou partnerů. Konkrétně si partneři neuvědomují, že jejich kontrastní pohledy a chování jsou často způsobeny jejich odlišnou kulturní výchovou, spíše než nějakými problémy. Je velice důležité, aby byl pár schopen komunikovat o svých komplexech, problémech, osobních myšlenkách a hlubokých pocitech. Většina nedorozumění se objevují v momentech, kdy nedochází k porozumění rozdílných kulturních aspektů, která se objevují v každém jednotlivci. A toto nedostatečné uznání kulturních hodnot a aspektů druhého partnera je obzvláště zhoršené, v momentě kdy pár nehovoří stejným jazykem. Tato jazyková bariéra nebo jazykový nedostatek může závažně zasahovat do jejich společenského života. Proto je důležité, aby se partneři snažili svoje schopnosti v ovládnutí cizího jazyka neustále zlepšovat. Partneři by se měli zajímat o kulturu svého partnera, aby byli schopni objevovat, diskutovat a pochopit jejich rozdílnosti například ve víře, hodnotách, očekáváních a přístupech k mnoha věcem a situacím. Zejména otevřené konverzace o těchto záležitostech mohou pomoci páru uvědomit si některé shody mezi jejich kulturními odlišnostmi. A to může často samo o sobě vést k výraznému zlepšení vztahu. V momentě, kdy se páry naladí na vzájemné kulturní aspekty, začnou pozitivně hodnotit atributy své druhé kultury a začnou být pyšní, že mohou být součástí této kultury (Tseng & Streltzer, 2001).

2.4 Komunikace, jako zdroj problémů

Jedním z největších a nejčastějších problémů je komunikace. Chybná vysvětlení slov, vedlejší významy a neverbální projevy mohou způsobovat hlavní výzvy v komunikaci. Takové nepříjemnosti jsou často způsobené světovými střety, nesprávnými předpoklady, stereotypy a dalšími nedorozuměními (Alupoaicei, 2009).

I přesto, že jsou partneři schopni komunikovat stejným jazykem a rozumět si, problémy se i přesto mohou objevovat, zejména pokud jazyk, kterým hovoří, není rodným jazykem jednoho nebo ani jednoho z partnerů. V takových případech je komunikace partnerů většinou povrchní a limitovaná. Přesný význam, city a slova v mezi řečí nejsou často správně vykomunikována ani pochopena, což způsobuje potencionální problémy mezi partnery, kteří potřebují poznávací shody pro emoční blízkost. Tato potřeba je zejména důležitá v momentech, kdy partneři řeší choulostivé problémy ve vztahu, ale také při jemném vyjadřování svých emocí (Tseng & Streltzer, 2001).

Komunikace je běžným zdrojem nesouladu, zejména ty variace, které nejsou tak obvyklé pro komunikaci. Chybné nebo nesprávně chápané komunikace se mohou objevovat z důvodu tendence posílat a vyložit si danou zprávu pouze na základě svého vlastního kulturního kódu, zvyku a projevu pro komunikaci.

Je běžné, že partneři hodnotí negativní chování svého protějšku, jako osobní útok. To často způsobuje zlobu a odpor, které přispívají ke vzniku konfliktů a frustrace. Pokud jsou však partneři schopni vidět toto negativní chování v kulturním kontextu, nemusí už toto chování vidět a považovat za osobní útok, nýbrž jako projev jedince kulturního přesvědčení. Nicméně, je běžné, jak „kulturizovat“, tak „personalizovat“ tento problém. Jedinec může určit partnerovu kulturu nebo etnický původ, jako původ jeho chování, ale poté se nezabývat osobními a vztahovými problémy, otázkami. Považovat osobní nebo vztahové problémy pouze za problémy způsobené rozdílnou kulturou, může narušovat efektivní komunikaci mezi partnery a způsobit, že partneři opravdový konflikt budou řešit již příliš pozdě. V těchto situacích si partneři musí uvědomit a zjistit, jaké chování je zakořeněné v kultuře, a jaké je spíše projevem jedince nebo daného vztahu.

V momentech jako jsou tato, si partneři zejména musí uvědomit, že neexistuje žádné dobré a zlé mezi různými kulturami, pouze rozdíly. Partneři by se měli snažit pochopit, že nejen že jsou jejich rozdíly naprosto přijatelné, ale také že tyto rozdíly mohou mít

velice pozitivní dopad na jejich vztah. Pár může vždy najít jakousi zlatou střední cestu, která bude vyhovovat oběma kulturám nebo alespoň cestu, která nebude způsobovat střety obou kultur. Mohou být vytvořeny nové, více svobodné rodinné tradice. Nebo mohou partneři navíc nebo alternativně praktikovat zvyky obou kultur v různou dobu a při různých příležitostech (Tseng & Streltzer, 2001).

Jedním z mnohých problémů může také být víra. Dokonce i mezi partnery ze stejné země může víra v jiné věci a bohy způsobovat problémy v manželství, ne jen protože se například partneři neshodnou na tom kde a jak budou uctívat jako rodina, ale zejména už z toho důvodu, že mají jiná náboženská pozadí. Mnoho smíšených párů tvrdí, že to že vyznávají stejnou víru, jim pomohlo překonat jejich ostatní odlišnosti. Sdílet spolu stejnou víru jim přináší oporu v období krizí, životních změn a vylučuje tak jeden možný zdroj napětí mezi partnery. Ale v momentě, kdy se jejich víry neshodují, nebo chování jednoho partnera vyvolává konflikty s vírou druhého partnera, problémy mohou vzniknout. Vzájemný respekt víry je nezbytný pro fungování manželství (Romano, 2008).

2.5 Radosti a výhody smíšených manželství

Díky tomu, že jsou smíšená manželství vystavována jiným zvyklostem, obřadům, jazykům a zemím většina párů cítí, že jsou jejich každodenní životy obohaceny takovým způsobem, kterým by to pravděpodobně nebylo možné s někým ze stejné země a kultury. Často mají pocit, že život s cizincem je neustále nepředvídatelný, zajímavý a pestrý.

Jednou z výhod těchto manželství je možnost či požehnání získat multikulturní rodinu a vychovávat multikulturně také své děti. Zatím co děti z těchto rodin se mohou setkávat s různými výzvami a těžkostmi, se kterými se jiné děti z typických rodin nesečkávají, ty jim ale také poskytují bohaté zkušenosti a odměny, jako výsledek jejich multikulturnímu pozadí či dědictví. Smíšená manželství umožňují párům a jejich dětem, aby svou mysl a svůj světový názor a pohled, neustále rozvíjeli (Alupoice, 2009).

Interkulturní rodiče vnímají mnohé výhody, příležitosti a výsady pro své děti, které jsou spojené s vychováváním dětí v kulturně rozmanitých domácnostech a podmínkách. K těmto příležitostem a výhodám patří kulturní příslušnosti, zvýšená kulturní

gramotnost, kulturní přizpůsobivost a zvýšená empatie těchto dětí. Ačkoliv je často v literatuře citováno, že duální kulturní dědictví je zdrojem zmatku pro děti, může také předat a umožnit dětem propojení s více kulturami a lidmi v nich žijících. Větší kulturní gramotnost a přizpůsobivost jsou dalšími příklady, které poskytují dětem ze smíšených rodin větší příležitosti ve světě. Konkrétně pak rozšířený pohled na svět a mnohojazyčnost jsou velkými výhodami pro děti žijících v kulturně rozmanitých domácnostech. Zejména zvýšené kulturní povědomí a empatie jsou významnou výhodou pro děti smíšených párů. Hlavně citlivost a uznání pro kulturní rozdíly mohou být vytvořené právě díky zkušenosti z žití v kulturně rozmanité domácnosti (Crippen, 2011).

Mnoho smíšených manželství si vytvoří opravdu silný závazek k jejich manželství, a to zejména z důvodu těžké práce, úsilí a nepřízni osudu, kterou musí překonat, aby spolu mohli vůbec být. Nekonečné štosy papíru, rodinné konflikty, plánování svatby, nespočetné žádání aby byli jejich visa schválené a těžkosti spojené s komunikací na dálku, přes všechny tyto požadavky a nepříjemnosti se páry musí prodrat, aby jejich manželství mohlo vůbec začít. Nicméně tohle všechno zároveň vytváří velmi silné pouto mezi smíšenými manželstvími, a ne všechny typické manželství mají tu možnost takovýmto věcem a vypjatým situacím čelit (Alupoaicei, 2009).

3 PRAKTICKÁ ČÁST A VLASTNÍ VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

3.1 Praktická část

V praktické části bakalářské práce autorka analyzuje rozhovory, které byly provedeny s páry ze smíšených manželství. Autorka se na základě rozhovorů s jednotlivými partnery snažila porozumět, jak každý jeden z páru vnímá a prožívá své manželství. Také zjišťuje za jakých okolností, a kde se partneři seznámili. Dále zjišťuje, kde partneři nyní žijí, a co je pro toto rozhodnutí vedlo. Autorka také zahrnuje vnímání, názor a prožívání rodinných příslušníků na vztah a život dotazovaných manželských párů. Dále ji zajímalo, jak odlišné mateřské jazyky ovlivňují jejich vztah. Autorka také zjišťuje jaký jazyk je v domácnosti zejména využíván, a jakým jazykem případně hovoří se svými potomky. Zajímalo ji, zda partneři pociťují nebo zda někdy pociťovali jazykovou bariéru se svým partnerem. Dále se zajímá o průběh konfliktů mezi partnery, zda vnímají, že jsou cizím jazykem ovlivněni. Zajímalo ji, zda mezi sebou partneři vnímají kulturní rozdíly, a jestli se tyto rozdíly podílejí na vzniku konfliktů či problémů. Autorka také zjišťovala, jaké svátky se v rodinách slaví, a které například vynechali. Autorka chtěla zjistit, zda jsou jednotliví respondenti schopni porovnat svého nynějšího partnera s partnerem předchozím nejlépe stejné národnosti jako respondent, a zda mezi nimi vnímají rozdíly a v čem. Cílem bakalářské práce je popsat společný život manželů, žijících ve smíšeném manželství. Jaký mají manželé vztah a jak vypadá jejich spolužití. Dále jak prožívají svůj vztah, lásku, konflikty a cizí jazyk.

3.2 Výzkumné otázky

Autorka se ve výzkumu snažila zjistit, jak partneři vnímají svůj společný život s partnerem jiné národnosti. Snažila se nahlédnout do vztahu jednotlivých párů, a jak zvládají život ve svých či cizích zemích, a jak se cítí po boku partnera hovořícím odlišným jazykem než oni sami. Dále jak partneři vnímají, svůj vztah s jejich rodinami. Ke zjištění těchto faktů autorka použila následující otázky.

- 1) Jak vnímají manželé vztah s partnerem jiné národnosti?
- 2) Jaký mají význam kulturní rozdíly na váš vztah?

- 3) Jak odlišný jazyk ovlivňuje vaše manželství a rodinu?
- 4) Jaké máte vztahy s rodinami, a jaké byly reakce rodin na váš vztah?

3.3 Metoda výzkumu

Hlavním cílem výzkumu je zjistit jak respondenti prožívají a vnímají manželství s partnerem jiné národnosti. Pro uskutečnění tohoto výzkumu a jeho nejlepšího zhodnocení autorka zvolila metodu Interpretativní fenomenologickou analýzu (IPA).

Koutná a Čermák (2013) uvádí, že „Výzkumným fokusem interpretativní fenomenologické analýzy je porozumění žité zkušenosti člověka. Pomáhá nám detailně prozkoumat, jak člověk utváří význam své zkušenosti, což nám umožňuje porozumět jednotlivé události nebo procesu – fenoménu“ (s. 9).

V protikladu k tradičním kvantitativním výzkumným perspektivám v psychologii vede IPA k porozumění zkušenosti člověka na idiografické úrovni se zaujetím pro to, jaký význam přisuzuje své zkušenosti určitý člověk v určitých podmínkách či situaci a jaká je podoba tohoto procesu nabývání významu. IPA je považována za přístup, který poskytuje více prostoru pro kreativitu a svobodu výzkumného procesu než jiné kvalitativní přístupy. Jeví se jako vhodná perspektiva, z níž můžeme pohlížet na kvalitativní data, jestliže chceme popsat a interpretovat způsob, jakým nositel zkušenosti, která nás zajímá, přisuzuje této zkušenosti význam. Osvědčuje se také v případech, kdy je předmětem výzkumu neobvyklá skupina, situace nebo zdroj sběru dat. (Koutná & Čermák, 2013, s. 9)

IPA studie obvykle pracují s nižším počtem respondentů. Vzhledem k povaze fenomenologického výzkumu – detailní analýza zkušenosti – je smysluplné zaměřit se na menší počet participantů (případně na jednoho člověka) dobře reprezentující zkoumaný fenomén. Podstatnou zásadou výběru respondentů je homogenita vzorku. Klíčovým požadavkem však zůstává, aby respondenti dobře reprezentovali daný fenomén (téma), který nás zajímá, což klade nárok na výzkumníka, aby pečlivě vybral takové participanty, kteří jsou nositeli daného jevu, či jej „produkují“. (Koutná & Čermák, 2013, s. 13-14)

Nejčastěji používanou metodou sběru dat v IPA je polostrukturovaný rozhovor. Ten představuje dostatečně flexibilní metodu, která dává respondentovi možnost volně mluvit o tématu, reflektovat svůj postoj k němu a rozvíjet o něm své myšlenky. Současně výzkumník může v reálném čase sledovat, co se v rozhovoru vynořuje, co je významné pro respondenta a zároveň může rozhovor usměrňovat tak, aby se neodchýlil od tématu. Obecně se předpokládá, že rozhovor bude směřovat od toho, co na tématu považuje výzkumník za významné, k tomu, co se vynořuje, i když to původně nebylo v plánu rozhovoru, alespoň do té míry, do které je téma relevantní výzkumné otázce. Neočekávané obraty v rozhovoru bývají cennými momenty, protože poukazují na aspekt fenoménu, o kterém jsme při přípravě rozhovoru nepřemýšleli. Respondenta považujeme za experta ve vztahu ke své zkušenosti, kterou jako fenomén zkoumáme. Proto by měl mít dostatek volnosti, aby mohl rozhovor směřovat k tomu, co mu připadá jako významné. Ještě před rozhovorem je možné respondentovi poskytnout kopii plánu rozhovoru, aby se mohl na téma připravit. (Koutná & Čermák, 2013, s. 15)

Cílem analýzy v IPA je formulování témat, která zachycují esenci fenoménu, jenž je předmětem výzkumu. Proces analýzy v IPA začíná vždy u jednoho případu (či prvního rozhovoru). Dříve autoři IPA nabízeli dvě možnosti, jak pokračovat v analýze: (1) použít témata vzešlá z první analýzy k orientaci v dalších případech, nebo (2) provádět analýzu každého následujícího případu samostatně, „od začátku“, včetně identifikace témat. V současnosti upřednostňují druhý způsob. Samozřejmě že v tomto procesu se nelze vyhnout vlivu předchozích analýz, důležitější však je, aby si výzkumník v každé nové analýze zachovával otevřenost a dal co největší prostor objevování nových témat. (Koutná & Čermák, 2013, s. 16)

3.4 Výzkumný vzorek

Výzkum byl proveden se třemi smíšenými manželskými páry. Přesně se tedy jednalo o tři muže a tři ženy, kdy ve všech případech byla žena České národnosti a muž buď Anglické či Kanadské národnosti. Kritériem pro výběr výzkumného vzorku byl jazyk, který musel být Český a Anglický, čili jeden z partnerů musel pocházet z Velké Británie

nebo Severní Ameriky a druhý z České republiky. Dalším kritériem bylo žití respondentů ve svazku a v jedné domácnosti. Věk respondentů nebyl přesně určen, ale pohyboval se od 25 do 40 let. Délka manželství také nebyla jasně stanovena.

Autorka oslovila respondenty pomocí sociálních-sítí či telefonicky. Dále respondentům napsala zprávu s informacemi ohledně výzkumu, a co bude jeho součástí. Následně se s respondenty setkala osobně nebo provedla rozhovor pomocí Skypu.

3.5 Popis výzkumného vzorku

Autorka absolvovala rozhovory se třemi manželskými páry, které ochotně sdělili veškeré potřebné detaily k uskutečnění výzkumu. Jednalo se o tři ženy České národnosti a tři muže, kdy dva byli národnosti Anglické a jeden Kanadské. Rozhovory s ženami tedy probíhali v Českém jazyce a s muži v jazyce Anglickém. Jednalo se o páry žijící jak v České republice, tak v zahraničí. Rozhovory byly prováděny vždy za přítomnosti pouze jednoho z partnerů, a následně s partnerem druhým. Oslovené manželské páry s rozhovory předem souhlasili a byli ochotni odpovídat na veškeré kladené otázky. Autorka popisuje jednotlivé páry níže a popisuje určité detaily, které jsou pro výzkum nezbytné. Nicméně autorka chrání soukromí respondentů a některé údaje proto neuvádí. Všichni participanti na výzkumu byli předem informováni o průběhu výzkumu, a také byli požádáni o podepsání informovaného souhlasu o sdílení dat a nahrávání rozhovorů.

3.6 Charakteristika respondentů

Pár první: Respondentka A, Respondent B

První pár je pár žijící v Havířově v České republice. Z tohoto města pochází manželka páru, manžel je původem z Londýna z Velké Británie. Manželé jsou svoji od roku 2004, předtím se znali cca 4 roky. Pár se seznámil v práci. V prvních letech měli vztah na dálku, kdy manžel dojížděl za manželkou do České republiky, dokud nebyl přeložen do firmy v ČR. Nyní žijí s celou rodinou v ČR. Manželský pár má tři syny, nejstarší syn má sedm let a mladší dvojčata jsou ve věku pěti let. Od začátku vztahu žijí v České republice, kde si postavili dům.

Pár druhý: Respondentka C, Respondent D

Pár druhý žije v Calgary v Kanadě. Z tohoto města pochází manžel páru, manželka je původem z Havířova z České republiky. Manželé jsou svoji od roku 2013, před tím spolu chodili cca 7 let. Pár se seznámil v Kanadě na oslavě narozenin společné kamarádky, během studiu na univerzitě. Rok po ukončení studia se vzali. Nyní žijí s celou rodinou v Kanadě. Manželský pár má dvě dcery, starší dcera má tři roky a mladší rok a půl. Od začátku vztahu žije pár v Kanadě, kde mají hypotéku na dům.

Pár třetí: Respondentka E, Respondent F

Třetí pár žije v Londýně ve Velké Británii. Manželka pochází z Karviné z České republiky, manžel je z Londýna z Velké Británie. Manželé jsou svoji od roku 2017, před sňatkem se znali přibližně 8 měsíců. Manželé se seznámili v Londýně v restauraci, kde muž pracoval. Hlavním důvodem k sňatku bylo otěhotnění. Nyní žijí s celou rodinou v Londýně, momentálně u rodičů manžela. Manželský pár má 10 měsíčního syna. Od začátku vztahu žijí manželé v Londýně, měli vlastní byt, ale ten byl vykraden, proto se přestěhovali k rodičům manžela.

4 METODY SBĚRU DAT

Po určení, jaké páry bude autorka k výzkumu potřebovat, je autorka kontaktovala pomocí sociálních-sítí nebo telefonicky. Autorka respondentům napsala zprávu, ve které poskytla veškeré potřebné informace o průběhu rozhovorů a výzkumu. Následně si autorka s respondenty domluvila osobní setkání, pokud osobní setkání nebylo možné, domluvila se s respondenty na uskutečnění rozhovoru přes Skype. Kontakty na účastníky výzkumu získala autorka díky známým či rodině. Vždy byl domluven konkrétní termín, čas nebo místo konání rozhovorů. Rozhovory konané přes Skype probíhaly naprosto v pořádku a bez jakýchkoliv potíží.

Před zahájením rozhovorů si autorka uvědomovala svoje zaujetí, motivaci vůči danému tématu, proto si stanovila vlastní názor na jednotlivá témata výzkumu. Díky tomu se autorka snažila příliš nezasahovat do rozhovorů, a tak neovlivňovat výpovědi respondentů, a když se tak stalo, snažila se, si tuto skutečnost uvědomit a vyvarovat se jí u dalších rozhovorů. Nicméně na základě teorie IPA má výzkumník velký podíl na celkovém výsledku analýzy. Výzkumníkův pohled na svět a porozumění danému tématu hraje velkou roli v interpretaci výsledků analýzy. Zároveň je také důležitá interakce mezi participantem a výzkumníkem, která se ve velké míře podílí na výsledku rozhovorů (Koutná & Čermák, 2013).

Kontaktování respondentů a následné rozhovory probíhaly mezi měsíci květen a červen roku 2018. Kontaktování probíhalo pomocí sociálních-sítí nebo telefonicky, jak bylo již výše sděleno. Respondenti byli předem seznámeni s průběhem a tématem rozhovorů. Všichni účastníci rozhovoru byli obeznámeni s tím, že je pouze na nich, které informace chtějí a které nechtějí sdílet. Autorka práce se informovala, zda může použít křestní jména participantů, jelikož je často partneři navzájem používali. S poskytnutím těchto informací neměli participanté problém. Vzhledem k individuálnímu přístupu a tomu, že každý participant byl ochotný sdělit různou míru informací, rozhovory se liší v délce a hloubce podaných informací.

Sběr dat proběhl pomocí polostrukturovaných rozhovorů. Tento typ rozhovoru umožňuje participantům volně se projevat a umožňuje jim zacházet do větších detailů a značně rozvíjet téma, které se výzkumu týká. Rozhovory byly vedeny podle předem stanovené osnovy otázek, aby rozhovor nezacházel do jiných nepotřebných témat. Rozhovor s prvním párem probíhal v domě páru, zbylé dva rozhovory probíhaly přes

Skype oba páry byly během rozhovoru doma. Děti vždy hlídal jeden z partnerů a s druhým probíhal rozhovor.

4.1 Etické aspekty

Tématem bakalářské práce je vnímání manželství u manželů s různou národností. Jedná se tedy o téma choulostivé, ve kterém se můžou pro některé participanty objevit příliš osobní otázky. Z toho důvodu byli všichni participanti předem obeznámeni s cílem a účelem výzkumu a byli předem požádáni o podepsání informovaného souhlasu. Participanti také dostali možnost v jakékoliv situaci rozhovor ukončit nebo na některé otázky neodpovídat. Autorka také všechny respondenty ubezpečila, že veškeré rozhovory budou zpracovány pouze jí samotnou. Informovaný souhlas se nachází v příloze číslo 1.

Všechny rozhovory byly nahrány na diktafon. Tyto nahrávky sloužily k podrobnému a přesnému přepsání a k jejich následné analýze. Autorka se předem se všemi participanty dohodla na tykání. Po odsouhlasení veškerých potřebných faktů autorka započala rozhovor a jeho nahrávání.

4.2 Osnova rozhovorů

Pro uskutečnění rozhovorů si autorka vybrala polostrukturovaný rozhovor s participanty. Polostrukturovaný rozhovor umožňuje výzkumníkovi jistou volnost. Je na autorce v jakém pořadí získá informace, které se týkají výzkumného tématu. Také jí zůstává volnost v rámci pokládání otázek, které může přizpůsobit dané situaci. Dále tento typ rozhovoru umožňuje výzkumníkovi pracovat s časem v průběhu rozhovoru, a tak ho co nejlépe využít. Dále polostrukturovaný rozhovor umožňuje uskutečnit rozhovory s více participanty a ulehčuje jejich následné porovnání. Polostrukturovaný rozhovor napomáhá udržet směr, jakým se má rozhovor ubírat a současně umožňuje participantovi rozvíjet své myšlenky, vlastní názory a zkušenosti (Hendl, 2005).

Autorka níže uvádí otázky, které jsou konstrukcí rozhovorů, a podle kterých se orientovala, a které poskytly informace pro pozdější analýzu. Vzhledem

k individuálnímu přístupu ke každému participantovi, autorka přizpůsobila také pořadí otázek i formulaci daných otázek a podotázek. Autorka vytvořila dva typy rozhovorů, jeden v Českém jazyce a druhý v Anglickém jazyce, které se ve své podstatě shodují.

ČESKÉ OTÁZKY:

1. Jak jste se seznámili a kde?

- a. Po jak dlouhé době známosti jste se vzali?
- b. Jaká byla první reakce rodiny na to, že máte partnera z jiné země?
- c. Vnímali jste ze začátku mezi vámi a partnerem odlišnosti?
- d. Jak to vzaly obě rodiny, že si berete cizince za ženu/manžela?

2. Kde dnes žijete se svou rodinou?

- a. Co byl základní aspekt rozhodnutí, že budete žít v zemi, ve které nyní žijete?
- b. Jak náročná byla pro vás či jak si myslíte, že byla náročná aklimatizace pro vašeho partnera v novém prostředí (zemi)?
- c. Jak často navštěvujete svou nebo rodnou zemi partnera?
- d. Máte pocit, že by se váš partner chtěl vrátit do své země (popřípadě vy sám/sama pokud nežijí ve své rodné zemi)

3. Jaký mají význam kulturní rozdíly na váš vztah, vnímáte u svého partnera kulturní odlišnosti?

- a. Jaké vy sám/sama vnímáte, že jsou největší rozdílnosti ve vašich kulturách?
- b. Jak vnímáte národnostní rozdíly mezi sebou a svým partnerem?
- c. Byly rozdíly v kultuře důvodem pro vznik neshod v manželství?
- d. Máte při partnerovi občas pocit, že vám díky kulturním rozdílům nerozumí?

4. Jakým jazykem doma hovoříte?

- a. Jakým jazykem hovoříte na své děti?
- b. Vnímáte mezi sebou a partnerem jazykovou bariéru?
- c. Jaký jazyk doma zejména používáte?
- d. Vnímáte odlišné rodné jazyky, jako problém?
- e. Jak si myslíte, že na partnera působí váš jazyk?

5. Jaké máte vztahy mezi sebou a svými rodinami?

- a. Jak často se vidáte se svou rodinou a rodinou svého partnera?
- b. Jaké svátky jsou pro vás zejména odlišné od svátků vašeho partnera (popřípadě slavíte svátky, které jste nikdy před tím neslavil/la)?
- c. Kdybyste mohl/la porovnat svého nynějšího partnera s partnerem předchozím (stejně národnosti), mohl/la byste popsat například rozdíly v temperamentu?
- d. Jaké zaznamenáváte hlavní rozdíly při vyznávání lásky je něco, co se např. v Česku vůbec nedělá, nevyskytuje a například v partnerově zemi to patří k jeho kultuře? Rozdíly?
- e. Čím vás přitáhnul právě váš nynější partner?
- f. Jak probíhají konflikty u vás doma? Vnímáte rozdíl v průběhu konfliktu například díky cizímu jazyku nebo odlišné kultuře? Máte problém se přesně vyjádřit?
- g. Vnímáte svůj vztah s partnerem jako odlišný/výjimečný/jiný v porovnání s lidmi ve vztazích monolingvních? A proč?

ANGLICKÉ OTÁZKY (ENGLISH QUESTIONS):

1. How did you meet and where?

- a. After How long of knowing each other did you guys get married?
- b. What was the family's first reaction on having a partner from another country?
- c. Have you perceived from the beginning between you and your partner a difference?
- d. How did both families take the fact that you are marrying a foreigner ?

2. Where do you live with your family today?

- a. What was the main aspect of the decision to live in the country you live in right now?
- b. How challenging was it for you or how do you think the acclimatization was challenging for your partner in the new environment (country)?
- c. How often do you visit yours or your partner's native country?
- d. Do you feel that your partner would like to return to hers/his own country (or you if you do not live in your own country)

3. How do cultural differences affect your relationship, or do you perceive cultural differences with your partner?

- a. What do you perceive yourself to be the greatest difference in your cultures?
- b. How do you perceive the national differences between yourself and your partner?
- c. Have the differences in cultures been the reason for the discord/problems in marriage?
- d. Do you sometimes feel that your partner does not understand you because of the cultural differences?

4. What language do you speak at home?

- a. What language do you speak to your children?
- b. Do you perceive a language barrier between yourself and your partner?
- c. What language do you mainly use at home?
- d. Do you perceive different native languages as a problem?
- e. How do you think is your partner feeling about your language?

5. How would you describe your relationship with your wife/husband and your relationship with your families?

- a. How often do you see your family and your partner's family?
- b. Which holidays are especially different for you than your partner's holidays (or do you celebrate any holidays you have never celebrated before you knew your partner?)
- c. If you could compare your current partner with your previous partner (of the same nationality), could you describe, for example, differences in temperament?
- d. What are the main differences in the confession of love is something that, for example, is not done in Czech, and in the partners country it belongs to his culture? Are there any Differences?
- e. With what did your current partner attracted to you?

- f. How are conflicts going on at home? Do you perceive any differences during the conflict, for example, because of the foreign language or culture? Do you have a problem expressing yourself?
- g. Do you perceive your relationship with your partner as distinct / unique / different compared to people in monolingual relationships? And why ?

Některým otázkám participantů nerozuměli, autorka se v takové situaci snažila otázku vysvětlit nebo ji položit jiným způsobem. Anglický jazyk nebyl problém, pokud autorka nebo participant něčemu nerozuměli, doptali se.

4.3 Přepisy rozhovorů a jejich zpracování

Autorka každý rozhovor nejdříve nahrála, a poté pečlivě a doslovně přepsala. V prepisech rozhovorů jsou jak doslovné odpovědi participantů, tak otázky a poznámky autorky bakalářské práce. Pokud se během rozhovoru objevily gesta nebo jiný způsob vyjádření emocí, autorka je dle důležitosti zahrnula do přepisu rozhovoru.

Po přepsání rozhovorů si autorka každý rozhovor několikrát poslechla a přečetla. Po důkladném prostudování materiálů autorka každý rozhovor individuálně analyzovala. Autorka se snažila do analýzy nevnášet své vlastní názory a postoje, které se týkají výzkumu.

Dále autorka začala podrobně pročítat text a podtrhávat důležité informace v textu. Autorka si podrobně vypisovala na okrajích stránek informace a poznámky o daných informacích. Poznámky co nejpodrobněji popisovali situaci, prožívání a názory, které byly poskytnuty. Autorka se snažila zanechat a zachytit jedinečnost a individuální prožívání každého participanta. Autorka přeložila do výsledků analýzy rozhovory anglických respondentů do češtiny. Následně veškeré komentáře sepsala do jednoho celku. Následoval další postup, a to nalezení společných témat jednotlivých rozhovorů a rozdělit je do jednotlivých skupin. Následně je autorka navzájem porovnávala a analyzovala. Každé téma charakterizovala přesnými citacemi z rozhovorů. Veškeré poznámky charakterizují význam, který se poskytnutých odpovědí od participantů objevuje.

4.4 Validita

Validitu práce vnímání manželství u manželů s různou národností zajišťují doslovné přepisy rozhovor. Tyto přepisy obsahují komentáře a poznámky, které zabraňují nesprávnému vyložení či pochopení přepsaných rozhovorů. Validitu také autorka dokládá pomocí mnohonásobného pročitání textu a poslouchání rozhovorů, které ji umožňovali vybavení jednotlivých situací a zabraňovali dezinterpretaci přepsaných rozhovorů. Autorka si také uvědomovala svůj názor na dané téma, a také vlastní zkušenost se situací, ve které se páry nacházejí. Díky tomu se snažila vyvarovat nechtěnému vkládání svých názorů a pocitů do přepsaných rozhovorů. Autorka věděla, že od začátku má názor takový, že nezáleží na národnosti či kultuře, ale na osobnosti a otevřenosti každého z partnerů. Vzniklé témata, jsou doloženy doslovnými citacemi z přepsaných rozhovorů, které dokazují jejich platnost.

5 VÝSLEDKY VÝZKUMU

V kapitole číslo 5 autorka odpovídá na pět výzkumných otázek, které jsou vypsány v kapitole číslo 3.2 *výzkumné otázky*. Odpovědi jsou charakterizované pomocí témat, které autorka při analýze rozhovorů našla. Pravdivost odpovědí autorka dokládá přímými citacemi z rozhovorů, jedná se o odpovědi některých respondentů. Citace participantů jsou označeny příslušnými čísly, kdy první číslo znamená stránku a druhé číslo znamená řádek, na které se citace nachází. Otázky či odpovědi výzkumníka jsou označeny písmenem *J*:. Odpovědi respondentů jsou označeny písmeny od A-F, které jsou charakterizovány v kapitole 3.5 *charakteristika respondentů*.

5.1 Jak vnímají manželé vztah s partnerem jiné národnosti?

Otázka první se pokouší zjistit, jak partneři vnímají svůj vztah se svým partnerem, který je odlišné národnosti. Respondenti hovoří o tom, jak vnímají svůj vztah, a jak prožívají svůj život se svým partnerem jiné národnosti. Popisují city, odlišnosti a změny, které v jejich životě nastaly.

5.1.1 Láska ve vztazích

Na základě výpovědí a analýze rozhovorů vyplývá, že každý jedinec vnímá manželství s partnerem jiné národnosti odlišně. Některé výpovědi se shodovali na tom, že nejdůležitější je osobnost, společný růst a láska. V odpovědích většiny respondentů je nejdůležitější láska, důvěra a otevřenost.

„Ne, že bych měnila myslím, že mám to nejlepší, co jsem mohla najít.“(RA, 5.125-5.126) *„Jako výhru. Jsem ráda, že mě to potkalo.“* (RA, 14.400) *„Já si myslím, že jsem to všechno řekla, že to záleží na těch dvou lidech.“*(RA, 14.394)

„Na konci dne jsem velice šťastný v tomto vztahu. Ta nejdůležitější věc je ten pár, aby se miloval, víš. Pro mě neexistuje nic důležitějšího než toto.“(RE, 3.101, 4.102-4.103)

„Věříme si navzájem opravdu hodně hmm.... Jo máme milující vztah, musíme spolu spolupracovat, při řešení problému a tak.“(RB., 8.206-8.207)

„Já jsem šťastná, že ho mám, já vím, že je to ten člověk, s kterým chci být.“ (RF, 6.151-6.152) „Alex je ten, se kterým chci být, se kterým chci strávit zbytek života.“ (RF, 6.157-6.158)

5.1.2 Nevnímání národnostních rozdílů mezi partnery

Všichni respondenti vypověděli, že nemají pocit, že odlišná národnost jejich partnera hraje v jejich manželství velkou roli. Respondenti (D, B, C) nepocítují mezi sebou a svým partnerem žádné národnostní rozdíly. Nevnímají ani žádné rozdíly, pokud porovnají svůj vztah se vztahy svých přátel či známých, kteří mají vztah s partnerem se stejnou národností.

„Ne myslím si, že hodně věcí je stejných. Mají stejné problémy jako my, moji kamarádi, když se o tom bavíme, všichni řešíme ty stejné věci.“ (RD, 6.160-6.161)

„Ne, nevidím rozdíly.“ (RB, 8.204)

„Já mám pocit, že je to teďka všechno už podobné, aspoň teda v té fázi, ve které my teďka jsme. Tak mi to přijde, že je to podobné jo. Třeba moje kamarádka se hádájí se svými manželi úplně stejně a mají stejné problémy, jako já mám s Grahamem, a on má semnou pravděpodobně, takže mi to až tak nepřijde.“ (RC, 11.326-11.327, 12.328-13.329)

Respondenti uvádí, že vnímají jejich vztah jako lepší než vztahy párů monolingvních:
„No jako, abych ti pravdu řekla, tak já snad nemám kolem sebe kamarádku, která by měla normální vztah.“ (RA, 13.356)

„Dokonce bych mohl říct, že náš vztah je lepší. U jiných párů vidím, že nejsou tak otevřeně smýšlející jako my. A jsou oba odsud. Asi tak jo.“ (RE, 5.163, 5.167-5.168)

5.1.3 Otevřenost a otevřené smýšlení

„Já myslím, že máme relativně otevřený vztah a jsme schopni v podstatě mluvit o všem. A já vím, že já před ním v podstatě nemám žádné tajemství, jo že to jako nějak úplně neřešíme. I kdyby se mi chtěl podívat do emailu tak to neřeším, nebo kdyby se mi chtěl podívat do zpráv tak to neřeším jo a prostě. Tak nějak si myslím, že máme v podstatě

docela otevřený vztah a že v podstatě řešíme všechno co se děje kolem nás.“(RC, 7.184-7.189)

„Jsmo mnohem otevřeněji smýšlející než páry se stejnou národností, respektujeme se. Ona respektuje moji kulturu a já zase tu její a to náš dělá otevřenější.“(RE, 5.164-5.165)

5.1.4 Vzájemné neporozumnění vlivem cizího jazyka

Na základě analýzy rozhovorů vyplývá, že většina respondentů vnímá cizí jazyk jako problém. Díky cizímu jazyku občas dochází k nedorozumněním, a to způsobuje hádky a konflikty. Respondenti (A, C, D) uvádí, že při konfliktech hraje roli jazyková bariéra, a že by hodně konfliktů zmizelo, kdyby muži byli schopni mluvit česky.

Respondentka A uvádí, že pár konfliktů bylo způsobeno díky řeči, ale dnes jde hlavně o věc spojenou s dětmi: *„Myslím si, že jako pár konfliktů bylo, když jsme si třeba nerozuměli. Jo, že to bylo tím jazykem, že tak jak jsem si to přeložila já a on to řekl, tak tam to emm samozřejmě angličtina, když nejsi rodilý mluvčí tak je vždycky, i ten slang, tak tam si myslím, že párkrát to tak i bylo. Takže to jsme si potom vysvětlili, ale většinou jsme se hádali kvůli maličkostem, ono to až potom začalo kvůli dětem.*“(RA, 8.221-8.225)

Respondent D uvádí, že pro jeho manželku je vyjadřování se při hádce složité, a že její způsob řešení byl pro něj ze začátku zvláštní, ale už se s tím naučil žít: *„Myslím, že je pro ni složité vézt argument v angličtině v daný moment. Takže si vždy vymezí nějaký čas, aby o tom mohla popřemýšlet, pak se vrátí a má nápad, jak daný problém řešit.*“(RD, 5.120-5.122) *„Pokud se snažíme vyřešit problém, musíme tu hádku hodně zpomalit, aby si o tom mohla popřemýšlet.*“(RD, 6.149-6.150) Autorka navazuje: *„Jak na tebe tento způsob řešení konfliktu působí?“*(J, 5.123) Respondent D odpovídá: *„Ze začátku to bylo zvláštní, ale naučili jsme se s tím žít. Ted' je to v pohodě, jo.*“(RD, 5.124)

Respondentka C uvádí, že má problém s vyjadřováním se při konfliktech, ale že našla způsob, jak se s tím vypořádat: *„Když on má nějaký konflikt semnou tak já vím, že tam trochu ta jazyková bariéra vyrůstá. Protože já nejsem schopná tak rychle reagovat na věci, které on říká, takže pro mě je mnohem jednodušší třeba odejít a řešit to.*

A pak si třeba píšeme textové zprávy. Kdy já mám prostě čas nad tím přemýšlet a zvolit ty slova, které já chci zvolit a on potom na to odepisuje tak jak potřebuje on. A já mam aspoň možnost si rozmyslet ty moje argumenty než v tu chvíli, kdy tam po sobě prostě řveme. Nebo spíš já řvu, on neřve.“ (RC, 11.299-11.304) „Jakoby já mam čas si to rozmyslet, anebo musíme odejít, a pak si většinou píšeme smsky z druhých pokojů.“(RC, 11.307-11.308)

5.1.5 Afekt, jako pomoc při vyjadřování se

Respondenti A, E a F tvrdí, že jazyk jim nedělá vůbec žádný problém: *„Každý to má jinak, já třeba když jsem našťvaná tak se vyjadřuju, tak bych se mohla vyjadřovat i ve francouzštině, i když neumím. (smích) Mě napadají takový slovní spojení, jako že moje slovní zásoba při hádkách je asi nejlepší. Jsem měla být možná i na veřejce pořád našťvaná, aby mi to vyšlo ty zkoušky.(haha) Nene u mě ne, u Chris ten je takovej, že jde spíše stranou, když už ho hodně vytočím...“ (RA, 9.246-9.250)*

„Věř mi, když jsem našťvaný není to vůbec těžké se vyjádřit.(SMÍCH) To jde automaticky.“(RE, 5.156)

„Ne... Někdy si spíš říkám, že bych radši měla být potichu, ale ne. (haha) Jako já problém s vyjadřováním nemám, nevím jak Alex.“(RF, 8.191-8.192)

5.1.6 Změna v prožívání vzhledem k předchozím vztahům

Ženské respondentky (A, C) se shodli a odpověděli, že jejich vztah s nynějším partnerem je výrazně lepší než vztah s partnerem předchozím a své muže chválí.

„Já myslím, že spíš jako pozitivní rozdíly. Protože jako já neměla úplně nejlepší zkušenosti, takže mít Kanad'ana pro mě bylo naprosto úžasné a měla jsem z toho mnohem lepší pocit než s Českými kluky. Ale takže spíš ten pozitivní rozdíl, že jsem měla pocit, že si mě vážil mnohem více, že mě poslouchal, že mě přijal takovou, jaká jsem. A neřešil nějaký prostě maličkosti a neměl neustále nějaký problém, takže spíš jakoby dobré, ten lepší přístup ke mně, než jsem třeba viděla od těch českých kluků.“(RC, 5.122-5.129)

„Angličan je lepší, což můžu srovnat s těmi muži, co jsem měla, byli tam i cizinci, ale ti co byli Češi třeba z Moravy a z Čech tak Chris je mohl jako všechny strčit do kapsy. Co se týče jako, jak se stará o ženy jak se chová k ženám, což je možná tou výchovou, že tady ty maminky se tak jako o ty kluky staraj, málo co umí. On je schopnej se o sebe postarat, ale neříkám, že v Čechách nejsou kluci, co se o sebe nedokážou postarat jo, to zase mluvím jen o tý skupince, co jsem měla já.“(RA, 6.157-6.162)

5.1.7 Opatrné vyznávání lásky

Pouze respondentky (A, C) se shodují na tom, že jejich partneři byli s vyznáním lásky opatrnější.

„Já nevím třeba Grahamovi trvalo strašně dlouho, než mi řekl, že mě má rád. Jo nebo já už jsem měla pocit, že už mu to musím říct po měsíci a on mi řekl hm tak jo, a pak třeba mlčel asi třeba ještě další měsíc nebo dalších 6 týdnů. Jo což já jsem byla taková hrrr a on to tak jako bral, že to neřekne do té doby, než to jakoby mu vyjede ten pocit, že tak to jako je.“(RC, 9.249-9.252)

„Možná byl takovej opatrnější, ale to je zase jenom můj Chris. To zas nemůžu zase říct, že to je celá Anglie.“(RA, 8.213-8.214) Autorka na to reaguje *„To je jasný to je v pořádku.“(J, 8.215)* Respondentka A rozvíjí svou původní myšlenku: *„Byl takovej opatrnější, hlídal se. Bylo vidět, že mě má opravdu rád a že mě miluje a že mu o mě jde. Byl takovej, ale on už potom dělal všechno dobře.“*

5.1.8 Čím si vás partneři získali?

Na otázku *„Čím vás zaujal napoprvé právě váš nynější partner?“* se objevovaly rozmanité odpovědi, a všichni respondenti tento proces popisují individuálně.

Respondentka F uvádí, že jí partner ze začátku nezaujal, až s postupem času se její názor změnil na základě jeho osobnosti: *„Mě se jako ze začátku nějak nelíbil ani nic jako. Ale potom, já jsem odjela na pár dní a uvědomila jsem si, že mi chybí. Tak asi to, jsem si řekla, že jako jak se vrátím, že mu řeknu, že teda s ním chci být (haha). No a jinak asi to, že asi on byl takový hrozně si semnou vykládal, a večer mi pořád vyznával tu lásku a tak. A byl strašně, ale strašně hodnej.“(RF, 7.182-7.186)*

Respondentku A zase zaujalo, jak se její partner zachoval ke své mamince: „*No, jak se choval k mamince, my jsme někde byli na nějakým rande.*“ (RA, 6.175) „*...to jak to ustál, že ten telefon zazvonil, úplně v klidu takovej, tak jak to vyřešil, všechno. To byl první impuls. Potom už nemuseli přijít (smích), potom už bylo všechno dobře. Potom už se to tak jako spustilo, tak jsme si užívali. My jsme opravdu před tím Míšou, měli tak hezký jako vztah se vším všudy, že prostě už potom nešlo asi, aby to dopadlo jinak než, že se vezmeme.*“ (RA, 7.190-7.194)

Respondent E zase uvádí, že pro něj byla obrovská výzva žít s partnerem, který není z jeho země, s partnerem, který by se chtěl vrátit do své rodné země.: „*Zprvé mi řekla, že se chce vrátit do České republiky. A když získáš něco příliš jednoduše, tak si toho tak nevážíš. Abych s tebou byl upřímný, musel jsem o Terezu hodně bojovat, po pár měsících se stále chtěla vrátit domů. A až potom si uvědomila, že semnou chce být. Až po 2 měsících mi řekla, že semnou chce zůstat. Další věc je ta, že nechala doma rodiče a bratra kvůli mně a toho si nesmírně vážím. Mohl bych to pro ní kdykoliv udělat taky.*“ (RE, 4.131-4.135, 5.136-5.138)

5.2 Jaký mají význam kulturní rozdíly na váš vztah?

Otázka druhá se snaží zjistit, jak mezi sebou partneři vnímají kulturní rozdíly. Jak na ně tyto rozdíly působí, a zda je vůbec pociťují. Respondenti popisují svátky, které nyní slaví, a jak se přizpůsobili novým zvykům, které do jejich života vnesl jejich partner.

5.2.1 Prožívání kulturních odlišností, či podobností

Respondenti odpovídali, že jim přijde jim jejich kultury přijdou velice podobné. Respondenti (B, D) uvádí, že si všimají určitých maličkostí, jako je zouvání bot nebo oblékání, ale jinak nic, co by ovlivňovalo jejich vztah.

Respondentka C odpovídá, že vnímá její kulturu a kulturu svého manžela jako velmi podobné, občas mají jiné názory na vzdělání: „*Ty kultury jsou docela podobný, jako Kanada a západní Evropa není tak extra rozdílná. Takže my jsme neměli nějak žádné velké rozdíly. Spíš jakože třeba aaaa některé názory, ale to jsou třeba spíš názory na vzdělání a tak a to jsou spíše takové, že já jsem po třech letech řešila, co bude*

a on vůbec, že to tady prostě vůbec neřeší. Jako třeba umět jazyky pro mě bylo strašně důležité a pro Grahama tohle vůbec důležitý není.“(RC, 1.25-1.28, 2.29-2.30)

Respondenti (B, D) zaznamenali určité malé rozdíly, ale ani jeden je nepovažují za důležité, spíše se tomu zasmáli „*Kulturně tam nejsou velké odlišnosti. Myslím, že Česko je formálnější než Kanada. Ale to je opravdu jediná věc, které jsem si všiml. Obecně v Česku neodejdete z domů neupravení, a vždy musíte být hezky oblečení, je to prostě takové vše víc ozdobné. V Kanadě nemáme problém vyjít v teplácích.*“(RD, 3.85-3.86, 4.88-4.90)

„*Ano, očividně ten první je... No já nevím, jestli je to kulturní rozdíl, a zní dost hloupě, ale zouvání bot (smích). Tohle opravdu víš, v Anglii prostě vejdeš dovnitř v botách, ve kterých chodíš i po venku. Teď, když se nad tím zpětně zamyslím, tak mi to přijde docela strašné. Kdysi, když jsem si musel sundávat boty a nebyl jsem na to zvyklý, párkrát jsem se kvůli tomu dostal do problémů. Protože jsem si je zapomněl sundat.*“(RB, 1.19-1.25) „*A taky mám pocit nevím, jestli to je taky pouze Monika nebo Česko, ale obecně uklizení. Všechno je stále velice uklizené. A o dům je hrozně postaráno.*“(RB, 2.27-2.28)

5.2.2 Kulturní obohacení a důležitost porozumnění jeden druhého

Respondent (A, F) zase poukazuje na to, že je nejdůležitější vzájemné porozumnění, láska a komunikace. A že kultura nehraje roli, pokud vše tohle je ve vztahu obsaženo.

Respondentka A také zmiňuje tradice, ale jinak uvádí, že kulturní rozdíly nevnímá stejně jako respondentka F. Nejdůležitější je podle ní, aby si rozuměli a komunikace, spíš nachází různé kultury jako obohacení, jak pro ně tak pro jejich děti.: „*Já myslím, že je to o tom jak je ten člověk vyspělejší a je to úplně jedno, z který je země a jsou tam jako kulturní věci jako Vánoce, politika, ta je vlastně více méně taky všude stejná, protože je to zase o lidech.*“(RA, 5.128-5.130) Autorka se doptává: „*Takže žádný velký rozdíl, který bys sama vnímala mezi vámi dvěma ať už během hádek nebo v rámci lásky nepocítuješ?*“(J, 5.138-5.139) Respondentka A uvádí, že ne, že je důležitá komunikace a porozumění: „*Ne to vůbec, myslím že je to úplně jedno, kde když si rozumíte, když víte co ten druhý chce říct, že to je o té komunikaci, a komunikace je na celém světě stejná. Takže podle mě je to úplně jedno no. Jako nemyslím si.*“(RA, 5.140-5.142)

Respondent E odpověděl, že existují pouze malé věci, na které by si vzpomněl, ale že jejich láska tyto maličkosti přemůže: „*Popravdě existují maličkosti. Ale každopádně ta láska to vždy vyhrála. Je pár věcí co musíme vyřešit, ale nic velkého, aby to zničilo tu lásku, kterou k sobě máme. Všechno je možné. My dva společně jsme schopni změnit cokoliv.*“ (RE, 1.19-1.22)

5.2.3 Tradice, jako kulturní rozdíl

Otázka „*Jaké svátky doma slavíte, a které jste před tím nikdy neslavily?*“ respondenti (A, B, C, D) odpověděli stejně, že přijali tradice obou kultur a nyní slaví dvoje Vánoce. Respondenti (C, D) také slaví Díkuvzdání. Všechny páry se vzdaly Českých Velikonoc a Velikonoce buď neslaví vůbec, nebo převzali Anglickou tradici, malují vajíčka, které pak hledají po zahradě nebo domě. Respondenti (E, F) slaví vše podle Česka a na Vánoce vždy jedou do České republiky, Velikonoce taktéž neslaví.

„*Spíš jako naopak dvoje Vánoce si kluci užívají, my jsme spocení, ale kluci si to užívají. Takže 24,25 to držíme tradici, to kluci ví, ale jako ničemu se nebráníme a opravdu to tak jako plyne.*“ (RA, 5.130-5.132)

„*Takže na Vánoce většinou 24 uděláme kapra, bramborový salát a nachystáme dárky od Ježíška a takové věci. A druhý den slavíme Kanadské Vánoce se stromečkem a všechno, co k tomu patří, jako Santa Klaus a krocan. Jsou věci, co neděláme, jako třeba neslavíme České Velikonoce (haha). Mám pocit, že jsme adoptovali více Českých tradic, protože Veronika pracuje v České komunitě tady v Calgary a oni také organizují hodně sešlostí. Taky slavíme Kanadské svátky, jako je Díkuvzdání. Cokoliv, když nemusíme na den do práce, taky je Den Kanady. (smích)*“ (RD, 4.99-4.107)

„*Tak vlastně jeho rodiče nic neslaví, jenom ten norus. To je ten jejich nový rok někdy v únoru, ale Alex semnou vše. A na naše svátky jsme vždy v Česku takže.*“ (RF, 7.171-7.172)

5.3 Jak odlišná řeč ovlivňuje vaše manželství a rodinu?

Otázka třetí se snaží zjistit a nastínit, jak partneři zvládají komunikovat a vyjadřovat se. Co považují za největší úskalí, co se týče jazyka. Jak vnímají, že odlišné jazyky obou partnerů ovlivňují, jak jejich vztah, tak život jejich dětí.

5.3.1 Vliv jazykové bariéry na vztah partnerů

Mnoho respondentů nezaznamenává vliv jazykové bariéry na jejich vztah. Někteří si pomáhají slovníky nebo pociťují jazykovou bariéru jen v určitých momentech.

Respondentka A uvádí, že si pomáhala občas slovníkem: *„Ne ne, já jsem člověk, který když něčemu nerozumí tak se zeptá. Takže no, když tak slovník fungoval. Někdy jsem se i styděla, tak jsem si to našla potají, a potom jsem jako věděla.“* (RA, 11.292-11.294)

Dále respondentka A uvádí, že s vyjadřováním taky nemá problém. Zmínila, že ví, že její manžel má problém s komunikací v Česku, protože tak neovládá Český jazyk, a to občas vytváří komplikace: *„Ne ne, vlastně i v tom páru jsem já ta, která víc mluví. Možná, kdyby to bylo naopak, že on by byl Čech a já byla Angličanka, tak bych měla možná já víc problém, protože já vlastně všechno zařídím. To je vlastně jediná věc, že Chris se někdy cítí strašně špatně, že jako zařizování kolem auto, kolem domu všechny tyhle věci, že mám na starosti já. Že někdy by byl rád kdyby, to mu jako vadí jako chlapovi, že to nemůže, to si myslím, že to mu dělá nedobře.“* (RA, 12.343-12.348)

Respondenti D a E reagovali na otázku podobně: *„Ne většinou ne. Nikdy to nebyl problém. Možná, myslím si, že je pro ní těžké vést konflikt v angličtině v daný moment...“* (RD, 5.120-5.121)

„Ne, mluvíme spolu anglicky a ona je v ní velice dobrá. Naučili jsme se, si rozumět velice dobře. Ona rozumí mně a já rozumím velmi dobře jí. Možná ze začátku, první měsíce, když jsme se potkali, ale teď už vůbec.“ (RE, 3.83-3.86)

5.3.2 Problémy s vyjadřováním v cizím jazyce

Respondentky (C, F) popisují určité komplikace s vyjadřováním se nebo se skladbou slov. Mají problémy vyjádřit své myšlenky, tak jak by chtěly.

Respondentka C popisuje těžkosti při vyjadřování a u některých slovíček. Dále uvádí, že její Český přízvuk jim ze začátku také dělal potíže a uvádí, že je spojen s nervozitou: „*Jako my se neustále nemůžeme dohodnout na některých věcech, ale vím, že to občas je protože já se třeba vyjadřuju blbě nebo, že mám špatný kontakt nebo že tam dám prostě jiný slovo. Anebo ze začátku Graham, když jsem měla ještě mnohem silnější Český přízvuk, tak vím, že Graham občas říkal, že se musí hrozně soustředit na to, když říkám každé slovo. Že když jako když používám slova ty samé, tak už jako dobrý, ale jakmile jsem třeba četla nějaké nové slovo, tak tomu prostě nerozuměl. A právě tím jakoby silnějším Českým přízvukem, myslím, že to jako pořád ještě občas naskakuje, ale už ne tak moc. A navíc já, když v kuse mluvím s ním tak už nemám takový, tak Český silný přízvuk, jako když mluvím s někým cizím. Že když jsem nervózní, tak myslím, že ten můj Český přízvuk mnohem více naskakuje, než když se bavím s Grahamem nebo s jeho rodinou. Ale jako určitě s tím jazykem občas jako, jsem občas dělala takové jako chyby. Jedno pivo se jmenuje “Rickers red“, ale já jsem tomu pořád říkala “Red rickerds“. Nevím proč, ale já jsem to pořád přehazovala.“(RC, 5.134-5.145)*

Respondentka F odpověděla, že má také problémy s vyjadřováním: „*Jo tak někdy je to na zastřelení, ale tak.*“(RF, 5.128) Autorka se doptala: „*Jako v čem třeba? Co je největší problém?*“(J, 5.129) Respondentka odpovídá: „*Hmmm no jako v tom jazyce neumíš prostě vyjádřit úplně, jak bys všechno chtěla v češtině. Jako já už jsem se to docela dost už naučila. Jo, že už s tou angličtinou takový problém nemám. Ale jo, my si nakonec rozumíme.*“(RF, 5.130-5.132)

Respondent B pociťuje určité problémy v rámci normálního života, jako jsou nákupy nebo vyřizování věcí, díky tomu, že nemluví tak dobře Česky a žije se svou rodinou v České republice, také doporučuje všem, co žijí v podobném svazku, aby se snažili naučit jazyk svého partnera: „*Některé věci jako jít nakupovat, a aby to pro mě nebylo stresující. Protože kdykoliv jdu do obchodu, myslím tím, já můžu jít do obchodu a nakoupit vše co potřebuji, ale pokaždé je to pro mě trochu stresující protože... Když jedu podle návodu, když vím, co mi říkají. Rozumím, co mi říkají, ale když řeknou něco, co nečekám, potom se z toho stane, já nerozumím, co říkají a je z toho trapná situace.*“(RB, 5.123-5.128) „*Hodně problémů mezi námi s manželkou by šlo pryč, kdybych byl schopný lépe mluvit Česky. A hodně věcí, které mě tady otravují, by také zmizeli. Takže ano, moje rada pro kohokoliv, kdo je v takovémto vztahu je, pracujte na sobě tvrdě a naučte se jazyk svého partnera.*“(RB, 9.236-9.239)

5.3.3 Faktory, které ovlivňují mluvu dětí respondentů

Dítě respondentky (F) je příliš malé na to, aby se dalo říct, jak to bude probíhat u něj. Respondentky (A, C) zmínily, že vnímají určité problémy u svých dětí způsobené dvojjazyčností. Respondetky uvádí, že jejich děti, jazyk ovlivnil více než cokoliv jiného. A ví, že děti jejich věku mají jazyk na lepší úrovni, než jejich děti.

„Kluci vlastně začali mluvit strašně pozdě česky. Miša trošku dřív, protože byl jediný dítě a angličtina taky naskočila trošku později, ale rozumí všechno, čeština naskočila mnohem dřív. A všichni tři měli problémy logopedické, velké. A kluci naskočili snad, až když měli 5 let, začali mluvit česky. Oni měli svoji řeč, to byl ještě ten handicap, jednovaječná dvojčata nepotřebují mluvit, protože oni mají svého kamoše, kterému řeknou něco. Oni se tady bavili, něco si říkali, u toho se strašně chechtali a my jsme absolutně nevěděli, o čem se baví.“ (RA, 11.299-11.306) Autorka se doptala: „Takže vnímáš ty odlišné rodné jazyky, jako problém/ztížení/komplikaci?“ (J, 12.322)

„Pro děti určitě. No u nás to bylo tím, že začali mluvit později, a ta komunikace s námi začala trošku později. Takže si myslím, že mohli být trošičku více frustrovaní. Takže to si myslím, že tam mohlo nastat. Ale jako nevím, jak oni to vnímali, ale jako jsou furt šťastní, to je pro mě důležitý.“ (RA, 12.323-12.326)

Respondentka C zase uvádí, že jedna z dcer odmítá odpovídat česky: *„Ale jako obě dvě rozumí česky, a když na ně mluvím česky tak dělají to, co chci, co po nich potřebuju, anebo prostě to. A Viky mi odpovídá, ale anglicky, a když ji řeknu, ať mi odpovídá česky, tak se zasekne a nechce mluvit. Takže si říkám, že třeba teďka když budeme v Česku, tak myslím si, že to trošku pomůže a že se rozmluví česky. Ale tím, že mi jakoby žijeme v tom anglickém prostředí a s Grahamem vlastně mluvím jenom anglicky, tak ona je prostě mnohem, že prostě mnohem líp mluví anglicky než česky.“ (RC, 6.161-6.166)*

5.4 Jaké máte vztahy se svými rodinami?

Poslední otázka zjišťuje, jaké mají respondenti vztahy s rodinami svých partnerů. Jak jejich rodiny vnímaly jejich vztah s partnerem s jinou národností. Zda se objevovala nějaká úskalí, a jaký byl největší problém pro jejich či rodiče jejich partnera.

5.4.1 Počáteční nejistota rodičů ze vztahu s cizincem

Na otázku „*Jaká byla první reakce tvoji rodiny, na to že máš partnera z jiné země?*“ respondenti (E, F) odpověděli v celku podobně. Jejich rodiče ze začátku nebyli úplně nadšeni, ale nakonec si jejich partnera oblíbili.

„*Noo já jsem na to prvně šla opatrně, že je Angličan. Což on je, ale rodiče má z Iránu. No děda tehdy ještě žil a mamka mi řekla, že jsem jim neměla teda říkat, že původem je z Iránu. Naši jako ani to, brácha ten se furt smál a furt aa měl nějaké narážky, jo a koupil i knížku iránskou (smích). Jooo, tak jako co měli dělat, zakázat mi to nemohli. V pohodě, dejme tomu byli.*“ (RF, 1.15-1.20)

„*No, moji rodiče uznávají takovou tu starou kulturu ještě, takže chtěli, ať mám ženu z naší země. Ale já jim řekl, že ji opravdu miluji, a že nechci nic měnit a potom mě už podporovali. Nejdřív si mysleli, že si jí nejsem jistý. Ale když jsem jim vysvětlil, že ji opravdu miluji a že s ní chci všechno, podporovali mě od prvního dne.*“ (RE, 1.10-1.13)

5.4.2 Pozitivní vnímání rodičů na vztah s cizincem

Respondenti (A, B, D) uvádí, že jejich rodiče neměli žádný problém se skutečností, že mají partnera z jiné země. Tito respondenti nezažili problém se svými rodinami. Jejich partneři se rodinám hned zalíbili. Jako důležitý faktor bych podotkla, že kromě rodičů respondentky (A), byli rodiče respondentů (B, D) schopni se s jejich ženami dorozumět, jelikož obě velice dobře hovoří anglicky.

„*Myslím si, že se jím hned Veronika líbila, byli velice šťastní.*“ (RD, 1.15)

„*Moji rodiče mají docela mezinárodní pohled na věc. Očividně si mysleli, že to je něco vzrušujícího. Rozhodně nic negativního, vždy to bylo vše pozitivní. Ale víš co, oni jsou ten typ lidí, co by měli rádi každou mou přítelkyni.*“ (RB, 1.12-1.14)

„*A já myslím, že Chrise má rád každý on je, proto jsem si ho i vzala, on je přátelskej je spolehlivej, snažil se mluvit česky, což u cizinců je tak roztomilé, že je těžko někdo, kdo je nemá rád, když se snaží mluvit Česky, takže reakce, našich byli fajn, naši ho brali hned.*“ (RA, 2.28-2.31)

Respondentka C jako jediná zažila nesouhlas svých rodičů s jejím partnerem, zejména pak své matky, která špatně nesla její rozhodnutí zůstat v Kanadě, odkud pochází její manžel, kterého za to obviňuje: „*Naši ze začátku to brali, ale pak jak viděli, že je to čím dál tím vážnější tak z toho byli jako na nervy, že to bude, že prostě zůstanu v Kanadě no. Že vlastně už jsem potom ani neměla moc důvod, proč se vracet domů takže z toho měli trauma, že už se nechci vracet do ČR.*“ (RC, 1.14-1.17) „*Taky proti němu byla trošku vysazená, že mě tady jakoby drží v Kanadě. A myslím, že to taky trochu přetrvávalo. Takže teď už je to čím dál tím lepší a myslím, že se jako oba dva snaží, ale ten vztah mezi Grahamem a mojí mamkou není nějaký úžasný. A Graham můj taťka taky prostě, jak se potkají tak si dají pár piv a asi to tak jako nějak, třeba si budou furt spolu bavit, ale nějak to spolu už neřeší, jo že. A s mamkou to třeba někdy povolí.*“

5.4.3 Kladný vztah s rodiči svého partnera, i přes komunikační problémy

Odpovědi na tuto otázku se v mnoha případech shodovali. Většina respondentů vnímá svůj vztah s rodiči svého partnera jako kladný a vřelý. Jediným problémem, který u některých respondentů nastává je jazyk, protože si s rodiči svých partnerů nerozumí.

„*Jo oni byli nadšení, Chris říkal, že mě milujou tak asi (smích) mě milovali. Tak oni sem taky vždycky jezdili, měli se vždycky dobře, Praha je okouzlila hm, takže žádný spory vůbec.*“ (RA, 3.55-3.56) Ale zároveň respondentka A uvádí, že: „*Já jsem strašně málo věděla o tý rodině. Jo my jsme přijeli oni jeli sem byli fajn, ale nikdy jsem je nepoznala, nikdy jsme spolu nebyli na dovolený, nikdy jsem je nepoznala blíž, takže pro mě bylo těžké, jako odhadovat jaký jsou.*“ (RA, 2.51-2.53) Na základě dalších otázek nakonec respondentka uvádí, že: „*Já jsem trošičku taková jako pevná vůči nim, takže se oni možná někdy můžou cítit tak, že jsem nepřístupná tím.... Tím...připadá mi někdy trošičku jako, že to dře (haha) jo jako ono to je, jako jo je to složitý. Ale ono jako když se z toho nehrouíme a uděláme to prostě jako slušně tak to vždycky dobře nějak dopadne, ale není to jednoduchý a mrzí mě to kvůli klukům, protože kluci přicházejí o babičky.*“ (RA, 4.108-4.113)

„*Když byla mamka od Moniky ještě naživu, myslím si, že když jsme s ní žili, myslím si, že to pro mě a její mamku bylo frustrující, protože jsme spolu nemohli mluvit, a to bylo hodně frustrující*“ (RB, 3.66-3.68) Nicméně dále uvádí, že: „*Vždycky ke mně byli velice milí. Vždycky byli šťastní.*“ (RB, 3.74-3.75)

Respondent E odpovídá, že i navzdory problémům s komunikací je jejich vztah velice dobrý a rodiče nazývá maminkou a tatínkem, a nikdy s nimi nepociťoval žádný problém.: „*Velice, velice dobrý. Od první chvíle byli velice přátelští a vždy se snažili, abych se cítil pohodlně. Její mamce říkám „mami“ a otci „tati“ a máme velmi dobrý vztah. Nic před sebou neskrýváme, mohou mi říct cokoli a já jim taktéž.*“ (RE, 6.176-6. 180)

Respondentka F uvádí, že i přes komunikační komplikace mají dobrý vztah a obě strany se snaží, i přes komunikační bariéru vztah zlepšovat a mít vztah vřelý a dobrý.: „*Nooo, já si myslím, že celkem dobřej, i když si nerozumíme, ten tatka se snaží celkem víc, jakože mluvit než ta mamka. Ale tím, že teďka bydlíme, jakože u nich, tak jakože oni jsou v tomhle úplně skvělí, to nemůžu nic říct, protože kdo by to snesl, že v takovém malém bytě a tolik lidí a teďka tolik věcí a tak.*“ (RF, 2.38-2.41)

Respondentka C odpovídá také kladně, s rodiči od svého manžela vychází velice dobře. Komunikaci udržují i sama respondentka jen s matkou respondenta přes zprávy, i když se většinou jedná o informace o dětech. Sice se nevidají příliš často, i přes malou vzdálenost, ale podnikají spolu různé výlety a slaví spolu také svátky.: „*Víš co já s něma úplně nemám problém, oni od nás bydlí asi čtyři hodiny. Takže my se nevidíme nějak hrozně často asi jednou za měsíc nebo tak. A ne že bych si s něma úplně volala. Takže většinou jim volá Graham a já se s něma jako pozdravím a maximálně si spolu něco řeknem a občas si píšu s Grahamovou mamkou, ale zase většinou to je třeba o dětech a ne nějak jako že bych si sní psala každý den, jak se mám a co dělám nebo takhle. Ale i tak si myslím, že s něma mám docela otevřený vztah, že jako třeba s Grahamovou mamkou já si moc rozumím a říkáme si spoustu věcí, a když jsme u nich na návštěvě tak si myslím, že máme docela pozitivní vztah spolu. Občas mám třeba i pocit, že lepší než moje švagrová má třeba s Grahamovou rodinou, jo že a to je Kanad'anka, která vyrostla v Kanadě. Takže to asi úplně nezáleží na tom, odkud jsi, ale o tom přístupu.*“ (RC, 8.206-8.215)

5.4.4 Špatný vztah s rodiči své partnerky způsobený vzdáleností

Její manžel však takovou vřelost od jejich rodičů nepociťuje. Respondent D odpovídá, že se jejich vztah sice od svatby zlepšil, ale že mezi nimi není přílišná vlídnost. Rodiče manželky respondenta D mu stále vyčítají, že jejich dcera žije s ním a se svými dětmi

v Kanadě.: „Rezervovaný. Moc spolu nemluvíme, já neumím moc Česky, takže je to těžké.“(RD, 2.32) „Myslím, že to pro ně bylo těžší ze začátku. Myslím si, že chtěli, aby se Veronika vrátila domů, což neudělala. Myslím si, že mě z toho viní.“ (RD, 2.34-2.35) „Stále to tam je. Teď ještě s dětmi, jejich vnoučaty, jsou taky daleko. Takže jsou to pro ně těžké pocity.“(RD, 2.37-2.38)

6 DISKUZE

Cílem výzkumu bylo zjistit, jak partneri s různou národností vnímají svá manželství. Autorka do výzkumu přichází s předpokladem, že partneri nebudou pociťovat, že jsou jejich vztahy zásadně ovlivněny odlišnou národností. Jediné, co nebylo jasné, bylo, jak svůj vztah vnímají, a zda považují svůj vztah za vyjímečný vůči vztahům monolingvním, a zda jsou ochotni své pocity sdílet.

Cílem autorčina výzkumu bylo prozkoumat, jak partneri prožívají svůj život s partnerem s jinou národností, a jak vnímají svůj vztah. Toto téma autorku zajímá zejména z důvodu vlastního vztahu a vlastní zkušenosti s podobným soužitím. Dále díky stále narůstajícímu počtu cizinců, ve státech, a tak dochází ke stále častějším sňatkům lidí s různou národností. Možností pracovat a studovat v zahraničí také neustále narůstá. Cestování do různých koutů země se také stále jednodušší, a lidé díky tomu mají čím dál tím větší možnosti poznávat lidi jiných kultur a národností. To vše napomáhá a umožňuje uzavírání smíšených manželství napříč zeměmi.

Autorka zvolila metodu IPA pro uskutečnění výzkumu, a jeho následnou analýzu. Metoda IPA je vhodná pro daný výzkum, a to zejména díky její možnosti zachytit vnímání a prožívání jednotlivých respondentů v určitých situacích a životních podmínkách. Vnímání a prožívání každého respondenta bylo individuální a jejich pohledy na vztah také. Většina respondentů poukazovalo zejména na lásku a otevřenost ve vztahu, která je důležitým aspektem jejich spolužití. Někteří nebyli příliš schopni své city vyjádřit slovy, ale podle rozhovorů bylo vidět, že všichni respondenti považují lásku za nejdůležitější faktor vztahu. Délka manželství a stáří dětí ovlivňovalo výpovědi jednotlivých respondentů. U párů, které jsou spolu déle, šlo vidět, že již chápou složitost samotného manželství a uvědomují si, že manželství s cizincem je náročnější, a to zejména díky odlišným jazykům. Respondenti žijící v Česku se potýkají, jako jediní s jazykovou bariérou s okolím, díky muži, který Česky nehovoří. Respondenti žijící v zahraničí tyto problémy nemají, jelikož všichni ovládají Anglický jazyk. Autorka nezpozorovala, že by páry vnímali, že jsou jejich konflikty způsobené kulturními či národnostními rozdíly. Všichni partneri přijali kultury svých protějšků a na vzájem je respektují.

Autorčin předpoklad se ve směs potvrdil. Partneri vnímají svá manželství ve většině případů stejně, jako jakákoliv jiná manželství. A že národnostní rozdíly na jejich

manželství nemají zásadní vliv. Dále se autorce potvrdila hypotéza, že důležitá je zejména láska a otevřené smýšlení partnerů vůči svým kulturám. Autorka se snažila nechat respondenty volně hovořit, jelikož si uvědomovala, že některé témata jsou velice osobní. Autorka si uvědomuje, že díky tomuto jednání mohli autorce určité důležité fakta uniknout.

Výzkum by také mohl být ovlivněn tím, že autorka některé respondenty znala osobně. Nicméně s žádnými respondenty se autorka nestýká denně ani měsíčně. Nicméně autorka považuje přátelský vztah s respondenty a jejich předchozí známost v běžném životě za užitečnou, protože předpokládá, že by respondenti k úplně cizímu člověku nebyli tak otevřeni a sdílní.

Dalším faktorem, který by mohl ovlivnit výzkum, je skutečnost, že se jednalo o autorčin první výzkum. Autorka neměla žádnou předchozí zkušenost s prováděním výzkumu. To by mohlo způsobit, že někdy autorka odbíhala od hlavních témat a společně s respondenty hovořili o méně důležitých faktech.

Autorka v průběhu výzkumu vnímala čím dál tím větší zainteresovanost, vůči tématu. Téma smíšených manželství a rodin ji velice zajímá. Chtěla by prozkoumat oblast zahrnující děti těchto párů, a také jak vnímají jejich rodiče jejich vztah. Zajímá ji, jak děti vnímají, že mají rodiče s různou národností, a jak si myslí, že je tento fakt ovlivnil. Během tohoto výzkumu by zároveň probíhaly rozhovory s dětmi s rodin monolingvních. Následně by se jednotlivé rozhovory mezi dětmi s rodiči s různou národností a s rodiči se stejnou národností porovnali. Autorka by se snažila najít největší rozdíly a podobnosti mezi těmito dětmi.

ZÁVĚR

Bakalářská práce se zabývá vnímáním manželství u manželů s různou národností. Autorka bakalářské práce se zaměřila na páry, kde jeden z páru musí být Čech a druhý musí být národností Anglické, Americké nebo Kanadské. Všichni jedinci museli tyto kritéria splňovat. Nebylo jasně dané, kde musí partneři v současnosti žít.

V první části bakalářské práce se autorka zaměřila na proces výběru partnera, obecně na manželství a rozvod manželství. V druhé části pak autorka popisuje smíšená manželství. Jejich úskalí, problémy, ale také radosti a výhody těchto manželství. Autorka byla překvapena, kolik existuje teorií a názorů na smíšená manželství. Také autorku zaujaly modely smíšených manželství. Na základě zjištěných teoretických faktů o komunikaci a jazyce, se autorce potvrdilo, že v rámci smíšených manželství je opravdu jazyk největším úskalím a komplikací. Nasprávné vyjadřování se a neschopnost číst mezi řádky v jiném jazyce je skutečný problém mezi partnery. Autorka však nezjistila, že by u respondentů měl kulturní rozdíl na jejich vztah velký vliv. Autorce se tak potvrdila myšlenka, že opravdu existují typy lidí, kteří jsou schopni takováto manželství uzavřít. Že ne každý člověk je schopen zvládnout manželství s partnerem z jiné země. Autorce se také potvrdil předpoklad, že nejdůležitější je otevřené smýšlení, respektování jeden druhého, láska a lidé jsou schopni zvládnout jakékoliv životní překážky společně.

Ve výzkumné činnosti autorka poskytuje náhled do života manželů, kteří v takovémto svazku žijí. Výzkumná činnost odhalila, že partneři považují fakt, že jsou z jiných zemí za méně důležitý a uvádí, že nezáleží na tom, odkud jsi, ale jaký jsi člověk. Výzkumné páry mají za to, že nejdůležitější je vzájemné pochopení, otevřenost a láska. Respondenti také uvádí, že vnímají svůj vztah jako mnohem lepší, obohacující a otevřenější různým názorům a kulturám, než jak vidí a vnímají vztahy párů ze stejné země. Tato práce se může hodit lidem, kteří do vztahu, jako jsou tato, chtějí vstoupit. Také může být práce zajímavá, jak pro sociologii tak kulturní a sociální antropologii. Autorka si uvědomuje nedostatky své práce, které mohou být způsobené například její prvotní zkušeností s prováděním výzkumu, ale také s možnou různorodostí rodin a autorčinou vlastní zkušeností se zkoumaným jevem. Autorka by ráda práci rozvedla a věnovala se jí například u diplomové práce, ve které by ráda zapojila do výzkumu také děti participantů.

Autorka se domnívá, že smíšených manželství bude v dnešní době neustále přibývat a že se bude jednat o stále více objeovanou skutečnost. A těmto sňatkům bude věnovaná čím dál tím větší pozornost.

CITOVANÁ LITERATURA

- [1] ALUPOAICEI, Marla. *Your Intercultural Marriage: A Guide to a Healthy, Happy Relationship*. Překlad vlastní. Chicago: Moody Publishers, 2009. ISBN 978-15-75673-54-7.
- [2] ELIÁŠ, Karel a Marek SVATOŠ. *Občanský zákoník*. Ostrava: Sagit, 2017. ISBN 978-80-7488-201-2.
- [3] GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Praha: Argo, 2013. ISBN 728-80-257-0807-1.
- [4] HENDL, Jan. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7367-040-2.
- [5] KALIBOVÁ, Květa a Zdeněk PAVLÍK. *Mnohojazyčný demografický slovník: český svazek*. Praha: Česká demografická společnost, 2005. ISBN 80-239-4864-4.
- [6] KOSTÍNKOVÁ, Jana a Ivo ČERMÁK. Interpretativní fenomenologická analýza. In: Tomáš ŘIHÁČEK, Ivo ČERMÁK a Roman HYTYCH. *Kvalitativní analýza textů: čtyři přístupy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. s. 9-43. ISBN 978-80-210-6382-2.
- [7] KOŠČO, Jozef. *Poradenksá psychologia* Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 419 s.
- [8] KRATOCHVÍL, Stanislav. *Manželská a párová terapie*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-646-9.
- [9] MATOUŠEK, Oldřich. *Rodina jako instituce a vztahová síť*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2003. ISBN 80-86429-19-9.
- [10] MOŽNÝ, Ivo. *Rodina a společnost*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-86429-87-8.
- [11] PLÁŇAVA, Ivo. *Manželství a rodiny: Struktura, dynamika, komunikace*. Brno: Doplněk, 2000. ISBN 80-7239-039-2.
- [12] PLZÁK, Miroslav. *Klíč k výběru partnera pro manželství*. Praha: Indcart, 2014. ISBN 978-80-87997-43-7.
- [13] ROMANO, Dugano. *Intercultural marriage: promises and pitfalls*. Překlad vlastní. Boston: Nicholas Brealey Publishing, 2008. ISBN 978-1-931930-52-9.

- [14] SKUPNÍK, Jaroslav. *Antropologie příbuzenství: Příbuzenství, manželství a rodina v kulturně antropologické perspektivě*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2010. ISBN 978-80-7419-019-3.
- [15] TSENG, Wen-Shing a Jon STRELTZER. *Culture and Psychotherapy: A Guide to Clinical Practice*. Překlad vlastní. Washington: American Psychiatric press, 2001. ISBN 978-0-88048-955-3.
- [16] VÁGNEROVÁ, Marie. *Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-308-0.
- [17] VODÁKOVÁ, Alena a Miloslav PETRUSEK. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996. ISBN 80-7184-310-5.

ELEKTRONICKÉ ZDROJE

- [18] Crippen, C. L. (2011). *Working with intercultural couples and families: Exploring cultural dissonance to identify transformative opportunities*. Retrieved from https://www.counseling.org/resources/library/vistas/2011-v-online/Article_21.pdf

PŘÍLOHA Č. 1: INFORMOVANÝ SOUHLAS (V ČESKÉM JAZYCE)

Informovaný souhlas týkající se bakalářské práce na téma: „Vnímání manželství u partnerů s různou národností“.

Žádám Vás o souhlas s poskytováním výzkumného materiálu pro výzkumný projekt ve formě audio nahrávky rozhovoru.

Vzhledem k citlivosti zkoumané problematiky je náležitá pozornost věnována etickým otázkám a zajištění bezpečí informantů. Důraz je kladen na:

- 1) Anonymitu informantů – v prepisech rozhovorů budou odstraněny (i potenciálně) identifikující údaje;
- 2) Mlčenlivost výzkumnice ve vztahu k osobním údajům o účastnících výzkumu (s tím, že s výzkumným materiálem budu pracovat výhradně já);
- 3) Po přepsání rozhovorů dojde k autorizaci textu – budete mít možnost vyjádřit se k uvedeným údajům a upravit je;
- 4) Jako informant/informantka máte právo kdykoli odstoupit od výzkumné aktivity.

Děkuji za pozornost věnovanou těmto informacím a žádám Vás tímto o poskytnutí souhlasu s Vaší účastí ve výzkumu.

Adéla Zahrajová

Podpis:

Udělují souhlas s účastí v uvedeném výzkumném projektu a s poskytnutím výzkumného materiálu.

VdnePodpis:.....

Informed consent (v Anglickém jazyce)

Informed consent regarding a bachelor's thesis on "Perception of marriage with partners of different nationalities".

I ask you for permission to provide research material for a research project in the form of an audio recording of the interview.

Due to the sensitivity of the issues studied, due attention is paid to ethical issues and the security of the informants. The emphasis is on:

- 1) Anonymity of informants – In the conversations of the interviews, the (and potentially) identifying data will be removed;
- 2) The researcher's silence in relation to the personal data of the participants in the research (with the fact that I will work with the research material);
- 3) After the conversations are overwritten, the text is authorized – you will be able to comment on and edit the data;
- 4) As an informant you have the right to withdraw from the research activity at any time.

Thank you for your attention to this information and I am asking you for your consent to your participation in the research.

Adéla Zahrajová

Signature:

I agree to participate in the research project and provided research material.

In on Signature:

PŘÍLOHA Č. 2: PŘEPŠANÉ ROZHOVORY

Příloze číslo dva jsou přepsány rozhovory s respondenty.

Respondentka A: strana I-XIV

Respondent B:strana I-VIII

Respondentka C:strana I-XI

Respondent D:strana I-VI

Respondent E:strana I-VI

RespondentkaF:stranaI-VII

1 Respondentka A

2 J: Jak jste se s manželem seznámili a kde, před jakou dobou?

3 A: To bude lepší Chris na to (hah), ale bylo to v práci samozřejmě v Praze. Chris přišel
4 dělat nějaký změny do firmy, protože byl IT a bylo to v roce (pff) 2000-2001,
5 ale já si nepamatuju ani naše výročí (haha) to Chris ti řekne čísla, ale jo myslím
6 že to bylo někdy okolo 2000-2001.

7 J: A jakou práci jste vykonávali?

8 A: Já jsem dělala administrativu a Chris přes IT, přestěhovali firmu takže veškerej
9 ten IT systém se stěhoval a on přijel poprvé. Já jsem si ho teda nevšimla (haha)
10 on si mě prej všimal, ale to jsem pochopila až potom, asi po 3 měsících a přijel, odjel,
11 přijel a odjel, a potom jsme se dali opravdu do kupy až po těch 3 měsících.

12 J: A po jak dlouhé době jste se pak následně vzali?

13 A: My jsme se vzali 1.4. 2004, to si pamatuju (haha). Takže plus mínus po 4 letech,
14 ale to bylo Chris pracoval v Bratislavě ve Varšavě, vždycky tam byl protože si chtěl
15 najít práci, která bude blízko Prahy, abychom to měli jednodušší s cestováním, takže
16 na víkendy, viděli jsme se pouze o víkendech plus to co pracoval, když byl v Praze.

17 J: Takže ty první 4 roky jste se více méně viděli pouze o víkendech?

18 A: Ano víkendy plus prázdniny a nějaký holidays.

19 J: A Chris je tedy z Velké Británie je to tak?

20 A: Ano z Velké Británie Nothingem, narodil se v Blackburnu, ale žil v Nothingemu
21 a pracoval v Londýně.

22 J: A potom ho přesměrovali do Prahy teda?

23 A: On chtěl přesměrovat (haha) on myslím ještě dva nebo tři roky byl situovaný
24 v Londýně a měl smlouvy v Londýně a až potom Praha hledala nějaký support stuff
25 takže až pak ho situovali sem do Prahy, což bylo fajn.

26 J: Jaká byla první reakce rodiny na to, že máš partnera z ciziny?

27 A: Já jsem se jich na nic nikdy moc neptala (haha) takže já jsem si vždy dělala co jsem
28 chtěla. Já jsem vlastně i dlouhou dobu byla v zahraničí, že jo. A já myslím, že Chrise
29 má rád každý on je, proto jsem si ho i vzala, on je přátelskej je spolehlivej, snažil
30 se mluvit česky, což u cizinců je tak roztomilé, že je těžko někdo kdo je nemá rád, když
31 se snaží mluvit česky, takže reakce, našich byli fajn, naši ho brali hned. Hlavně
32 maminka byla hrozně mazaná a našla mu tady golfový hřiště Ropice tady kousek
33 od Trince, takže jakože tady je golfové hřiště a na to hned Chris jakože hmm

34 tak to bychom se možná mohli přestěhovat a začalo to být takový (mmm) objevoval
35 Beskydy, že jo tu část, že se tady vlastně žije bezvadně, co si budeme povídat oproti
36 Anglii, že jo. Takže noo

37 J: Takže z Prahy jste se pak přestěhovali kvůli golfového hřiště?

38 A: Víš co nene to bylo úplně z jiných důvodů, mamča to rozpískala s tím golfovým
39 hřiště, aby tady jezdil jenom na víkendy, my jsme vůbec neplánovali, že bychom se sem
40 přestěhovali. Já jsem nechtěla zpátky, já jsem Prahu moc ráda a měla jsem tam práci,
41 pro mě vracet se zpátky do Havířova bylo jako krok zpátky takže (eehm) maminka
42 vážně onemocněla Míša (nejstarší syn) se narodil a my jsme museli zpátky, to bylo
43 kvůli mámy. Míša začal chodit do první třídy a už jsme tady zůstali. A Míša se narodil
44 2006 a měl rok odklad, takže to je 2011 a máma tak nějak umřela.

45 J: Takže jste se potom přestěhovali hlavně kvůli toho?

46 A: Mhmmm z rodinných důvodů no.

47 J: A víš jak to brala manželova rodina, že má za partnerku cizinku?

48 A: Jo maminka ta byla nadšená svatbou, jakože Češka oni jsou takoví typičtí Angličané
49 aa se všemi tradicemi a myslím si, že i trošičku takovou tou chladnou uzavřeností bych
50 řekla. Oni oba dva jsou jedináčci, takže oni tam podle svého pokaždé a obě dvě jejich
51 děti Chris má ještě sestru si žili takovými jako svými životy a Chris si myslím, že chtěl
52 být jako samostatnej a nikdy nebyl takovej, jakože sdílnej. Já jsem strašně málo věděla
53 o tý rodině. Jo my jsme přijeli oni jeli sem byli fajn, ale nikdy jsem je nepoznala, nikdy
54 jsme spolu nebyli na dovolený, nikdy jsem je nepoznala blíž, takže pro mě bylo těžké,
55 jako odhadovat jaký jsou.

56 J: A manžel nikdy neřikal, jaký mají názor na tebe nebo na ten vzath?

57 A: Jo oni byli nadšení, Chris říkal, že mě milujou tak asi (hihi) mě milovali. Tak oni
58 sem taky vždycky jezdívali, měli se vždycky dobře, Praha je okouzila mhh takže žádný
59 spory vůbec. A ségra ta je fajn, ale má taky tři děti takže, taky velké, ale nebyl čas
60 nikdy.

61 J: A teď tedy žijete v Havířově?

62 A: Ano, teď žijeme v Havířově, ano (haha)

63 J: A do Velké Británie jste nikdy nechtěli?

64 A: No to byl můj, tak já jsem žila v Anglii necelé tři roky, takže já jsem věděla, že tam
65 pro mě místo není. Chris to věděl, přesně narovinu jsme si to řekli a mu se v česku
66 líbilo, jak říkám, ho okouzlo to golfové hřiště, ty Beskydy i celkem si myslím ta nátura
67 lidí, že mu to nevadí, jsou přátelší my češi jsme trošku takoví vycůraní, takže my

68 se k těm cizincům chováme trošičku jinak než k těm českým lidem, to jako, to taky
69 je tady. On byl oblíbenej, byl černý kůň na golfovém hřišti, kde zahrál výborné
70 výsledky, takže ho všude milovali, takže to pro něho si myslím bylo jednoduché roz...,
71 ale to neznamena, že mu nechybí Anglie, že v sobě něco má. Mám ten pocit
72 J: Takže si myslíš, že ta aklimatizace pro něj bylo v pohodě, ale víš, že tam něco bylo?
73 A: Spoustu věcí si myslím, že mu chybělo, ale Chris není mluvnej, ale já jsem
74 to poznala, že některý věci v tý český kultuře mu vadí. Nemluvím o jídle. Jídlo a pivo
75 to je zcela jiná kategorie, že jo (haha) to miluje celý svět, ale hmm sobeckost Čechů,
76 žádná malá komunikace, závist takovéto družení a tyhle věci, cítil jako jinak,
77 ale nemluvil o tom. Chris je jako celkem dospělej chlap, který ví, co chce a věděl,
78 že to nemá smysl, že to nezmění a prostě vybral si tu cestu, že semnou zůstane a tak to.
79 Dovedu si představit, že možná nechtěla jsem do tý Anglie, protože jsem to tam
80 poznala, ale nebránila jsem se třeba Austrálii, vlastně než máma onemocněla, tak jsme,
81 my jsme oba dva takoví zcestovalí asi, takže my jsme plánovali vlastně tu Austrálii.
82 Už jsme si zjišťovali, protože tam bylo nějaké, nějaký bodový systém, kolik jsme mohli
83 dostat bodů za to, kdybychom jakože jak jsme staří, kolik máme roků
84 a tak to kdybychom dali do kupy tak jsme mě měli docela dobrou šanci na to,
85 že bychom dostali i občanství. Takže my jsme o tom přemýšleli, ale nakonec maminka
86 prostě onemocněla, tak jsme se přestali snažit a nějak nic jsme neřešili.
87 J: Takže když už byl Míša na světě, tak jste uvažovali, že půjdete tam?
88 A: Dokonce myslím, že i kluci už byli na světě, ale ty roky u mě ne (haha), a v tom
89 období právě než se to stalo, s tou mamčou před tím jsme uvažovali no.
90 J: Takže vnímáš, že to pro něj bylo náročný se aklimatizovat?
91 A: Ano bylo, ja myslím, že to bylo náročný. A myslím, že to ustál, myslím si že i teď
92 má krizovky, že každým rokem se stýká se svými přáteli, kteří tady jezdí do Česka
93 vždycky jim zařídí ubytování a vždycky než odjíždí je jinej a vždycky když přijíždí
94 je jinej. Takže prostě cítím, že prostě mu to chybí no.
95 J:A jak často vy navštěvujete VB?
96 A: No malinko, protože jako se třema dětma, z ekonomických důvodu, když můžeme
97 ten čas radši trávit někde u moře nebo na horách, kde si všichni odpočineme, cestování
98 je náročný. Jako byli jsme tam párkrát, když byl Míša ještě sám tak jsme dokonce,
99 rodiče měli ve Francii nějakou Haciendu si tam pořídili takže tam jsme byli a rodiče
100 už jsou taky starší takže spíše jezdí sem. Asi 4x ročně. Ted' to bylo srandovní, Míša

101 dělal zkoušky, Michálek skládal cambridge zkoušky minulý týden ve škole a měli tam
102 právě téma family a zapomněl jména svých bratranců a sestřenic jo,
103 J: Jako z Anglie?
104 A: jojo z Anglie, protože oni jsou ještě jinak věkově, takže jsme dávali jména do kupy.
105 (haha) což jako je šílený. Jo vem si že je to rodina, my jsme tam byli párkrát. Postě jako
106
107 A: Prostě strašně těžko se to skloubí....Ještě jsme jiný, teď myslím jako, že jsme úplně
108 aa jak to říct. Oni jsou hodní, fajn, ale že bychom si nějakým obrovským způsobem
109 sedli, když vlastně nemáme ani čas se poznat jo. Vono je to ten čas ubíhá a já mám svoji
110 práci, svoje koníčky, Chrise já mam tři děti a nemám ani jedny prarodiče, který by mi
111 pomohli. Takže z toho manažerského hlediska je to jako vysoká, abych to všechno
112 zvládla a nehroutila se, a jako vyhovuje mi to tak, nechci to měnit. Takže i těžko
113 si k sobě i někoho pustím. Takže oni když přijedou a chtějí (haha) chtějí něco měnit
114 tak jako mají trošičku jako křížek semnou. Já jsem trošičku taková jako pevná vůči nim,
115 takže se oni možná někdy můžou cítit tak, že jsem nepřístupná tím.... Tím...připadá mi
116 někdy trošičku jako, že to dře(haha) jo jako ono to je, jako jo je to složitý. Ale ono jako
117 když se z toho nehroutíme a uděláme to prostě jako slušně tak to vždycky dobře nějak
118 dopadne, ale není to jednoduchý a mrzí mě to kvůli klukům, protože kluci přicházejí
119 o babičky. Oni nemají to pojd' vezmem tě a neřeknem mamči. To já bych tak chtěla jo,
120 protože já jsem ten, kterej pořád má ten prst a to nesmíš a to můžeš. Protože chci
121 si je vychovat jako šikovný kluky a oni taky potřebujou si někde ulevit. Nemaj tety
122 skoro vůbec jedna má taky dvojčata je jiná ještě má svůj život. Takže jako je to těžký.
123 Ale tak jako říkám zvládneme to. Chris je fajn, kdybych neměla Chrise asi by se mi
124 to řešilo hůř a možná už bych se hroutila, ale vím že mám Chrise, že prostě s ním můžu
125 i hodně věci probrat.
126 J: Takže si nemyslíš, že on by se chtěl vrátit někdy do Anglie?
127 A: Tak když se hádáme tak mu vždycky říkám, ať si jde odkud přišel (smích), ale nevím
128 myslím, že teď je doba tak složitá v té Anglii, že i kdyby chtěl, že no uvidíme, co bude.
129 Já nevím, já nemůžu říct ja nevím co bude. Já chci být zdravá. Chci si užít a to co mám
130 to co, ty moje koníčky, já žiju to co je teď. Teď si to s Chrisem užíváme, je to teda muž,
131 je to chlap to je zase jiná kapitola ale (smích) to jako mám tady další tři, takže jako
132 někdy se mi po těch ženských jako stýská, ale uvidíme no. Zatím to funguje, plány
133 máme. Ne, že bych měnila, myslím, že mám to nejlepší, co jsem mohla najít. Takže
134 uvidíme.

135 J: A vnímáš ve vašem vztahu nějaké kulturní odlišnosti?
136 A: Já myslím, že je to o tom jak je ten člověk vyspělejší a je to úplně jedno z který
137 je země a jsou tam jako kulturní věci jako Vánoce, politika, ta je vlastně více méně taky
138 všude stejná, protože je to zase o lidech. Spíš jako naopak dvoje Vánoce si kluci užívají,
139 my jsme spocení, ale kluci si to užívají. Takže 24,25 to držíme tradici to kluci ví,
140 ale jako ničemu se nebráníme a opravdu to tak jako plyne. A nevidím tam žádný
141 problém. Máš nějakou pod otázkou přímo čeho by se to mělo týkat? Ale s tím jazykem
142 to si vždycky řeknem, když nadávám tak mu to řeknu česky a on stejně nerozumí
143 tak možná je to tak i dobře(smích), ikdyž on už je na tom s tou češtinou velice dobře,
144 ale nemluví protože si myslí že není jako není to úplně perfektní. A hlavně tady všichni
145 v Čechách dnes mluví anglicky takže pro něho je těžký si i, skoro všichni. Ale nevím
146 jako ten kulturní.
147 J: Takže žádný velký rozdíl, který by jsi sama vnímala mezi vámi dvěma ať už během
148 hádek nebo v rámci lásky nepociťuješ?
149 A: Ne to vůbec, myslím že je to úplně jedno, kde když si rozumíte, když víte
150 co ten druhý chce říct, že to je o té komunikaci a komunikace je na celém světě stejná.
151 Takže podle mě je to úplně jedno no. Jako nemyslím si.
152 J: Takže nevnímáš, že by vaše konflikty plynuly například z kulturních rozdílů?
153 A: NOoo jasně, že mu vyčítám, že ve druhé světové válce prostě, že nás prodali,
154 že se zakoupili Němcům, ale to je historie. Fakt jako nevím. Nevím, co bychom našli,
155 abychom to mohli více rozebrat. Oni jsou konzervativnější, oni jsou takoví jako,
156 kdybychom srovnali Čechy a Angličany tak... Ale já jako fakt myslím, že to záleží
157 na té osobnosti, že to je úplně jedno. Že mám spoustu lidí mám francouzskou
158 kamarádku, když si najdeš nějakou známou z jiné země tak je ti jakože trošičku
159 podobná, spíš si jako myslím, že to je obohacující, že to je jako fajn, že to je obohacení
160 i pro ty kluky jako do života. Jako samozřejmě filmy, knihy takhle záležitost,
161 že nedovedl pochopit nějaký vtipky z našich českých filmů básníci nebo černo bílé
162 filmy. Nebo 68 nebo 89 rok, i když vlastně Chris je tak sečtější, že on i možná víc
163 než já. Ale fakt mě nic nenapadá, vůbec nic. Oni jsou možná víc takoví sdílnější.
164 Já jsem víc tak pro tu rodinu já nepotřebuji, já jsem tak spokojená v tom svém rodinném
165 kruhu, že já nepotřebuju si hledat známé Já ráda si pokecám já mám spoustu známých
166 všude, na těch sportovních akcích a tak. Ale možná jsou opravdu jako sdílnější, že mají
167 víc těch přátel. Ale mezi námi absolutně nic, spíš si myslím, že ten Angličan je lepší,
168 což můžu srovnat s těmi muži, co jsem měla, byli tam i cizinci, ale ti co byli Češi třeba

169 z Moravy a z Čech tak Chris je mohl jako všechny strčit do kapsy. Co se týče jako,
170 jak se stará o ženy jak se chová k ženám, což je možná tou výchovou, že tady
171 ty maminky se tak jako o ty kluky staraj, málo co umí. On je schopnej se o sebe
172 postarat, ale neříkám, že v Čechách nejsou kluci, co se o sebe nedokážou postarat jo,
173 to zase mluvím jen o tý skupince, co jsem měla já.

174 J: Kdybys mohla porovnat svého nynějšího partnera s partnerem předchozím z Čech,
175 mohla bys popsat například rozdíly v temperamentu?

176 A: No klidnější, samostatnější a zodpovědnější vůči některým věcem. Jo,
177 ta zodpovědnost a to mě jako na chlapech baví, když ví za čím si stát. Takový
178 ten chlapský přístup a ne, aby mi se vším přitakal, že jo. To Chris se mi umí postavit,
179 protože já mám vždycky pravdu (smích), tak to je takový jako sexy vlastně víš, že mi
180 řekne, ale tak to není a teď jako já řeknu, že to tak je, ale v hlavě už mi to šrotuje,
181 že on má pravdu. A potom víš, že mi to jako i pomůže v tom vlastně mém růstu
182 a vlastně když ti chlap přitaká, tak si můžeš myslet tak buďto to dělá proto, že chce mít
183 semnou klid, anebo to dělá, proto že mu je to úplně jedno. Já si myslím, že když mi
184 ten Chris jako odporuje, že cítím, že mu na mně záleží, a že je to jako dobře. Nemám
185 ráda měkký chlapy no (smích) a on je tvrdej (haha).

186 J: A čím tě tehdy, když jste se poprvé viděli, přitáhnul, zaujal?

187 A: No, jak se choval k mamince, my jsme někde byli na nějakým rande.

188 J: K tvojí mamince?

189 A: Nene k jeho mamince, to jak jako. To mi přišlo hezký. To jsme byli na prvním rande
190 v nějaký šílenu restauraci, já vůbec na tyhle šílenu restaurace nejsem, tam nikdo nebyl
191 samozřejmě. My čtyři talíře před sebou, takový ty skleničky všude já vůbec nevěděla.
192 Přesně, jak v tý pretty woman jak vlastně nevíš, co máš použít, který příbor. Přinesli
193 nám na kilometrovém talíři, nám přinesli rajče a nějakou jakože mašličku z uzenýho
194 masa nebo co. Nějaká omáčka chrstnutá po celém talíři, jsem si jen říkala pane,
195 jak to budou umývat a teď on měl telefon a mluvil s tou maminkou. A tam byl vlastně
196 první impuls, říkám ty jo tak to je zvláštní. Tam vlastně poprvé jsem k němu něco
197 ucítila. Jinak Já jsem se vlastně vůbec nechtěla vdávat, vůbec žádný chlapy jsem
198 nechtěla po vzoru mého tatínka a ještě jiných zkušeností, co jsem měla, ale tam prostě
199 najednou jsem si řekla jako ty jo, jako hezky se choval, jako prostě bylo to. Tenhle
200 okamžik si pamatuju a vím, že to byl ten spínač, říkám tak možná jo.

201 J: Takže to, jak mluvil s tou maminkou přes ten telefon?

202 A: Jo, to jak to ustál, že ten telefon zazvonil, úplně v klidu takovej, tak jak to vyřešil,
203 všechno. To byl první impuls. Potom už nemuseli přijít (smích), potom už bylo všechno
204 dobře. Potom už se to tak jako spustilo, tak jsme si užívali. My jsme opravdu před
205 tím Míšou, měli tak hezký jako vztah se vším všudy, že prostě už potom nešlo asi,
206 aby to dopadlo jinak než, že se vezmeme. A tak ani jsme neřešily tu svatbu. To babička,
207 spinkala tady řekla, že nějak sprostě nazvala Chrise, že jestli si mě nevezme
208 tak....Se tehdy zarazil Chris ani to nebudu říkat to slovo to bys to pak musela
209 vypípat(smích).

210 J: Klidně můžeš haha

211 A: Nene kdepak (smích) to já nemůžu. To babička mě určitě slyší (smích) ta by mi ještě
212 teď dala za uši. Ona byla takovej generál. (smích) Takže to bylo takový, no a pak jsme
213 si vlastně řekli tak jo tak se vezmeme, jsme chtěli ty děti takže vlastně, aby měli stejný
214 příjmení.

215 J: Zaznamenala jsi někdy, že by ti Chris vyznával lásku jinak například?

216 A: Jo takový to koláčku, jak oni říkaj, počkej, co ještě říkaj, ale on mi teďka říká lásko,
217 že jo. Už si nevzpomínám předtím.

218 J: Česky jo?

219 A: No už mi říká takovou zvláštní češtinou no.

220 J: To je roztomilý ne?

221 A: To je takový si myslím velký afrodiziakum. Těch cizinců, ta jejich čeština,
222 to je takový jako milý. A kolikrát ti to jako když nadáváš tak tě to i rozesměje,
223 že on se snaží. Potom vyprskneš, že něco řekne. Ty jo pak s tebou se člověk ani nemůže
224 rozčítit.

225 J: Takže, že by sis řekla, že to vyznání lásky je jiný u nich než u nás?

226 A: Ne to ne.. Já myslím, že ne, že to je stejný.

227 J: Nebo nevnímáš třeba, že v Česku se dělá něco jinak?

228 A: Možná byl takovej opatrnější, ale to je zase jenom můj Chris. To zas nemůžu zase
229 říct, že to je celá Anglie.

230 J: To je jasný to je v pořádku.

231 A: Byl takovej opatrnější, hlídal se. Bylo vidět, že mě má opravdu rád a že mě miluje
232 a že mu o mě jde. Byl takovej, ale on už potom dělal všechno dobře. Mě už se to jako
233 splývá. A já jsem ten člověk, co si pamatuje ty lepší věci, takže to je taky fajn.

234 J: A vzhledem ke konfliktům? Nebo pocituješ, že je pro tebe jazyk nějaký problém
235 například při konfliktech?

236 A: Myslím si, že jako pár konfliktů bylo, když jsme si třeba nerozuměli. Jo, že to bylo
237 tím jazykem, že tak jak jsem si to přeložila já a on to řekl, tak tam to emm samozřejmě
238 angličtina, když nejsi rodilý mluvčí tak je vždycky, i ten slang, tak tam si myslím,
239 že párkrát to tak i bylo. Takže to jsme si potom vysvětlili, ale většinou jsme se hádali
240 kvůli maličkostem, ono to až potom začalo kvůli dětem. Kdy najednou jsme museli řešit
241 ten svůj volnej čas, každý jsme si chtěli ukrojit ten svůj prostor. A najednou jsme
242 zjistili, že je ho málo. Takže zase ono jak se narodí děti, to sama poznáš, to je najednou
243 prostě chlapi jdou úplně bokem, to taky jen velký chlapi to ustojí. Jo, že se najednou
244 musí o tu ženu dělit s tím dítětem. A mateřská láska to je to největší, co může být jo.
245 To je prostě nádherný pocit, kterej chlapi nemaj a jsou hodně ochuzený.(haha)
246 To je možná proto, že oni jsou někdy takoví mrzutí, že oni jak... Takovej ten slastnej
247 pocit, já vím, jak se Míša narodil, to byl pro mě jako syndrom štěstí. I když některý
248 ženy mají laktační psychózu, ale já jsem měla syndrom štěstí, já jsem nemusela spát
249 jen jsem čekala, až se probudí. Protože jsem na něj byla úplně.. Ale on byl chtěný dítě,
250 ono to víš, taky je rozdíl. A potom, jak se ti dva narodili, ježiš marja to bylo to bylo,
251 to jsme nestíhali nic. Ti jen pili a spali. Ale oni byli hodný děcka. Oni nebyli jako
252 zlobiví. Ale ten strach ještě, obrovský strach o ně....

253 J: A jak vnímáš tedy ten jazykový rozdíl?

254 A: Jazykově ani nevnímám nic. A tam je dobrá věc, když se s ním hádám a začnu
255 mluvit česky. Tak on se taky začne smát, protože mi vůbec nerozumí, takže je to takové,
256 že toho vlastně můžeš využít v ten svůj prospěch. Když teda to není nic vážného,
257 to jako se. I když i to se může někdy stát. Myslím, že i nám se to jednou stalo (hha)
258 takže ale to k tomu patří.

259 J: Jako, co se stalo?

260 A: Že jsme jako řešili nějakou velkou věc, a tam už se asi ani jako nehádáš, tam už seš
261 prostě nešťastná a to jako už potom běží trošičku jinak. Ale ustáli jsme to.

262 J: A máš někdy pocit, že se nemůžeš přesně vyjádřit například při hádkách?

263 A: Každý to má jinak, já třeba když jsem našťvaná tak se vyjadřuju, tak bych se mohla
264 vyjadřovat i ve francouzštině, i když neumím. (smích) Mě napadají takový slovní
265 spojení, jako že moje slovní zásoba při hádkách je asi nejlepší. Jsem měla být možná
266 i na vejšce pořád našťvaná, aby mi to vyšlo ty zkoušky.(haha) Nene u mě ne, u Chrise
267 ten je takovej, že jde spíše stranou, když už ho hodně vytočím, což já umím tak třeba
268 jsme měli vymalováno máslem, protože bouchl do stolu a vyletěl nůž, na kterém bylo
269 máslo, a ten nůž letěl a obhodil nám všechny stěny. Takže to jsme tam taky měli

270 dlouho, než ten tuk jsme dali dolů. Takže to si Chris dlouho pamatoval, jak byl
271 naštvaný, takže to bylo takový jako lék na to aby nebyl zrovna naštvanej.
272 Ale já si prostě myslím, že je to zase o tý komunikaci a u nás to tak jako funguje,
273 že řeknem. Jako máme i dny, kdy nemám chuť mluvit a on my jde z cesty
274 a on to má taky, ale to mi jako vadí, takže si ještě rejpnu do něj. Ale to je taková běžná
275 ženská záležitost (smích) a mužská zase, že nechce řešit konflikty, nechce. Ale vono
276 potom, jak se nad tím člověk zamyslí, co všechno člověk řešil tak jsou to zbytečnosti.
277 J: A kdybys to měla porovnat třeba konflikty s manželem a s předešlými partnery?)
278 A: Chris nemluví prostě, to já jsem třeba zažila. Já ti nevím já si myslím,
279 že kdybychom žili v Anglii, takovej mám pocit, tak Chris kdyby se naštvál tak by šel
280 do hospody za kámošema. Protože v tý Anglie to je hodně tak, že ženský drží hodně
281 po spolu a chlapi oni spolu chodí i do hospod, takže tam se to tak jako. Já vlastně vůbec
282 nevím jaký by byl Chris, kdybychom žili v Anglii, ale to si myslím, že by třeba dělal,
283 že by se naštvál nechal mě doma a šel by se jako napít, že tady nemá bohužel s kým
284 (smích), ale že to by jako udělal, to uvidím, co řekne on tobě(haha), ale to si myslím,
285 že by jako udělal kdyby byl v Anglii. Tam to tak jako funguje, tam hodně ty ženský drží
286 po spolu a chlapi. A oni si i hodně dávají svobodu, a to mě jako hodně baví
287 i na Chrisovi, že to si myslím, že čeští muži nemají, to je další věc. To je neuvěřitelná
288 svoboda, že on mě nechá, že já když řeknu, minulý týden jsem třeba byla zrovna
289 na Slovensku na basketballu veteránky ještě hrajeme a on mě nechá. On si vezme kluky
290 a absolutně to neřeší a já vím, že se na něj můžu spolehnout. A to si myslím, že u těch
291 českých mužů nebylo. S kým jedeš, kam jedeš, proč tam jedeš, v kolik jedeš, a co mám
292 dělat s děckama. Jo babičku by zavolali. Ale ta svoboda si myslím, jako že je tam v tý
293 Anglii hraje hodně.
294 J: Takže od Chrise cítíš volnost, že kdybys chtěla někam odjet tak tě v pohodě nechá?
295 A: Jojo já jsem byla loni s holkama v Itálii v Toskánsku na týden, takže v pohodě,
296 a hlavně vím, že on to zvládne. Sice potom uklízím asi týden, ale to je úplně vedlejší
297 on to zvládne, kluci jsou zdraví, mají hlavy na krku.(smích) Sem tam mi občas něco
298 hodí, že co dělali a kde byli, tak říkám no to je dobře, hlavně že jsem to neviděla.(haha)
299 J: A doma teda hovoříte s kluky jak?
300 A: Pff když jsme, tak já mluvím jenom česky na kluky a Chris mluví jenom anglicky
301 na kluky, i když teď už tam i sem tam přihodí nějaký to český slovo, protože
302 už má i dělat nějaký zkoušky. A spolu když jsme tak mluvíme anglicky všichni, kvůli
303 Chrise. Semnou jenom česky, já nejsem ten Angličan a myslím si, že to tak dokonce

304 jsem se i někde dočetla v těch knížkách, že je dobrý, když ty děti maj, když je to v těch
305 dvojjazyčných rodinách, tak že by ten rodič měl na děti mluvit tím svým jazykem.

306 J: Takže pokud byste žili ve Velké Británii tak bys na děti stále mluvila česky?

307 A: Určitě, jojo. Já si myslím, že ta čeština je tak těžká, a tak krásná, že by byla škoda,
308 jako tohle profláknout. Ale víš co, to zase záleží, jako kdybychom tam měli zůstat,
309 ale myslím si, že já bych jim tam tu češtinu nechala.

310 J: A když vnímala jsi například, že začátku nějakou jazykovou bariéru s Chrisem?

311 A: Nene, já jsem člověk, který když něčemu nerozumí tak se zeptá. Takže no, když
312 tak slovník fungoval. Někdy jsem se i styděla, tak jsem si to našla potají, a potom jsem
313 jao věděla.

314 J: A ty už jsi angličtinu ovládala před tím, než jste se poznali, že ano?

315 A: Jo jo, já jsem vlastně žila skoro tři roky v Anglii a dva roky ve státech. Takže tam
316 něco bylo, taková ta hovorová angličtina jo v pohodě.

317 J: Takže doma s tebou se mluví česky a až přijde manžel tak potom se mluví Anglicky?

318 A: Kluci vlastně začali mluvit strašně pozdě česky.

319 J: Všichni tři?

320 A: Míša trošku dřív, protože byl jediný dítě a angličtina taky naskočila trošku později,
321 ale rozumí všechno, čeština naskočila mnohem dřív. A všichni tři měli problémy
322 logopedické, velké. A kluci naskočili snad, až když měli 5 let, začali mluvit česky. Oni
323 měli svojí řeč, to byl ještě ten handicap, jednovaječná dvojčata nepotřebují mluvit,
324 protože oni mají svého kamoše, kterému řeknou něco. Oni se tady bavili, něco si říkali,
325 u toho se strašně chechtali a my jsme absolutně nevěděli, o čem se baví. A oni měli
326 svoji Indiánskou řeč, děda náš vždycky říkal, ježiš marja Indiáni přišli. Oni si prostě
327 něco povídali hatla patla, Míša jim potom rozuměl, což bylo zvláštní, ale já jsem
328 absolutně nevěděla, o čem se baví.

329 J: Takže do pěti let jste s nimi vůbec nemluvili?

330 A: Ne, a myslím si, že byli i víc takoví frustrovaní v některých situacích, víc naštvaní.
331 A to si myslím právě to, že nám nebyli schopní říct. Stačilo jim to, protože měli sebe
332 sama, ale vůči nám byli někdy takoví, jakože nechápeme. A to si myslím, že bylo právě
333 tím, že nám to nemohli vysvětlit. A teď mají právě, že tendence hrozně mluvit
334 a všechno nám vysvětlovat, což je jako úplně šílený někdy na moji trpělivost,
335 ale to si jako myslím, že to zase dobíhá, že je to to období, kdy najednou se můžou jako
336 vyjádřit.

337 J: A oni vám tehdy rozuměli?

338 A: Já si myslím, že jo. Že to dítě ví, kdy se zlobíš, ví, jak ti má vyhovět, že jo že nám
339 určitě rozuměli. Oni rozumí všechno i Chrisovi, ten tón hlasu a všechno to hraje roli,
340 a jako zas tolik povinností neměli. Teď sice nějaký maj, ale ty děti si žijou, to smíš,
341 to nesmíš, to dělej. Ale měli i volnost, já mám takovou trošičku jinou výchovu. Těžko
342 říct, co se jim v těch hlavičkách... Ale myslím si, že to nemají jednoduchý
343 ty dvojjazyčný děti.

344 J: Takže vnímáš ty odlišné rodné jazyky, jako problém/ztížení/komplikaci?

345 A: Pro děti určitě. No u nás to bylo tím, že začali mluvit později, a ta komunikace
346 s náma začala trošku později. Takže si myslím, že mohli být trošičku více frustrovaní.
347 Takže to si myslím, že tam mohlo nastat. Ale jako nevím, jak oni to vnímali, ale jako
348 jsou furt šťastní, to je pro mě důležitý.

349 J: A mezi tebou a partnerem?

350 A: Ne ne to vůbec. To tak jako naskočí, když toho Chrise mám ráda, tak to tak jako
351 přišlo všechno automaticky, takže vůbec. Hlavně ta čeština, možná mi ta čeština chybí
352 v tom vyjadřování. Takový to, ty zdobnělinky, ale zase když potřebuju tak to na něho
353 řeknu česky (haha), a že si to tak jako pustím, když potřebuju. (smích) Ale ne,
354 ta angličtina je taková jednoduchá, ona je vlastně i taková zpěvná, takže když mluvíš
355 tak je to takový příjemný. Sem tam to baby, to i když čech řekne tak to hezký zní, takže
356 ne. Mezi mnou a Chrisem ne, nevím, jak to vnímá Chris, to fakt to jsem zvědavá.

357 J: A jak vnímáš, že na Chrise působí český jazyk?

358 A: Strašně rychle vím, že vždycky mi říká, prosím tě zpomal. Tak to vím, že rychle,
359 těžce, že je to komplikované. Že se teď učí na ty zkoušky a že to jsou pády, koncovky,
360 takže to jo to on vnímá. Nevím, jestli se mu líbí čeština, to jsem se ho nikdy nezeptala,
361 ale určitě je extrémně těžká. Spíš jsem mu vždycky říkala, ať radši mlčí, ať nikde
362 nemluví, protože si myslím že tady Češi, když začneš mluvit, jako Angličan,
363 tak si myslí, že jste pány celé zeměkoule, a potom trošku jsou ty očekávání jiná. Žádný
364 prostě strasti.

365 J: Ani se třeba vyjádřit občas?

366 A: Ne ne, vlastně i v tom páru jsem já ta, která víc mluví. Možná, kdyby to bylo naopak,
367 že on by byl Čech a já byla Angličanka, tak bych měla možná já víc problém, protože
368 já vlastně všechno zařídím. To je vlastně jediná věc, že Chris se někdy cítí strašně
369 špatně, že jako zařizování kolem auto, kolem domu všechny tyhle věci, že mám
370 na starosti já. Že někdy by byl rád kdyby, to mu jako vadí jako chlapovi, že to nemůže,
371 to si myslím, že to mu dělá nedobře.

372 J: Takže pocit'uješ, že kdybyste žili v Anglii tak by to bylo jinak?

373 A: Ano, to by všechno dělal Chris. Já to vidím, že se někdy tak ošívá,
374 že mu je to nepříjemné, že on ani nechce s těma lidma komunikovat, že se stydí,
375 že nemůže. Takže to si myslím, že mu je nepříjemný. Ale zase to je můj pocit, když
376 ho vidím už ho trošičku znám, tak vím, jako jak se vrtí, jak si hladí vlasy, tak vím,
377 že to jako není svůj.

378 J: A vnímáš váš vztah v porovnání například se vztahy tvých známých, kteří jsou oba
379 ze stejné země, jako odlišný/výjimečný ?

380 A: No jako, abych ti pravdu řekla, tak já snad nemám kolem sebe kamarádku, která
381 by měla normální vztah. Nevím, jestli to je tady teďkom móda, ale. Ale já pořád tvrdím,
382 že když se ti dva lidi daj do kupy, že na tom něco je. Já jsem si vždycky říkala pane
383 bože ti naši se nerozvedli, máma vždycky tvrdila, že kvůli nám, ale já si myslím, že lidi
384 co se dají do kupy tak k sobě patří, ale že musí každý musí odvézt kus práce. A prostě
385 pokud nedávaj oba stejně a furt se vymlouvaj na to, že on to a ona zase to a tamto,
386 tak to prostě nemůže fungovat. Pokud se ti lidi nebudou respektovat, a to prostě
387 ten respekt to v mnoha případech nevidím a není to jen z mužské strany
388 je to i na ty ženský straně. A svoboda to je další věc, co třeba ten Chris měl.
389 Tak to prostě nebude fungovat v jakémkoliv manželství. A je to fakt jedno, na celém
390 světě. Lidi mají začít u sebe, já vím, že to není jednoduchý v dnešní době. Velkou roli
391 hrajou peníze, velkou roli hraje zdraví, teď ty děti, ale všechno jde.

392 J: Takže nevnímáš to, že jste z jiných zemí jako ten zásadní rozdíl s jinými páry?

393 A: Určitě je to na těch lidech samotných. Například ségra, ta mi furt tvrdí, že vy se moc
394 nevidíte, ano určitě každý máme svůj prostor, Chris mi do ničeho nekecá, ale nevím,
395 jestli to je ten hlavní důvod, že se tak málo vidíme. Mě třeba chybí, já s ním ráda trávím
396 volné chvíle, jedeme na dovolenou, a tam se nehádáme. Nepotřebuju k tomu ostatní lidi,
397 já jezdím na dovolené ráda s ním a s dětma. Jako jo. Takže myslím si, že je to o těch
398 lidech.

399 J: Takže Chris jezdí domů jen na víkendy?

400 A: Chris pracuje od pondělí do středy v Praze a od čtvrtku do pátku má vlastně home
401 office. A soboty neděle by měl být teda doma, ale je léto takže golf a nemluví o tom,
402 že ve firmě rozjíždějí stále nové věci. Takže tento týden místo toho aby byl středa,
403 čtvrtek doma, tak byl v Madridu, takže k tomu ještě hodně cestuje.

404 J: Takže to máte takové hodně rozlitané?

405 A: Jojo, zavolá mi, hele musím, tak jede prostě. A já vždycky, no jo. Někdy jsem
406 našťvaná, ale stejně vím, že s tím nic neudělám. To už si pak jako naučíš s tím nějak žít.
407 Ale když mám menses nebo když se mi něco nepodaří v mé práci, tak se chovám úplně
408 jinak, ale zase je to jenom o mně. Co je Chrisovi po mojí práci nebo když já mám
409 menses, on za to nemůže on je vlastně hlavní živitel rodiny, takže nechápe, proč jsem
410 našťvaná. A já vlastně nemám právo vlastně. A je to tak. Když jsem v pohodě, když
411 jsem si byla zaběhat nebo jsem po tréninku, tak v pohodě. Hned přemýšlím,
412 co s klukama vymyslím nebo tak. Ale je to zase o tom, jak je ten člověk našťvanej,
413 a když jsou věci, který nezměníš, tak je zbytečný si to znepríjemňovat, a už zas
414 a nadávat a za sousedkou rychle a říct jí to. Prostě vezmu to, tak jako to je. Ale říkám,
415 záleží na tom, jestli já mám ten menses nebo já jsem ten, kterému se něco nepodařilo.
416 J: Myslíš, že k tomu musíme všichni nějak dospět?
417 A: No já nevím, já si vždycky říkám, že ten nahoře nám to prostě nějak zařídil,
418 ale myslím si, že kdyby nám tohle dávali ti rodiče o toho DNA, takže jako bychom byli
419 šťastni. Ne ty věna, ale ty zkušenosti, které jsou absolutně nepřenositelný.
420 J: Napadá tě ještě něco důležitého k tomuto tématu?
421 A: Nenapadá mě nic. Já si myslím, že jsem to všechno řekla, že to záleží na těch dvou
422 lidech.
423 J: A k tomu vašemu vztahu?
424 A: Nevím mmm no nevím, jak by to bylo, kdyby to bylo opačně, jestli by to bylo jiný.
425 Já si s Chrisem dokážu představit žít kdekoliv. Jestli on to má stejně (smích) jestli
426 on si to dokáže představit to nevím, že jo to taky nemůžu za něj mluvit.
427 J: A ten váš vztah, jako celek vnímáš jak?
428 A: Jako výhru. Jsem ráda, že mě to potkalo, neříkám, že nemá nějaký neřesti, ale to jsou
429 takové ty mužský neřesti, ale já jich mám taky spoustu. Ale nevím, jestli je šťastnej
430 tady. Jo, myslím si, že mu určitě chybí kus, jako já si myslím, že mě by to hrozně
431 chybělo. Já si neumím představit v Anglii už vůbec ne, tam to počasí. Jako chtěli jsme
432 žít v té Austrálii to jsem si zase říkala, že to by bylo fajn pro ty kluky, že je to taková
433 veselá země. Ale nevím, jak by to dopadlo. Možná, že ten tam nahoře, taky jak se stalo
434 to stou maminkou, tak říkal hele hele zabrzdí tady ti bude nejlíp no. Jako nám je tady
435 opravdu dobře, přes zdravotnictví veškerý věci. Já myslím, že se mu tady líbí,
436 že je šťastnej, že má kluky, ale jestli by třeba chtěl jít zpátky.. Ani jsem
437 se ho na to neptala. Když člověk žije v tom každodenním kolotoči. Tak se jako vždycky
438 bavíme o hezkých věcech, co musíme vyřešit, co musíme zaplatit (smích). Kam pojedou

439 děti, kam nepojedeme my, kvůli toho, že děti pojedou (haha), ale nevím no. Uvidíš,
440 co ti řekne on.
441 J: Chtěla by ses ty ještě na něco zeptat?
442 A: Nene, tak ať ti to dobře dopadne.
443 J: Děkuji moc za pomoc.

1 Respondent B
2 J: So how did you meet and where with your wife?
3 B: We met at work, I mmm my company has. I was living in the UK in London and my
4 company has a office in Prague and Monica was working at the reception there. So i got
5 sent down to do some work and yeah just got chatting, and then my colleague moved out
6 to Prague so i had excuse to come over and got to be with Monica.
7 J: What was your family reaction about you dating a foreigner?
8 B: I dont think it was anything special.
9 J: Where they happy or sad about it?
10 B: Yeah they were happy.
11 J: So that was fine for them ?
12 B: Yeah they are quit international outlook anyways so. So obviously they thought
13 it was something quit exciting. So no, definitely nothing negative. It was always
14 positive. But you know they are sort of people who they liked any of my gfs.
15 J: So your parents were pretty open minded with that?
16 B: Yeah really
17 J: Have you percieved between you and Monica some differences from the begging?
18 Like cultural differences fx?
19 B: Yes, obviously, the first one was.. Well i dont know if this is cultural but the first
20 one, sounds pretty stupid but, taking shoes off (laugh). That really, you know in the UK
21 you just walk in with your shoes on in which you are walking around so. Which now
22 when i think about it, it just sounds pretty awful.
23 J: Is it weird for you know when you think about it ? To not to take your shoes off?
24 B: Yeah yeah, at the time when i had to take my shoes off all the, i got into a trouble
25 couplne times for it. Bc i forgot to také my shoes off.
26 J: Thats funny (haha)
27 B: And i suppose the, idn if thats just Monica or czech but in general tideness.
28 Everything is very tidy you know all the time. The house is really look after all the time.
29 So yeah that
30 J: Did you ever feel something like that in the communication with Monica?
31 B: Mmmmmm i dont think we had emmm too many problems.....I mean when you go
32 first out with someone you dont have many problems anyway. Everything is just fantastic
33 so.
34 J: And after a while? When you guys knew each other little bit more?

35 B: Yes, sometimes. Trying to explain your point, or.....you trying to say something
36 in a good way and it doesnt come across the same way so.. You accidentally offend
37 someone when you trying to be nice and kind emmm.. yeah plus sometimes my humor.
38 I say sounds little bit odd but when you make fun off someone but little bit like not
39 nasty but it could sound nasty but you dont really mea nit. So Monica calls it English
40 humor.

41 J: So something like sarcasm?

42 B: Yeah exactly, exactly that. In UK its pretty obvious being sarcastic but here its like
43 being rude. Ort he emphasis is not understood. So prop they think you are being normal.
44 So fx if you dont like something you say yeah its great, yeah its really great.. So here
45 they think you actually really like it but actually what you mean is that you dont like it.

46 J: Yeah yeah... So what language do you speak at home?

47 B:I speak only English.

48 J: With kids as well?

49 B: Yes most of the time i speak english, sometimes if they dont understand i switch
50 to czech if i know the word.

51 J: So mainly its English?

52 B: Yeah very early we were advice that i should speak english and Monica speaks
53 czech. But the problém is obviously when we sit around the table we speak english. So
54 yeah i speak to Micky exclusivly english and then to the boys i try mainly to speak
55 english but sometimes i just have to speak in czech....

56 J: Bc they are younger?

57 B: Yeah, they sometimes dont undestand.

58 J: And do you percieve the different native languages as a problem in your relationship?

59 B: Mmmm no i dont think so.

60 J: Would you find there something?

61 B: It can be a bit frustrating when before... Im trying to say somethin but i cant get
62 the point across. Little bit frustrating. But Monicas english is brilliant so..

63 J: How do you think she is feeling about the language? To talk in english most
64 of the day, mainly with you ?

65 B: Mmmm well i bc she is , from the very beggining we have just spoken english.
66 I would assume that she doesnt have a problem with it. I think she is fine with it.

67 J: So you dont find any problems in it ?

68 B: Mmm no i dont think so. When Monicas mum was alive i think, when we were living
69 with her, i think that was more frustrating for me and Monicas mother. Bc i couldnt
70 speak to her and she couldnt speak to me much so, so that was really frustrating.

71 J: So more with the familly members?

72 B: Yeah

73 J: So after how long did you guys get married?

74 B: Pffffff 3 years? We met in 2001 and we got married 2004. Yeah definitely.

75 J: And how did both of the families took the marriage? How did you feel about her
76 side?

77 B: I think, they were always really good to me. Yeah i think they were always really
78 really happy. So my parents as well, they love.

79 J: So the families have never been a problem?

80 B: No, not at all.

81 J: So now you live here in Havirov your familly?

82 B: 50/50 yeah working in prague. But yeah the familly live here everybody, i cummute
83 to Prague.

84 J: What was the main aspect of the decision to live in Havirov?

85 B: Mickys school. In the time we lived in prague we tried to get Micky into school
86 in Prague, emm and the school has a sister school in Ostrava, because we already had
87 a house here in Havirov so . Because he couldnt get into the place in Prague we looked
88 if there is a space available in Ostrava. And there was so then bc of that, thats why we
89 moved. That was the driver yeah. We had the attention of propably after few years
90 to transfer him back, but that hasnt happened.

91 J: How challenging was it for you to aclimatizate in czech? When you moved from UK?

92 B: It was a bit of a process for me because i aditionally was in Warsav for 3 months then
93 i was seconded to Bratislava. And then finally moved to Prague when we got married.
94 So it was little bit of a slow.

95 J: So you didnt live mainly in UK before you met Monica?

96 B: Mmmm yeah i was living in the UK when i met Monica and then i had a oppportunity,
97 and obviously fall in love with Monica and then i realized i wanted to be near to her
98 and the best oppportunity was to be in Warsav so i moved tehre. So my company was
99 able to transfer me to Poland so obviously after i was little bit closer to Monica and then
100 i was transfered to Bratislava which was little bit closer (laugh). And then finally
101 in Prague.

102 J: So the acclimatization for you, the environment? Was it hard?

103 B: My company is English law firm so the working environment. It's well everybody
104 I work with has to speak perfect English because it's English. So in sense of the working
105 environment, you know it's no different from working in London. So that's obviously
106 a benefit, but it's really difficult to learn in Czech because I don't need to really.

107 J: And what about the people here Monica's family?

108 B: Monica's family was always really welcoming so, mmm so that aspect was quite easy.
109 And then I started playing golf here and everyone in golf is really welcoming as well.
110 So no

111 J: So the golf helped you? Made you more happy here as well?

112 B: Yeah I think so. One big regret is that I haven't learned Czech quickly enough. It's still
113 pretty slow.

114 J: And how often do you visit your parents and your native country?

115 B: Pfff not very often. Because they tend to come here. I think last time we went it's like
116 3 years. Because it's cheaper. My mother comes here more often, see both of them probably
117 twice a year and my mom like four times. It's just cheaper for two of them to come here
118 than for 5 of us there.

119 J: Would you like to come back to your country ever? Are you homesick?

120 B: I don't know. Because actually I was quite angry with the votes in UK and I was a little
121 bit, and I'm really unhappy with the UK at the moment so I'm not that excited to.. I'm
122 really pissed.. So I'm in no hurry to go back

123 J: Have you ever felt before to come back, or have you guys with your wife considered
124 to live there?

125 B: Mmmmm I think, mean if Monica would say let's go mmm live there maybe I would
126 have. But she made it very clear, she lived there and before she wasn't, she didn't really
127 want to go to live there. And I wasn't on that side either. But some things like going
128 shopping not having it like a stressful situation. Because any time I go to the shop
129 I mean I can go into a shop and I can get what I want but it's always a little bit stressful
130 because.. If I follow the script, if I know what they are saying to me, I can understand
131 what they are saying, but when they say something that I'm not expecting then it all
132 becomes I don't understand what they are saying and it's embarrassing.

133 J: So it's more the language thing?

134 B: Yes again its the language thing, obviously when i go home its easy i can have
135 a conversation with somebody. But here obviously i cant. I do my thing and quickly run
136 away.

137 J: Do you think, or have you ever felt that the cultural difference ever created any
138 problems or discords in your relationships?

139 B:No i dont think so.... I mean maybe one like emmm..... Idn if this is only Monica
140 and her familly, but going to the pub with friends or going to the night out. I think
141 in the UK its more accepted, i think there is at least one day a week when you are
142 allowed to go out with your mates to the pub, and maybe even to the disco. And here
143 its more like you are married now so therefor. You have to do those socail things with
144 your wife. But again idn if this is only Monica.

145 J:And in the actual relationship with your wife?

146 B:Mmmm i mean that doesnt bother me anyways because im not thatinterested in going
147 out anyway. But no i dont think anything really conflicted us much.

148 J: Do you ever feel that Monica doesnt understand you based on the language barrier?

149 B: I dont know, maybe in the beggining, but not anymore at all.

150 J: How would you describe your relationship with your wife?

151 B: Mmmm Good, relaxed, pfff i mean ..

152 J: If you could fx compare it with relationships you had before with girls from UK?
153 Could you say whats the main difference fx?

154 B: I would say there is a book ----- and to be honest i didnt see too many differences
155 between the natioanalities. I would say Monica is very similar to womens in the UK
156 apart from some differences generally.

157 J: Could you think of anything specific?

158 B: She is very tidy.

159 J:So thats you find as a big difference (haha both)?

160 B: Yeah previous girlfriends were really more relaxed. Soooo

161 J: Could you think about holidays, national holidays, christmas? That you do different
162 than you did before?

163 B: Mmmm its diffucult to compare because our lives are completely different than
164 before. I didnt have any kids so.. Before whenever there is a national holidays, there
165 was a group and we would go to the pub, so i pretty much spent the whole day
166 in the pub. Now i wouldnt obviously go to the pub, now i obviously drink less because
167 im getting older so i need to be careful. But yeah i wouldnt do that necerly.

168 The problem is my life is completely different, its not just living in different country
169 now but my life situation is completely different now the kids. Previously i was single
170 so ..

171 J: So do you guys fx celebrate czech holidays and english holidays all of them or do you
172 celberate just czech holidays with the kids?

173 B: i mean obviously, when you are thinking about christmas, i would say there is more
174 tradition here too than in UK. You have the silly things on easter on Monday when you
175 know, when i first heared that it was weird. But mmmmm yeah its just compering
176 the two Christmases so yeah obviously. You have christmas eve amd in the uk
177 its christams day so. Mmmm and obviously here you have Mikulaš we dont have that
178 in the UK.

179 J: So you do that here bc you live here?

180 B:So now genuinly i follow the czech traditions except Christmas. So we have two
181 christmases. So yeah thats nice, but it also makes it complicated bc..... Ježíšek comes
182 on Christmas eve and then Santa comes on christmas morning (haha) so you have
183 to split the presents.

184 J: Yeah haha thats nice for them. Do you feel any differences in the conffetion of love
185 in some things with Monica? How she expreses love to you?

186 B: Emm i have to be careful with the sarcasm, fx and i think in the UK i could say
187 something like You stupid bitch yeah? And she would say you stupid bastard (haha),
188 yeah and you could laugh it off (laugh).

189 J: Yeah it wouldnt sound good here (haha)

190 B: I dont think i could ever say it with my wife (haha) i dont think actually i have ever
191 said it. Yeah so yeah.

192 J: Could you compare fx how conflicts are going with your wife and how it was with
193 some of your girlfriends before?

194 B: No not really, obviously you have plenty of arguments, but i mean im personally not
195 really good in arguments anyway. I cant get my point across right away. But i dont
196 think that has anything to do with language barrier bc i have always had problems with
197 previous girlfriends as well. Emmm put my point across. So no i dont think so.. Its not
198 something thats different.

199 J:So how the conflicts go at home ?

200 B:Emmm pfff i would say it propably starts with accidentaly saying something that
201 i didnt mean, than realize that you said something and then Monica would be quit.

202 And then the quit period would extend for like two days. And then obviously it starts
203 to get little bit frustrating and then temper starts. And it becomes like a bomb
204 and arguments.

205 J: Do you ever feel that you have problems expressing yourself to her ?

206 B: Yeah, i do. But i dont think thats because of language barrier. I think thats because
207 of me...Monica is really skilled in speaking english and she can argue in english as well
208 so. Yeah thats not a problem

209 J: Do you find your relationship different or distinct compare to other, around you who
210 have partner from the same country ?

211 B: No i cant really find any differences...

212 J: How do you perceive your relationship?

213 B: We obviously trust each other a lot, emmmYeah loving, we have to work
214 together, like sorting our problems and things like that..

215 J: Could you compare her temperament or tell me something about her?

216 B: mmmmmmmmmmm i dont know, yeah i would say about the same as girls in UK,
217 at the begging of a situation she is very quit, but then when it does explode its it could
218 be quit tough. I dont have many comparisons, as i said before i dont think Monica is that
219 much different from girls from UK...

220 J: Do you think your relationship would be any different if you would have lived
221 in the UK?

222 B: Emm No i dont think so, maybe something would be little bit better, bc there are
223 frustrations for me with some of things, there wouldnt be that much things that i would
224 have to rely on with Monica for and like simple stuff as arranging the car to be serviced.
225 I tak the car now but i still rely on her to organize all this stuff. Which normally i would
226 be doing myself so obviously thats frustrating for her but its also frustrating for me bc
227 i cant help with this stuff. So yeah thats propably the main thing for m efor
228 the relationship. So thats the language but also how the stuff is done here..I have to rely
229 more on Monica to do things for me which i usually do myself.

230 J: So its more the country itself ?

231 B: Yeah obviously Monica is doing lots of other stuff as well and i when i feel like
232 something needs to be done and if i was in UK i would just go do it .. But here im
233 completely relied on Monica so mmm i have to ...So when i think something needs
234 to be done and i find it important that it has to be done then that interfereas with Monicas

235 schedule. And at the same time i also feel guilty. Because im bringing burden onto her
236 as well. So sometimes that has led to frustrations and some arguments as well.

237 J:So how do you percieve the actual living and sharing with a foreigner?

238 B:You know like the actual relationship between two of you but for me the problems
239 are when i dont have to rely on. The biggest frustration for m eis the extra burden im
240 bringing to her bc of the stuff i cant do. But the actual interaction between us is not
241 an issue... Emm its the third party stuff.

242 J: Would you like to add something about this topic, your relationship, problems, love?

243 B: Well i think lot of our problems would go away if i was able to speak czech better
244 i would say. And lot of the things that annoy me around here would go away. So yeah
245 that would be my recomandation for anyone who has relationship like this is to work
246 hard and try to learnd the other ones language...

247 J:Thank you very much i think we went trough all of the questions.

1 Respondentka C
2 J: Tak jak jste se seznámili a kde?
3 C: My jsme se seznámili na jedné party, kterou měla kamarádka. Vlastně Grahamův
4 nejlepší kamarád chodil s Japonkou, a ta Japonka byla moje kamarádka a ta mě pozvala
5 na oslavu narozenin a tam jsme se potkali s Grahamem.
6 J: A kde to bylo Česko nebo Kanada?
7 C: V Kanadě, já jsem už studovala na univerzitě, takže vlastně všichni jsme studovali
8 na univerzitě a byli jsme v různých ročnících a různých oborech a právě tady v Calgary
9 to bylo.
10 J: A kdy jste spolu teda začali jakoby chodit? Hned nebo po jak dlouhé době přibližně?
11 C: V podstatě jo, on mi po pár dnech pak napsal a my jsme se spolu potkali a pak jsme
12 šli hrát squash a pak jsme spolu začali být čím dál častěji spolu no. A pak už jsme spolu
13 vlastně začali chodit. Takže asi po třech, třech a půl měsících.
14 J: A jaká byla první reakce rodiny na to, že máš partnera z Kanady?
15 C: Naši to brali ze začátku tak jakože v pohodě, a jeho rodiče úplně v pohodě. Naši
16 ze začátku to brali, ale pak jak viděli, že je to čím dál tím vážnější tak z toho byli jako
17 na nervy, že to bude, že prostě zůstanu v Kanadě no. Že vlastně už jsem potom
18 ani neměla moc důvod, proč se vracet domů takže z toho měli trauma, že už se nechci
19 vracet do ČR.
20 J: A z manželové strany to bylo jak?
21 B: Jo, ti to vůbec nějak neřešili, nikdy jsem u nich nezažila žádný pocit, že jako nejsem
22 z Kanady nebo cokoliv, že by to byl problém to jsem nikdy nezažila..
23 J: A vnímala jsi někdy nějaký kulturní odlišnosti nebo jazyková bariéra, jak ze začátku,
24 tak teď s manželem?
25 C: Víš co, ze začátku ta jazyková bariéra, protože já jsem se s ním potkala, když jsem
26 byla druhým rokem v Kanadě, takže anglicky už jsem sice uměla, ale stále jsem
27 se trochu zadržovala, ještě do teďka mě vlastně opravuje, ale jenomže ty kultury jsou
28 docela podobný, jako Kanada a západní Evropa není tak extra rozdílná. Takže my jsme
29 neměli nějak žádné velké rozdíly. Spíš jakože třeba aaaa některé názory, ale to jsou
30 třeba spíš názory na vzdělání a tak a to jsou spíše takové, že já jsem po třech letech
31 řešila, co bude a on vůbec, že to tady prostě vůbec neřeší. Jako třeba umět jazyky
32 pro mě bylo strašně důležité a pro Grahama tohle vůbec důležitý není. A to se pak třeba
33 ukázalo i při výchově holek já jsem třeba chtěla, aby se učily francouzsky,
34 a pro Grahama to není vůbec tak důležité, aby se učili francouzsky. Pro něj bylo třeba

35 víc důležité, aby holky mluvily česky nebo aby aspoň rozuměly česky, ale není
36 pro něj třeba důležité, aby mluvily francouzsky nebo španělsky nebo nějakým jiným
37 jazykem. Takže co pro mě třeba bylo vždycky důležité, nebo měla jsem takový pocit,
38 že když umím více jazyků, že je to úplně úžasné a skvělé, ale pro něj to třeba důležité
39 nebylo.

40 J: Takže se tohle začalo objevovat, až když jste měli děti?

41 C: To už teďka, ono se to vždycky vlastně tak protínalo, že protože já jsem studovala
42 francouzštinu i na univerzitě, ale to pak přichází až později no.. Takovéhle jakoby zažité
43 věci, které jsem měla třeba z Česka.

44 J: Takže když jste spolu ještě jen chodili tak tohle jste ještě tak moc neřešili?

45 C: Ne ještě moc ne.

46 J: A po jak dlouhé známosti jste se vzali?

47 C: 7 let? Jo, my jsme spolu vlastně chodili celou univerzitu. Pak mě Graham
48 sponzoroval na emigraci do Kanady, že já jsem vlastně emigrovala přes něho,
49 a to mě ještě sponzoroval jakoby jako registrovanou partnerku. A teprve potom vlastně
50 až jsem měla PR (permanent residency) tak teprve až pak po těch 7 letech jsme se brali
51 v Česku. Takže to trvalo dlouho, ještě jak jsme vlastně byli na univerzitě tak jsme spolu
52 chodili docela dlouho, já jsem potom vlastně byla ještě 4 roky ve škole a on 5 let
53 od toho, co jsme spolu začali chodit. Takže vlastně jsme nějak nechtěli nic řešit, dokud
54 nebudeme mít po škole. Dokud nezačneme pracovat a potom se teprve začne něco hýbat
55 dál. Takže vlastně potom co Graham skončil školu, tak mě požádal o ruku, a rok
56 na to jsme měli svatbu.

57 J: A jak to vzali rodiny obě, že si berete cizince?

58 C: Jeho rodiče s tím neměli vůbec žádný problém a byli z toho nadšeni. Naši si myslím,
59 že v té době už to tak jako více méně pochopili, že to tak pravděpodobně
60 a že v té Kanadě opravdu zůstanu. Takže když došlo na svatbu, tak už to nebylo
61 tak úplně takový šok jo, protože už nám to trvalo docela dlouho, už jsme spolu chodili
62 fakt docela dlouho. Takže to už potom vzali docela v pohodě, že bude nějaká svatba.

63 J: A kde dnes tedy žijete?

64 C: My žijeme v Chestmere, ale je to vlastně 10km od Calgary je to takové satelitní
65 městečko Calgary.

66 J: A co bylo hlavní aspekt/rozhodnutí toho, že jste zůstali v Kanadě?

67 C: Ammm protože já jsem tady spokojená, mně se tady v Kanadě líbí, takže jeden
68 důvod byl ten, že mně už se nechtělo vracet zpátky do Česka. A další důvod je ten,
69 že Graham jako inženýr a ještě mluvící pouze anglicky by měl asi těžko našel uplatnění
70 v Česku. Anebo, by to hledal docela těžko a ty platy v Česku nejsou tak velké plus jako
71 třeba tady v Kanadě. Takže pro nás našetřit v Česku na dům si myslím by nám trvalo
72 mnohem déle, než třeba tady. Tady už třeba máme, bydlíme 4 roky v našem domě nebo
73 jako máme hypotéku, ale bydlíme v našem domě. A to samé vlastně i kdyby, i když
74 jsme řešili třeba letenky jo, že Graham vydělá mnohem více peněz tady, jo že ušetřit
75 na letenky není až tak velký problém tady. Jako by kdyby se mělo šetřit z českého platu
76 na to, abychom mohli jet do Kanady navštívit jeho rodiče. Takže to byly jedny z těch
77 důvodů, proč by...Ten finanční a já jsem tady naprosto spokojená a já se vlastně
78 do Česka vracím, jako vyloženě na prázdniny nebo na dovolenou a většinou, jako mně
79 už se tam moc nechce. Jo kdybych tam neměla rodiče, tak nevím, jestli by mě něco
80 vůbec nutilo se vracet do Česka.

81 J: A jaká pro tebe teda byla aklimatizace v Kanadě?

82 C: Tak jako když jsem přijela do Kanady, tak první čtyři měsíce pro mě byly naprosto
83 strašné a já jsem to tady nenáviděla. A vlastně jsem se vracela na Vánoce domů
84 po prvním semestru a řekla jsem, že se nevracím. A pak najednou tři týdny na to jsem
85 si to ještě rozmyšlela a pak jsem si jako řekla, že taková příležitost, že je to škoda
86 to zahodit, takže jsem se vrátila zpátky, a potom se to tak jako zlomilo. A pak jsem sem
87 jela do Česka zpátky na týden na dva, a pak jsem se vrátila zpátky a vlastně jsem začala
88 nový semestr a snažila jsem se tak jako víc bavit s kamarádama a víc se tady...
89 A vlastně proto jsem i šla na tu oslavu té kamarádce a tam jsme potom potkali
90 s Graham. A od toho, co jsem s Grahamem už jakoby už se to úplně celé zlomilo
91 a už jsem neměla vůbec takový problém.

92 J: Takže ze začátku to bylo náročný?

93 C: Jojo ze začátku jakoby to, aklimatizace v Kanadě a ten jazyk a všechno, ten kulturní
94 šok byl docela velký, ale potom už když jsem se potkala s Grahamem už po roce
95 v Kanadě už mi to nepřišlo až takové strašné už jsem si zvykla na tu Kanadskou naturu,
96 co kanad'ani řeší a neřeší, aji ten jazyk už byl mnohem jednodušší potom roce.

97 J: A jak často teda navštěvujete Česko?

98 C: Amm od toho, co se narodily holky tak trochu častěji já loni jsem tam byla 2x.
99 Ale spíš tam jezdím já s holkama nebo já sama. Graham tam byl zatím myslím 3x
100 možná 4x za celou tu dobu, co spolu chodíme. Takže za posledních 12 let tam byl 4x.

101 A teďka tam jedeme za 5 týdnů v polovině července jedeme na 7 týdnů do Česka
102 všichni. Protože Graham dostal nějakou speciální dovolenou, takže si v podstatě může
103 vybrat 2 měsíce dovolené, takže 7 týdnů strávíme v Česku a chtěl by se začít učit
104 Česky.

105 J: A chtěla by ses někdy vrátit do Česka?

106 C:Ne.

107 J: Vůbec ne jo?

108 C: Ne, já jsem tady fakt jako spokojená, mě se jako v Kanadě strašně líbí, mě se líbí
109 přístup k životu jaký je a jak to tady vlastně funguje. A tím, že já jsem odešla v 18,
110 tak jak jsem v podstatě nikde nežila ten dospělý život v Česku, takže ta představa,
111 že bych najednou se měla naučit, jak žít v Česku, a jak si najít bydlení a jak si najít práci
112 a tady tohleto. Což jsem vlastně nikdy nezažila, tak jako pro mě to je, pro mě by to byl
113 podle mě další kulturní šok. Vracet se zpátky do Česka a tady tohleto, a takovéto věci
114 řešit. Takže já si myslím, že už se nevrátím.

115 J: Mohla bys mi říct, jestli vnímáš nějaký kulturní rozdíl v rámci vašeho vztahu dnes?

116 C: Víš co já si myslím, že už moc ne, protože já myslím, že jsem tak přijala
117 tu Kanadskou kulturu, že třeba, jako když tady mám nějaké kamarádky, které jsou
118 Češky, tak protože spousta mých kamarádek, které jsou taky Češky, které si taky vzaly
119 Kanadany nebo třeba celá Česká rodina přijela sem. A tak mají třeba spousta výhrad
120 ke Kanadskému způsobu života, ale já už ty výhrady nemám, protože já už jsem
121 to přijala, jo takže pro mě jako je spíš kulturní šok, když se vracím do Česka.

122 J: Takže v tom vašem vztahu už to taky nepocítuješ s partnerem?

123 C: Jo, já si myslím, že jsme si prošli úplně stejnými stádii, jako všichni. Ve fázi,
124 když jste sezdaní a máte dvě děti, tak jako máš, jako ten vztah jiný než když jsme spolu
125 začali chodit, ale to nemá nic společného s kulturou, ale spíš s vývojem toho vztahu,
126 a kde jsme teďka, a že máme dvě malé děti doma.

127 J: A vybavila by sis nějaký největší rozdíl mezi vámi už od počátku například? Nebo
128 kdybys mohla něco porovnat například s přítelem z Česka, s kterými jsi byla před
129 současným manželem?

130 C: Já myslím, že spíš jako pozitivní rozdíly.

131 J: To klidně vše říkej to je v pořádku.

132 C: Protože jako já neměla úplně nejlepší zkušenosti, takže mít Kanadana pro mě bylo
133 naprosto úžasné a měla jsem z toho mnohem lepší pocit než s Českými kluky. Ale takže
134 spíš ten pozitivní rozdíl, že jsem měla pocit, že si mě vážil mnohem více,

135 že mě poslouchal, že mě přijal takovou, jaká jsem. A neřešil nějaký prostě maličkosti
136 a neměl neustále nějaký problém, takže spíš jakoby dobré, ten lepší přístup ke mně,
137 než jsem třeba viděla od těch českých kluků.

138 J: A z hlediska konfliktů, jak to vnímáš?

139 C: Z toho kulturního hlediska si to nevybavuju. (haha) Graham si vybavuje více věcí,
140 které se dějou, takže on si toho možná vybaví víc, ale já ne.

141 J: A jak to vidíš z hlediska jazyka? Vznikaly někdy nějaký neshody díky jazykové
142 bariéry?

143 C: Jako my se neustále nemůžeme dohodnout na některých věcech, ale vím, že to občas
144 je protože já se třeba vyjadřuju blbě nebo, že mám špatný kontakt nebo že tam dám
145 prostě jiný slovo. Anebo ze začátku Graham, když jsem měla ještě mnohem silnější
146 Český přízvuk, tak vím, že Graham občas říkal, že se musí hrozně soustředit na to, když
147 říkám každé slovo. Že když jako když používám slova ty samé, tak už jako dobrý,
148 ale jakmile jsem třeba četla nějaké nové slovo, tak tomu prostě nerozuměl. A právě
149 tím jakoby silnějším Českým přízvukem, myslím, že to jako pořád ještě občas
150 naskakuje, ale už ne tak moc. A navíc já, když v kuse mluvím s ním tak už nemám
151 takový, tak Český silný přízvuk, jako když mluvím s někým cizím. Že když jsem
152 nervózní, tak myslím, že ten můj Český přízvuk mnohem více naskakuje, než když
153 se bavím s Grahamem nebo s jeho rodinou. Ale jako určitě s tím jazykem občas jako,
154 jsem občas dělala takové jako chyby. Jedno pivo se jmenuje “Rickers red“, ale já jsem
155 tomu pořád říkala “Red rickerds“. Nevím proč, ale já jsem to pořád přehazovala.
156 Protože jsme třeba šli do hospody a já jsem to furt přehazovala teď lidi se na mě dívají
157 divně Graham se tomu směje(smích), že já tady prostě vymýšlím takové nějaké
158 nesmysly zase. Takže s tím jazykem, jako pořád ještě vždycky do něčeho ještě.
159 I na škole, když jsem psala eseje, tak mi to moc nešlo, tak třeba Graham mi opravoval
160 eseje všechny. Ale že bychom měli nějaké velké nedorozumění to ne.

161 J: A doma mluvíte... jo přemýšlíš ještě? (smích)

162 C: Jo přemýšlím(haha) ještě jestli mě něco napadne, ale popravdě mě nic jako
163 nenapadá, že bysme jsme měli nějakou strašnou bariéru nebo něco jako,
164 že by se to dalo... A doma mluvíme jenom Anglicky.

165 J: Takže ty nemluvíš na holky vůbec Česky?

166 C:Většinou když tady není Graham. Takže jako třeba Sofii ta ještě teprve začíná mluvit.
167 A Viki ta na mě mluví stejně zpátky Anglicky, takže já na ni mluvím česky,
168 ale ona odmítá mluvit česky. Takže na mě mluví anglicky zpátky.

169 J: A kolik je holkám?

170 C: Viktorce bude tři teďka a Sofince je rok a půl. Ale jako obě dvě rozumí česky, a když
171 na ně mluvím česky tak dělají to, co chci, co po nich potřebuju, anebo prostě to. A Viki
172 mi odpovídá, ale anglicky, a když ji řeknu, ať mi odpovídá česky, tak se zasekne
173 a nechce mluvit. Takže si říkám, že třeba teďka když budeme v Česku, tak myslím si,
174 že to trošku pomůže a že se rozmluví česky. Ale tím, že mi jakoby žijeme v tom
175 anglickém prostředí a s Grahamem vlastně mluvím jenom anglicky, tak ona je prostě
176 mnohem, že prostě mnohem líp mluví anglicky než česky...

177 J: Takže doma používáte zejména anglický jazyk?

178 C:Jo.

179 J: A jak si myslíš, že Graham vnímá češtinu, jak na něj působí?

180 C:Jako strašně tvrdý, robotický jazyk.

181 J: A jak na tebe angličtina?

182 C: Já nevím, jako mě už to asi tak nepřijde. Já angličtinu dělám od tří let, takže
183 mě to úplně nějak nevím.

184 J:A jaké máte vztahy mezi sebou s Graham? Zase kdybys to mohla třeba porovnat
185 s někým z minulosti? Má třeba Graham nějaké přednosti, které jsi u Čechů
186 nezaznamenala?

187 C:Hmm, já mám pocit, že se většinou snaží řešit problémy. A nevím, jako i v Česku
188 já jsem tak jako dělala, já jsem měla prostě nějaké strašně krátkodobé vztahy nevím pár
189 měsíců nebo tak. A ale vím, že prostě Graham se většinou snaží řešit nějaký problém,
190 jako ve vztahu když je tam nějaký problém, tak jako Graham není extrémně nějak
191 empatický, ale je logický a strašně se jakoby snaží ten problém nějak vyřešit. Což se mi
192 ne jako úplně občas líbí, že jako bych byla radši, kdyby byl s klukama a řešil si tam
193 nějaký problém, ale zase na druhou stranu jeho logické řešení výjde úspěšně a pomáhá
194 mi. A to je asi to a co ještě..... On je jako sice takový logický, ale zároveň hrozně
195 chápavý a strašně si jako se snaží vždycky pomoci a snaží se pomoci všem okolo ještě
196 a takže. Já myslím, že máme relativně otevřený vztah a jsme schopni v podstatě mluvit
197 o všem. A já vím, že já před ním v podstatě nemám žádné tajemství, jo že to jako nějak
198 úplně neřešíme. I kdyby se mi chtěl podívat do emailu tak to neřeším, nebo kdyby se mi
199 chtěl podívat do zpráv tak to neřeším jo a prostě. Tak nějak si myslím, že máme
200 v podstatě docela otevřený vztah a že v podstatě řešíme všechno co se děje kolem nás.

201 J: A jaké máte vztahy s rodinami?

202 C: Hmmm ja s Grahemovou rodinou velmi dobrý, a Graham s našima tím, že je tam
203 ta jazyková bariéra, tak je to horší, že jo protože jak naši nemluví anglicky
204 tak je to v podstatě takové skoro vůbec. Tak jakoby s Grahamem nemluví, že jo.
205 Ani když si voláme ani to, tak spolu tak si řeknou, ahoj a jak se máš, a tím jsme
206 skončili, protože oni už víc nevypotí a Graham taky víc nevypotí. Takže mmm oni
207 až tak vztah jakoby nemají, jediné to přeže mě. A tím, že mamka byla jakoby hodně
208 proti Grahamovi, jak jsme spolu chodili, a jak jakoby jsem měla zůstat tady v Kanadě,
209 tak pořád ještě jakoby Graham s mojí mamkou nemají až tak dobrý vztah.

210 J: Kvůli tomu, že mamka nechtěla, ať tam zůstaneš?

211 C: Taky proti němu byla trošku vysazená, že mě tady jakoby drží v Kanadě. A myslím,
212 že to taky trochu přetrvávalo. Takže teď už je to čím dál tím lepší a myslím, že se jako
213 oba dva snaží, ale ten vztah mezi Grahamem a mojí mamkou není nějaký úžasný.
214 A Graham můj taťka taky prostě, jak se potkají tak si dají pár piv a asi to tak jako nějak,
215 třeba si budou furt spolu bavit, ale nějak to spolu už neřeší, jo že. A s mamkou to třeba
216 někdy povolí.

217 J: A jak to máš ty s jeho rodinou?

218 C: Víš co já s něma úplně nemám problém, oni od nás bydlí asi čtyři hodiny. Takže my
219 se nevidíme nějak hrozně často asi jednou za měsíc nebo tak. A ne že bych si s něma
220 úplně volala. Takže většinou jim volá Graham a já se s něma jako pozdravím
221 a maximálně si spolu něco řeknem a občas si píšu s Grahamovou mamkou, ale zase
222 většinou to je třeba o dětech a ne nějak jako že bych si sní psala každý den, jak se mám
223 a co dělám nebo takhle. Ale i tak si myslím, že s něma mám docela otevřený vztah,
224 že jako třeba s Grahamovou mamkou já si moc rozumím a říkáme si spoustu věcí,
225 a když jsme u nich na návštěvě tak si myslím, že máme docela pozitivní vztah spolu.
226 Občas mám třeba i pocit, že lepší než moje švagrová má třeba s Grahamovou rodinou,
227 jo že a to je Kanadanka, která vyrostla v Kanadě. Takže to asi úplně nezáleží na tom,
228 odkud jsi, ale o tom přístupu.

229 J: A co třeba svátky? Jak to u vás doma vypadá? Máte to nějak rozdělené, co slavíte
230 a co ne?

231 C: Hele svátky, takové ty co se slaví i v Česku i v Kanadě, jako třeba Vánoce.
232 Tak se to snažíme dělat tak, aby to bylo obo dvoje. Že třeba Vánoce děláme tak,
233 že 24 máme kapra a salát a rybí polívku a rozbalíme tak jeden, dva dárky.
234 A pak 25 ráno se rozbalí ostatní dárky od Santy a večer pak máme krůtu. Jo takže
235 se snažíme aspoň jakoby u těch Vánoc, že se to snažíme udržet oboje dvoje.

236 U Velikonoc, já jsem nikdy České Velikonoce neměla ráda, takže s tím nemám
237 problém, že jsem se toho relativně vzdala. Ze začátku jsme to slavili, ze začátku tady
238 Graham chodil a hledal vrbové proutky a takové. A já jsem barvila vajíčka, vajíčka
239 barvíme i teďka, ale už nehledá vrbové proutky, protože to teda já jsem řekla,
240 že už to v žádném případě dělat nechci. Takže tady tyhle ty tradice. Potom si myslím,
241 že už žádné velké svátky v Česku nejsou, jako pro nás byly ty Vánoce, třeba
242 pro mě to bylo důležité, abychom slavili, jak aby byl Ježíšek tak aby byl Santa, aby byl
243 kapr, aby byl bramborový salát nebo aspoň nějaká ryba. A třeba Grahamova rodina
244 to přijala úplně stejně, takže oni s námi jí toho kapra a bramborový salát toho 24, pokud
245 jsme všichni dohromady tak jakoby slavíme České Vánoce a Kanadské Vánoce všichni
246 dohromady. Což mi třeba přišlo strašně fajn, že přijali jakoby část tý moje kultury.
247 A prázdniny hele zatím to děláme tak, že Grahamova rodina má tradici, že jezdí každý
248 rok na lososy první dva týdny v červenci, se vždycky jezdí na Vancouver island
249 a jedeme na lososy, takže jezdíme na lososy. A pak si myslím, že to bude tak že holky
250 se budou stahovat do Česka. Nebo že se budeme snažit stahovat holky na prázdniny
251 do Česka a teďka to zatím až tak moc neřešíme, že já jako se třeba nepohodnu s našima
252 nebo něco, ale tím že tam s náma Graham nelítá, tak jako to není až takový problém.
253 J: A jsou nějaké svátky, které jsi před tím vůbec neslavila?
254 C: Děkuvzdání a halloween. Myslím, že teďka už začíná halloween v Česku trochu,
255 ale když já jsem vyrůstala, tak halloween se moc jako neslavil. A to Děkuvzdání taky
256 ne, takže my to tady slavíme tou obrovskou krůtou a nevím 10 tunovou a nevím
257 co všechno, což mě se strašně líbí já z toho mám obrovskou radost. A to že to takhle
258 můžeme dělat. A ten halloween to je takové spíš pro ty holky teďka. A nevím jinak
259 si nemyslím, že jsem přitáhla nějaký jiný Český svátek. Někaké České tradice, myslím
260 že třeba ten betlém, přijde mi že ty Vánoce jsou u nás takové víc jakože křesťanské
261 než třeba tady v Kanadě. Takže jako mít třeba Betlém doma to si myslím, že třeba
262 Grahamovi rodiče nikdy neměli. Jo takže třeba jakože tady tohle, že mám vystavený
263 betlém doma. A takové ty..
264 J: A při vyznávání lásky pociťuješ nějaký změny, co by bylo třeba jinak než tady
265 v Čechách nebo jak to je u vás? Nebo třeba co ti u Grahama chybí?
266 C:..... Já nevím třeba Grahamovi trvalo strašně dlouho, než mi řekl, že mě má rád. Jo
267 nebo já už jsem měla pocit, že už mu to musím říct po měsíci a on mi řekl hm tak jo,
268 a pak třeba mlčel asi třeba ještě další měsíc nebo dalších 6 týdnů. Jo což já jsem byla
269 taková hrrr a on to tak jako bral, že to neřekne do té doby, než to jako by mu vyjede

270 ten pocit, že tak to jako je. A jinak jako já nevím jestli nějak vyznávání lásky,
271 on se většinou snaží, kytky to on zas tak moc neřeší, ale občas přinese kytku aaaa no
272 nevím.....

273 J: Třeba nějaký slovíčka nebo tak něco? Jestli je tam něco, co třeba používá jinak nebo
274 tak.

275 C:.....Já myslím, že moc ne jako v podstatě to skončilo i love you sweetie, dříve
276 jsme se říkali sweetie, ale to už si moc neříkáme a honey a takové, ale jako v podstatě
277 jsme u toho i love you. Každý večer než usínáme, tak si musíme říct i love you
278 a v podstatě pokaždé, když se vzbudíme a pokaždé, když si voláme, tak to vždycky
279 padne a sending lots of kisses a im thinking of you...A vlastně to tak je, i když jedu
280 do toho Česka, protože my jsme vlastně pořád spolu. A my málo kdy jsme od sebe,
281 vlastně jen když já jedu do Česka, tak jsme od sebe. A což já třeba špatně nesu, kdyby
282 třeba měl Graham na dva nebo tři dny odjet, tak já jsem z toho vždycky strašně
283 nervózní, že budu muset být sama. A takže třeba i to Česko, že třeba když mám letět
284 sama, a to je si myslím třeba i jeden z důvodu, proč vlastně mně se do toho Česka
285 ani na ty prázdniny většinou ani tak nechce, protože vždycky je to ten pocit, že budu
286 zase od něho a je to vždycky strašně. Strašné vyjednávání mezi mými rodiči a jím
287 a na jak dlouho pojedou. A jestli pojedou na 3 týdny nebo na 5 týdnů, a na 5 týdnů už mi
288 to přijde strašně dlouho a tahle dlouho bez něho nechci být. A pojedeme na 3 týdny,
289 anebo jen na 18 dnů, takže je to vždycky takové vyjednávání i sama se sebou
290 na jak dlouho vlastně od něho chci být pryč. Což naši jsou z toho vždycky na nervy,
291 protože chtějí abych tam byla pokaždé co nejdýl, a já tam prostě až tak úplně dlouho
292 být nechci. Takže mmm pak naopak jako samozřejmě si chybíme mnohem víc a ještě
293 více si voláme než normálně a tak.

294 J: A čím tě Graham zaujal na poprvé, když jste se seznámili, čím si tě získal právě on?

295 C: Víš co, náš první rozhovor byl o tom, že on si dotáhl úplně nějaké hrozné pivo
296 na tu party, tady jak si na každou party musíš přinést svůj vlastní alkohol, aaa já jsem
297 si přinesla Pilsner Urquell a naše první hádka byla o tom, že České pivo je nejlepší
298 na světě. A že to co on si tam přinesl, jako že to se nedá vůbec pít a proč takové pivo
299 vůbec pije, když České pivo je nejlepší na světě. Takže jako (haha) nevím no,
300 zajímavé.. Ted' jsem se nějak zamotala, co byla ta otázka? (smích)

301 J: Jo čím tě zaujal Graham? Čím si tě získal právě on?

302 C: Já nevím, víš co já si myslím, já jsem nikdy neměla moc sebedůvěry, když jsem
303 vyrůstala. A tím, že třeba on projevil první zájem o mě, tak si myslím, že mě zaujal

304 hodně tím. Jo že najednou o mě měl někdo zájem, kdo semnou chtěl strávit čas.
305 A já jsem to tady docela těžce nesla, že jsem neměla kluka úplně ze začátku. Nebo
306 vlastně první půl rok jsem tady měla, jsem chodila s Arabem, což bylo docela hrozné,
307 a to skončilo po těch 3 měsících, a pak jsem se vlastně vrátila, půl roku jsem nikoho
308 neměla vůbec nikoho, přes půl roku jsem nechodila vůbec s nikým. Až potom vlastně
309 s tím Grahamem v tom září, vlastně po tom roce, co jsem už byla v Kanadě. Takže
310 to že o mě projevil zájem a byl relativně vtipný a jako měli jsme nějaké společné zájmy.
311 A jeden z prvních rozhovorů bylo, že máme oba dva přervané šlachy v kolenu (haha)
312 a protože on hrál fotbal a já jsem lyžovala, jo že jsme měli jako něco dohromady.
313 A bylo to, že já jsem tady pila to České pivo a myslím si bylo to vždycky
314 i že se mu líbili Evropanky, ale myslím, že víc jako ze severu. Takový
315 ten severoamerický trend těch Švédek a Norek, které jsou krásné a blond'até a nevím co.
316 Tak si myslím, že to ho zaujalo na mě, že já jsem blond'atá a ještě z Evropy, tak jako
317 že to bylo něco jiného než tady ty ostatní Kanad'anky. A to no....

318 J: A jak vnímáš konflikty doma, jak ty probíhají? Cítíš tam něco jinak? Celkově
319 jak probíhají konflikty?

320 C: Mmmm většinou já to v sobě strašně dlouho dusím, a pak když už vybuchnu
321 tak je to jako problém. Nebo když on má nějaký konflikt semnou tak já vím, že tam
322 trochu ta jazyková bariéra vyrůstá. Protože já nejsem schopná tak rychle reagovat
323 na věci, které on říká, takže pro mě je mnohem jednodušší třeba odejít a řešit to.
324 A pak si třeba píšeme textové zprávy. Kdy já mám prostě čas nad tím přemýšlet a zvolit
325 ty slova, které já chci zvolit a on potom na to odepisuje tak jak potřebuje on. A já mam
326 aspoň možnost si rozmyslet ty moje argumenty než v tu chvíli, kdy tam po sobě prostě
327 řveme. Nebo spíš já řvu on něřve. Ale kdy prostě se hádáme a já nejsem schopná rychle
328 reagovat, že to třeba takže naše hádky třeba probíhají tak, že většinou to skončí u toho,
329 že buď musíme počkat než se oba dva uklidníme, a pak můžeme řešit až se to tak nějak.
330 Jakoby já mam čas si to rozmyslet, a nebo musíme odejít, a pak si většinou píšeme
331 smsky z druhých pokojů. Prostě mezi pokojema si píšeme smsky a snažíme se to nějak
332 vyřešit přes smsky.

333 J: Fakt jo? No to je zajímavý... Takže to je spíš to, že to ze sebe neumíš tak rychle
334 vychrlit? Ne, že bys třeba nepochopila, co říká?

335 C:Ne, já většinou chápu to co říká, akorát nejsem schopná na to rychle reagovat
336 a musím si rozmyslet ten svůj argument. Většinou Graham má, Graham je strašně dobrý
337 „debator“ on umí prostě, má argumenty a on je schopný se prostě hádat jenom protože

338 se chce dohadovat, ale já ty argumenty nemám, takže já si to většinou potřebuju
339 rozmyslet, co vlastně mu chci říct, co mě štve, co je vlastně za ten problém. A většinou
340 to jde nejlíp buď přes emaily, kdysi jsme to dělali ještě třeba přes emaily, ještě když
341 jsme spolu nebydleli tak jsme si psali emaily. Než bysme to řešili z očí do očí. Když
342 už tak něco jako pořešíme přes ty smsky, tak už to pak dáme dohromady a už jsme
343 se oba uklidnili, a pak můžem to řešit nějak z očí do očí. Ale to největší z té hádky
344 je většinou nejlepší, prostě když spolu nejsme.

345 J: A jak tohle vnímáš? Dobře?

346 C: Jako jo, já mám potom čas si to rozmyslet a můžu přemýšlet nad tím, co vlastně chci
347 říct, a jak to napsat, a jak být jako relativně produktivní v té hádce než jenom prostě,
348 tam mlčet nebo říkat věci, které vlastně říkat nechci.

349 J: A jak vnímáš ten váš vztah v porovnání třeba s monolingvními páry?

350 C: Já mám pocit, že je to teďka všechno už podobné, aspoň teda v té fázi, ve které my
351 teďka jsme. Tak mi to přijde, že je to podobné jo. Třeba moje kamarádky se hádají
352 se svými manželi úplně stejně a mají stejné problémy jako já mám s Grahamem
353 a on má semnou pravděpodobně, takže mi to až tak nepřijde.

354 J: A kdysi pamatuješ si například, jak jsi vnímala tu jinou kulturu zpětně?

355 C: já si to neuvědomuju už teďka zpátky, jako teďka už mi to nepřijde, je možné
356 že Graham si vzpomene, protože má lepší paměť. Ale já si to neuvědomuju,
357 pro mě to je 12 let zpátky co jsme spolu začali chodit a mě to už tak prostě nepřijde.
358 Z kulturního hlediska my prostě nemáme až takový rozdíl, že ještě třeba takovéto já
359 ty neznáš tady tohohle z televize, který běžel v 90. letech mmm tak neznám. Jako
360 protože to jsme my v Česku neměli. Ale že by tam bylo něco strašně důležitého
361 pro ten vztah, jakoby z té kultury tak mi nepřijde, že by tam něco bylo....

362 J: Tak super já myslím, že jsme to projeli všechno, tak děkuji.

1 Respondent D
2 J: So how did you meet with your wife and where?
3 D: Ehm we met at university, at friends birthday party.
4 J: How did it all started?
5 D: Oh i dont really remember, we start talking and ehm she was a friend of a friend so
6 yeah idn.
7 J:And after how long did you guys fot married?
8 D:7 years? 6 years? We were waiting till we are finished school and then we went out.
9 J: So you met in Canada?
10 D: Yes at university in Calgary.
11 J: So after you met you just started hanging out right awayM
12 D: Ehm i think within the next week so we went play some squash, started hanging out
13 with our friends and just kept on doing.
14 J: What was your familys first reaction on having a partner from another country?
15 D: I dont think, i think they liked Veronice, they were really happy so.
16 J:So they never had any problem with you not havin a Canadian girlfriends
17 or soemthing like that?
18 D:No no, not at all..
19 J: Have you ever percieved between you and Veronica any differences?
20 D: No nothing big no. We are pretty similar so.
21 J:If you could compare her with girls from Canada?
22 D: Girls in Canada and girls from czech?
23 J: I mean more like with Veronice not girls from czech. Or when you had a partner from
24 canada could you compare that?
25 D: Any differences? No not really. No i never seen any differences. No
26 J: Okay (haha) So where was the wedding?
27 D:We had the wedding in Czech.
28 J: So how was the familly about that?
29 D: Everybody had a good time yeah. I think it has been hard on Veronicas familly than
30 i tis on my familly. Bc Veronica is much further away.
31 J: So how does your relationship look like with her parents?
32 D: Remote. We dont talk very much, i dont speak much czech so that has been difficult.
33 J: They dont speak English?

34 D: No, not very much. I think it was more difficult at first. I think they, i think they
35 wanted Veronica to go back home which she didnt. So i think they blame m efor that.

36 J: Do you feel or think that they are mad at you?

37 D:Yeah, i think so. I think it got better after the wedding. But its still there. Now
38 the grandkids are far away so.. So there are still hard feelings

39 J: Where do you guys live right now?

40 D: We live in Calgary just outside of Calgary.

41 J: What was the main aspekt of you staying in Canada? Why didnt you come Czech?

42 D:Propably just because of work. We could have moved to czech if we had job planned
43 out. But i dont speak very Czech so if i would have learned czech o rif i have had a job
44 there in English..

45 J: So what would you say was the main reason?

46 D: Language and money. Yeah i think money was a good one. I think we had a maybe
47 potential to live in Germany but thats about the closest to czech to live there.

48 J: Why Germany?

49 D: I have some friends in Germany and ehm i would be more familiar with the.. ehm
50 i man Ingenyr so i think the education requirments transfer pretty nice to Germany.

51 J: Okay okay. And how challenging do you think it was for Veronica to like
52 aclimatizate in Canada?

53 D:I think it might have been rough at the beggining. But i think she has done really
54 well, she made it work.

55 J: Have you ever felt like she misses home ?

56 D:I think she does. Yeah, its hard to be far away but we try to get out to czech once
57 or twice a year so.

58 J: How often do you visit your parents ?

59 D: My parents? Ehm maybe once every two months at least. Sometimes more often

60 J: And how often do you see Veronicas parents?

61 D: We try to go there twice a year, either we go there once and they come here once.
62 And its usually now the girls and Veronica fly to czech.

63 J: So how often do you come here?

64 D: I havent been there for 2 or 3 years. But we are planning to go there in July, August,
65 September.

66 J: So the whole familly is coming?

67 D:Yeah yeah all of us.

68 J: Have you ever felt like Veronica would like to return to Czech?
69 D: I think she likes to visit. I dont think she wants to move there.
70 J: Have you ever thought about it live here?
71 D: Yeah yeah, i think if we would have more money we would have multiple houses
72 and one would be in Czech but we dont so (haha)
73 J:How do you feel about her being in Canada?
74 D: Im happy, im grateful that she is here.
75 J: Do you feel like she would like to return?
76 D: Yeah yeah, i dont know if she would live and work there but if we would visit
77 for long time yeah i think she would.
78 J:Do you think that some cultural differences ever affected your relationship?
79 D: Ehm.. i dont think in a very big way.. I think language in a little way but we are not
80 that different so. I havent seen any extreme differences in a cultur.
81 J: And when you guys met? Did you notice anything?
82 D:She say thinks sometimes, she switches words or she has difficulties with
83 the propositions i think „thus, and these“ i think.
84 J:So you would say its more the language thing?
85 D: Yeah i think so. Culturally its not so different. I think Czech is little bit more formal,
86 than like Canadian cultur is. But thas really the only thing i have noticed.
87 J: What do you mean by formal?
88 D: I mean in Czech in generally wouldnt leave the house without being all dressed up
89 and just little bit more fancy. In Canada we dont have a problem to put on a pair
90 of truck pants and wonder around, not a big deal.
91 J: Any national diffeences you could think of ?
92 D:i cant think of much. No not really. Its all more like fun fx you know
93 Czech team and Canada made it to the finalls or something and we have a good time
94 about it.
95 J: Have the differences in cultures been the reason for the discord/problems
96 in marriage?
97 D: I think just maybe difference in personallities, there is not lot of cultural differencies.
98 We try to include both cultural, i would say for Christmas we try to include Czech
99 Christmas traditions into our own familly traditions. So we are trying to do them both.
100 J: So how do you guys celebrate it ?

101 D: So for Christmas usually on 24 we will do you know carp, potatoe salad and we will
102 do presents for baby jesus and things like that and the next day we will do the Canadian
103 Christmas the tree and all that. And Santa Claus and turkey. There things we dont do,
104 we dont celebrate czech easter here that much (haha). And thats about it.

105 J: Any other holidays ? So do you guys celebrate more the canadian way ?

106 D:I think we adopted more of the czech ones. Bc Veronica has been involved
107 in the czech community here in Calgary and they organize lots of events. So we go
108 to these events a lot. We also celebrate the Canadian ones like Thanksgiving and stuff.
109 Anything we can get one day off work like Canada day (laugh)

110 J: Do you sometimes feel that your partner does not understand you because
111 of the cultural differences or language?

112 D: No, not bc of the cultur definitely not bc of that.

113 J: So what language do you guys speak at home?

114 D:Mostly english eventhough im trying to learn little bit of Czech.(haha) But when im
115 not around Veronica and the girls will speak Czech.

116 J:So are you trying to learn Czech?

117 D: Thats my goal for the summer when im in czech i will try to learn czech.

118 J: So girls can speak Czech?

119 D: Yes, they do. They have lot of Czech friends they will speak in czech with so.
120 Sometimes i will try to speak czech and they will correct me.

121 J:Do you perceive any language barrier with Veronica?

122 D:No, not usually. It wasnt really problem. Maybe, i think its difficult to argue for her
123 in english in the moment. So she takes some time to think about it and then she come
124 back and she has some ideas.

125 J: How does that feel for you?

126 D:It was kinda weird at first but we learned. Now its fine yeah.

127 J: So what was happening at he beggining?

128 D: She just got really quit.

129 J: Yeah i know that (haha both). Have you ever percieved the different languagges
130 as a problem?

131 D: No i dont think so. I think the kids when they will be grown up will be learning both
132 languages and propably even French. So they will know lot of languagges.

133 J: What about being Sarcastic or your humor how does that get on well?

134 D: Sometimes she doesnt get my humor, yeah i dont think it comes out a lot but.. I dont
135 know if my familly has the british humor, maybe that doesnt come across very well
136 to Veronica. Sometimes Czech people get, just not her (laugh). Sometimes she will
137 translate things from czech into english and it will sound a little bit different. But
138 its never a big deal its more entertaining.(haha)

139 J: And how are conflits going at home you said she is quit? How is it for you ? Do you
140 get quit or do you talk more?

141 D: I used to yeah, you try to deal with it in the moment but i learned you have to give
142 her some time to think about it.

143 J: Can you compare it with your pevious partner?

144 D: I mean no not really. Its the only thing that she gets quit. But now when she is here
145 longer she starts even think in English so she is arguing in english so it got faster.

146 J: Do you feel that this languagge barrier helps you in conflicts?

147 D: That she has a disadvantage and i always win? (laughing) Maybe in the begging that
148 was the issue but we sorted that out.

149 J: I ment also of it helps in a way that she has to think about it so it turns the fight down
150 a little?

151 D: Yeah, if we try to solve the problem yeah we have to slow it down so she can think
152 about it.

153 J: How do you feel about how she express her love to you?

154 D: No i cant think of anything.

155 J: Thats fx done in czech but not in canada?

156 D: I cant think of anything really.

157 J: Could you compare your wife to your previous partner? Her personality,
158 temperament?

159 D: I think generally she is more quit but i dont know if thats a czech thing. I know other
160 czech girls that are not really quit.

161 J: Do you perceive your relationship with your partner as distinct / unique / different
162 compared to people in monolingual relationships?

163 D: No, i think lot of i tis the same. Its always the sam issues even my friends when we
164 talk about it we all fight about the same thing.

165 J: So how would you describe your relationship with Veronica?

166 D: I think we have a great realtionship yeah, we are very happy.

167 J: Could you say little bit more? (laughing) how do you perceive your relationship
168 as a couple who doesn't have the same native language?
169 D: I mean not so bad. Veronica's English she speaks very well so. She is very fluent
170 in English so. Ehm between my colleagues there is a lot of bilingual relationships
171 and I think between Czech and English it's not so different. The culture is very similar
172 in a lot of ways. I have a friend who is married to a girl from Hong Kong and there is a lot
173 more differences between those two cultures. It's really similar
174 J: So how do you perceive the relationship with Ver?
175 D: We have a great time. And our relationship changed a lot along the way and the last
176 3 years since we had kids has changed a lot, a lot more.
177 J: What has changed the most?
178 D: I think with kids we are way more busier and we don't have as much time as we used
179 to.
180 J: I think we have covered everything somehow haha. You have been fast with it haha.
181 Thank you very much.

1 RESPONDENT E

2 J: So how did you guys meet and where ?

3 E: So in South London i used to work in the restaurant and she used to work
4 in the coffee shop. So the restaurant was on the right side and the coffee shop was right
5 in front of the restaurant. I used go for coffee there before i start to work and then i saw
6 her there for couple of months. And then i saw her in my restaurant with her parents
7 and i left her a note. (haha) And then i fell in love with her.

8 J: What was your familys first reaction that you have a partner from a different country.
9 Czech gf?

10 E: Well my parents have an old culture. So they always wanted a woman from my
11 country. But i told them that im really in love and that i dont want to change anything
12 and they supporte dme. They thought that im not sure about her. But when i told them
13 that i really love her and that i want everything with her, they supported me from
14 the day one.

15 J: Have you felt any differences with your wife (Tereza) when you guys met?

16 E: Well to compare it with now adays. We have much more responsibilities and we love
17 each other more for sure.

18 J: Yes, but have you felt any differences between you and her when you guys met? Fx
19 some cultural things?

20 E: To be honest with you there are some small things. But obviously the love has
21 always fought it back so. Well there is few things we need to sort out, there are small
22 things that come from the different cultures. But there is nothing that big that would
23 destroy the love that we have, everything is possible. We could change anything me
24 and Tereza if we would want to, cultures, change my self, change herself. There is more
25 things but we dont try to find them or talk about them.

26 J: Okay okay, After how long did you guys get married?

27 E: Well that was quit quick (haha) we married year after we met each other. And we
28 have been married for a year now. Mateo was born after the wedding.

29 J: How did both famililies reacted on the marrige, wedding?

30 E: They dont really understand each other so.. Its just hi, how are you. They dont talk
31 much.

32 J: How did your family felt about it though? And how do you perceive that Terezas
33 family felt about it?

34 E: Well they are very friendly, her parents, bc the wedding was in Czech republic. They
35 are very welcoming. Everyone had a really good night.

36 J: Where do you guys live now?

37 E: Well right now we live at my parents house, because they robbed our apartment few
38 months ago. So right now we are trying to save some money and get another house. We
39 had a lot of cash in our old apartment hidden and they took it, it was our fault to have
40 that much money there so.

41 J: So you live in London?

42 E: Yeah yeah we live in London.

43 J: What was the main reason/aspect that you guys decided to live in London UK?

44 E: The main reason is the future of our son. Bc he has more opportunities here. He can
45 do more things here. There is much more opportunities as i can see. Like in working area
46 and education as well. Yeah and the money support.

47 J: How do you perceive that the acclimatization was like for Tereza in the UK?

48 E: Well im still fighting for it (hha). So if i would say now lets go to Czech republic she
49 would be happy. She stays here because of me. She understands the way that i think but
50 she is not happy to stay here anyways.

51 J: So you feel like she would rather be in Czech?

52 E: She prefer to be in czech yeah.

53 J: So how do you feel about it? Do perceive that it was hard for her to stay in the UK?

54 E: I think for every person its hard to leave the parents and leave and live with someone
55 else in different country obviously. It is hard for her yeah.

56 J: So when you guys met she was already in UK for how long?

57 E: When i met her she was already in London for one and half a year. She was supposed
58 to go back in the next 3 months. She just came here for couple months. And the last few
59 months before she was supposed to leave she met me. (haha) And she decided to stay
60 here.

61 J: So how often do you visit czech republic and her parents?

62 E: Me i think two times a year, sometimes three times. Tereza goes at least 2 times
63 in 3 months.

64 J: Why do you think that she would like to come back to Czech?

65 E: Its because she lived there her whole life, and she grew up there. And obviously her
66 parents and brother. She really loves her family so.

67 J: How do you feel / perceive that the cultural differences affect your relationship?

68 E: Well, fx i will give you one example, in my cultur we really respect the older person
69 especially the fathers. So if they say something we are not supposed to say our opinion
70 on it, thats wrong. So if my dad says something i will say yes its like that. But as i can
71 see from Terezas family, whatever you think you just say it, how you feel, anything
72 and no one will get upset or anything. They are more open minded.

73 J: What would you say is the biggest difference between you and your wife?

74 E:There is a difference between me and Tereza but i told you. We dont look at i tor
75 count it. So not really

76 J: Do you feel that the cultural differences has ever created discords or problems?

77 E: To be honest with you, since i have fallen in lovei dont see anythinf like that. So no
78 not at all.

79 J: So what language do you speak at home?

80 E: Me and Tereza we speak english with Mateo as well. When Tereza is alone with my
81 son she speaks in czech. And when im alone with him i talk to him Iranian. So he has
82 three languages going right now haha

83 J:Do you perceive any language barrier between yourself and Tereza?

84 E: No, we speak in english and she is really good in it so. We learned to understand
85 each other very well. She understands me and i understand her really well.

86 J: So what about some misunderstandings?

87 E: That was happening in first few months when we met. But not anymore.

88 J: So mainly you use english at home right?

89 E: Yes yes english.

90 J: Do you perceive the different native languages as a problem?

91 E:No, not at all.

92 J: How do you think is Tereza feeling about your language? How do you think she feels
93 about speaking in english most of the time ?

94 E:No she doesnt.. She is alright with that, she doesnt find any difference in that. I dont
95 see any problems in that.

96 J: How would you describe your relationship with your wife?

97 E:Very good at the moment i would say. In what way ?

98 J: I mean generally like how do you feel about the relationship? Also about
99 the billingual fact?

100 E: Well, i dont.. Actually i feel really goof about it. The only issues is when we are with
101 our famillies. Fx when she is with my family i always have to explain things,

102 and the same thing is with Terezas family. At the end of the day im very happy about
103 it. The main thing is the couple ! To love each other you know. For m ethere is not
104 much more important than that.

105 J:So its more the people around you that affects it than anything else?

106 E:Yes, yes.

107 J: How often do you see/visit your family?

108 E:Well when i had my own house, maybe couple of times a month. Now unfortunatelly
109 i see them everyday (haha), bc we live with them for now.

110 J: How does it work with holidays ? Christmas, easter?

111 E: Every Christmas we are in Czech republic bc she really love the Christmas there. So
112 every Christmas we go to Czech republic. And then in my country we celebrate the new
113 years eve in different day than you do. And we do both. So we go first to Czech
114 republic and we are with her family and then we celebrate the new years my way with
115 my family. So we celebrate that.

116 J: Could you compare your wife with your previous partner from UK? And say whats
117 similar, same or different?

118 E: No, i will never compare my wife with someone else. (laugh)

119 J: Just think of it ?

120 E: No, really at the end of the day, if she wasnt the right person i was looking
121 for i would never marry her and never have child with her. The biggest difference is that
122 we care about each other so much, she is half of me and im half of her. With
123 the previous relationships it wasnt like that at all. We care about each other. I cant find
124 anything else, and i wouldnt and i dont even want to.

125 J: How is with expressing love? Do you find anything there ?

126 E:No not at all. We actually use few words from czech republic, when we call each
127 other, fx.we always call each other zlato, zlato moje, zlato naše. Thats how we call each
128 other.

129 J: So you use mainly czech with this? Do you use english?

130 E:In english ? Not really to be honest with you. Much of it is in czech i would say.

131 J: Why Tereza attracted you in the first place ? Why was it her ? What was the main
132 reason that you fell in love with her ?

133 E: Ehm first of all she tol dne she wants to go back to Czech. And when you have
134 something what is really easy, you never appreciate it that much. To be honest with you
135 i was fighting for Tereza, because after few months she still wanted to go back. But then

136 she realized she wanted to be with me. So we have been together for like 2 months
137 and something and after that period of time she told she wants to be with me. I was
138 asking her right away but she decided after 2 and half months. And another thing is that
139 she left her parents at home so she always wants go back so that means a lot for me that
140 she is staying with me. I could do the same thing for her anytime.

141 J: So what you are saying is that the fact that you knew its not gonna be easy attracted
142 you the most?

143 E: Yes i mean when you get things really easy you don appreciate it that much.

144 J: And what about her personality? What was the main fact for you to fall for her?

145 E: As a person? The fact how she deals with me, the person she is. She doesnt put
146 on with anything, she is easy going. The way she is i like that. Well sometimes she
147 is easy going (haha).. Well sometimes she is little bit selfish but so am i. Sometimes we
148 have arguments about it. But at the end of the day we both realize that we are both just
149 being selfish. So we just forget about it and we start again. So the main reason is she
150 doesnt pretend anything, she is exactly who she is. She doesnt pretend and thats what
151 i love.

152 J: How are conflicts going at home? Arguments.

153 E: Well as i told you, the only arguments we have are about the fact that we are both
154 little bit selfish.

155 J: But how is it going? Like the process of the fight ?

156 E: Well once we get pissed off i start yelling and she is just listening (laugh) And then
157 i always say sorry and we talk about it and forget about it.

158 J: Is it hard for you to express yourself?

159 E: Trust me when im upset its not that hard (laugh). Its automatically.

160 J: So the different language doesnt effect the fights?

161 E: Well obviously at the beginning i saw the difference but as longer we know each
162 other. Me and Tereza the language that we speak now together its only our language
163 and we understand each other very well.

164 J: Do you find your relationship with your wife unique compare to people (friends) who
165 are both same nationalities?

166 E: Well i dont see many differences. I could even say that our relationship is better. That
167 me and my wife are better. Because we are much more open minded than they are
168 because she respects my culture and i respect hers and we become more open minded
169 and we know exactly how to raise our son and how to deal with things, how to talk

170 to each other. And what i see from the other couples is that they are not so open minded
171 as us. And they are from here. Thats it yeah.

172 J: So how would you describe your relationship?

173 E: Well, this is the best thing that has ever happened in my life. So since that moment
174 i dont worry about naything else. Since i have met Tereza and especially after Mateo
175 was born. Its something very beautifull that i cant explain, im very happy about
176 this relationship. And i would do anything for them. I dont know how i should call i tor
177 name it (haha).

178 J: No no i think you did great. So how is your relationship with Terezas familly?

179 E:Very good, very good. Since the day one they have been really friendly, and they
180 made me feel very comfortable.

181 J: Eventhough they cant speak english?

182 E: Yeah, I call her mom „mom“ and her dad „dad“ and we are really good. We dont
183 hide anything from each other they can tell me whatever and so can i. We never hide
184 opinions, if i have an opinion i would never hide it in Terezas familly. And they
185 wouldnt hide theirs from me either. Its really good. In my house fx we hide our
186 opinions, fx if i believe something is better i wont say it to my parents. Yeah thats what
187 i ment earlier.

188 J: So you like it? You like that you can share your opinions ? Or you find it weird?

189 E: No, i like it! Thats how its supposed to be.

190 J: How does your wifes relationship with your parents look like?

191 E: At the beggining i think it wasnt good. But its getting better and better now.
192 Its because she sees me with my familly and she doesnt have her familly here. Thats
193 why she wasnt happy at the moment. But as far as it goes its getting better and better.

194 J: Thats really good. I think we have it all, thats it. Thank you very much.

1 RESPONDENTKA F
2 J: Tak jak jste se seznámili a kde?
3 F: No v Londýně, já jsem tam pracovala v Costě a Alex tam chodil na kafe,
4 ale já si to vůbec nepamatuju (smích). No a potom naši přijeli na pár dní a šli jsme
5 do jedné restaurace, která byla asi prostě úplně kousíček od té kavárny, kde jsem
6 pracovala já. No a tam jsem, no tam Alex prostě pracoval a nějak si mě všiml. Potom
7 jsme se dali dohromady nějak na facebooku.
8 J: Takže on si tě pak našel na fb jo?
9 F: No já jsem si myslela, že si mě on našel, ale pravděpodobně jsem ho našla já (smích).
10 A dala jsem si ho do přátel, ale já jsem myslela, že on si mě dal do přátel víc
11 a že já jsem ho jen potvrdila, ale to jsem asi udělala já no...
12 J: A pak jste spolu teda začali chodit?
13 F: A pak jsme spolu začali chodit ven, a pak jsme spolu chodili už každý den ven
14 (haha).
15 J: A jaká byla reakce rodiny na to, že máš partnera z jiné země?
16 F: Noo já jsem na to prvně šla opatrně, že je Angličan. Což on je, ale rodiče má z Iránu.
17 No děda tehdy ještě žil a mamka mi řekla, že jsem jim neměla teda říkat, že původem
18 je z Iránu. Naši jako ani to, brácha ten se furt smál a furt aa měl nějaké narážky, jo
19 a koupil i knížku Íránskou (smích).
20 J: Takže to brali s humorem?
21 F: Jooo tak jako co měli dělat, zakázat mi to nemohli. V pohodě, dejme tomu byli.
22 J:A vnímala jsi mezi tebou a Alexem nějaké odlišnosti ze začátku nebo i teď?
23 F: Ze začátku ne. Jako já nevím, jestli to je tím, že on je od jinud, že je z jiné kultury,
24 ale... Jako já nevím ja nemůžu vidět úplně jako rozdíly. Jako třeba tradice nějaké nebo
25 tak. Ale že bychom měli nějaký úplně velký rozdíl mezi sebou to vůbec.
26 J: Takže mezi vámi jako partnery to pociťuješ jak?
27 F:Mezi náma to až tak moc nepociťuju. Ne.
28 J: Po jak dlouhé známosti jste se teda vzali?
29 F: Ehmhhh po roce. A mateo se narodil loni po svatbě.
30 J: A jak to vzala tvoje rodina, že si bereš cizince?
31 F: Ehm no tak ty vado jak to mám říct....No oni už to asi brali, no dobře.. Naši
32 už to brali asi tak automaticky, protože dejme tomu, že věděli, že chceme mít děti a jeho
33 rodina, jako tak já nevím já jim nerozumím. A jako až tak úplně semnou o tom nemluví,

34 jakože co oni říkají nebo tak. Ale oni to jako respektují, oni respektují všechno, co Alex
35 řekne takže.

36 J: Takže spíš je to na takové úrovni, že toho moc o tom nevíš, protože oni se o tom moc
37 nevyjadřují jo?

38 F: Jo, přesně.

39 J:A jaký s nimi máš tedy vztah?

40 F: Nooo, já si myslím, že celkem dobřej, i když si nerozumíme, ten taťka se snaží
41 celkem víc, jakože mluvit než ta mamka. Ale tím, že teďka bydlíme, jakože u nich,
42 tak jakože oni jsou v tomhle úplně skvělí, to nemůžu nic říct, protože kdo by to snesl,
43 že v takovém malém bytě a tolik lidí a teďka tolik věcí a tak. Ale jo někdy mě vytáčí
44 kvůli toho, kvůli Matea...

45 J: Jako co třeba?

46 F: Emm třeba, že ho furt tahají a že ho nenechají na chvíli a takové věci.

47 J: Takže spíš vzhledem k mimčů?

48 F: Jo jako né kvůli mě.

49 J: Kde tedy teď žijete momentálně?

50 F: V Anglii, jih. A žijeme s rodinou od Alexe a ještě ségra jeho tady je.

51 J:A jaký byl hlavní důvod toho, že jste se rozhodli žít v Anglii a ne v Česku?

52 F: Jo no tak my jsme se jako nerozhodli. Alex to rozhodl, že jo. Já bych se hnedka
53 vrátila do Česka, ale prostě se staly různé věci, takže jsem vlastně na výběr ani nakonec
54 neměla se vrátit.

55 J: Jako co? Že jsi otěhotněla?

56 F: Jo a jako Alex nechtěl, že prostě říkal, jako že jak by si našel v Česku práci,
57 že nemluví Česky, že jo, takže je to lepší tady pro nás. A jako upřímně, já si myslím,
58 že velkou roli v tom hrají jeho rodiče. Ale jo, takže já bych se jako hnedka vrátila
59 a Alex prostě nechce, protože jako říká, že by si nenašel práci a tak.

60 J: Takže se ti zdá, že to hraje na jazyk, ale že v tom hraje velkou roli i rodina?

61 F: JO, jako já si myslím, že má určitě pravdu, to zas jako to. Ale já si myslím stejně,
62 že celkem dost v tom hrají i ti rodiče, že by od nich neodešel. Ale tohle není ten hlavní
63 důvod si myslím no.

64 J: A jak náročná pro tebe byla aklimatizace v Anglii?

65 F: Tak já jsem sem přijela na rok, že. Potom jsem si říkala dobré tak ještě chvílku
66 vydržím, ať prostě nepřijedu domů úplně s prázdnou. No a potom už jsem se fakt jako
67 chystala, už jsem to měla všechno i naplánované, že jsem měla jet do té Austrálie a tak.

68 No a pár měsíců před tím, než jsem měla odjet, jsem se seznámila s Alexem. No
69 a potom jsme spolu tak nějak začali bydlet a nějak už to všechno vyplynulo. A pak jsem
70 otěhotněla a už to bylo prostě jasné (haha).

71 J: Takže jsi tu aklimatizaci neřešila?

72 F: Ne, tak jako já jsem tu měla být na chvíličku, takže jsem to nějak neřešila. Jo,
73 v pohodě tak jsem tu na rok, pak jsem si říkala dobré, jsem tu na rok a půl. Jako mně
74 se Londýn hrozně líbí, ale žít bych tu nikdy nechtěla (smích).

75 J: A plánuješ návrat do Česka?

76 F: Tak jako já bych to plánovala hned, že jo. Jenže to je Alex no on někdy řekne, jo
77 odstěhujeme se do Česka, pak mi zase řekne, ne to není možné se odstěhovat do Česka.
78 No a pak se to furt takhle mění.

79 J: Takže je to mezi vámi na dohodu jo? Ale ty by ses, jako sama za sebe chtěla vrátit?

80 F: Jo, určitě.

81 J: Jak často teda navštěvujete Česko?

82 F: No tak teďka jsem tam skoro každý měsíc. Jinak normálně, když to tak vezmu před
83 tím a tak, tak co tři měsíce jsem v Česku. No jako jasně, když jsem pak už byla těhotná
84 a byla jsem v tom 7 měsíci, tak už jsem tolik nelítala. Tak to jsem půl roku nebyla doma
85 a to bylo poprvé jako nejdéle. Ale jo jako my jezdíme celkem často, teda hlavně
86 já a Mateo teďka.

87 J: Takže jezdíš hlavně kvůli Matea teď často domů?

88 F: No jako jo, ale víš co pořád je mi lépe doma s našima, než teď tady v tom malém
89 bytě s tolika lidma a tak. A navíc ty letenky nejsou drahé.

90 J: Jasně no. Vnímáš u vás nějaké kulturní rozdíly? Mezi tebou a Alexem?

91 F: Ty jako, já si myslím, že on je takový docela dost mixnutý, jakože ten západ už s tou
92 Evropou. Takže, jako já to až tak nevidím. Jako vidím třeba, že má fakt velký respekt
93 k té rodině než v Česku. Já nevím, jak to vysvětlit, že prostě je strašně hodně respektuje.
94 Víš, že by si nedovolil nějaké věci nebo že nějaké věci bere úplně automaticky zase.
95 Nebo prostě, že kdyby cokoliv tak finančně je podpoří, hned úplně všechny. Já nevím,
96 jestli to je tím, že to je tou kulturou, anebo je to tím že má tak velké srdce,
97 že je tak dobrý. Ale i ti jeho rodiče jsou hodně pohostinní a přátelští takže.

98 J: A mezi vámi dvěma? V tom vztahu to cítíš jak?

99 F: Ty já nevím, asi nijak.

100 J: Nějaký největší rozdíl mezi vámi dvěma, kdybys měla popřemýšlet i kladné rozdíly
101 vše?

102 F: Hmmmmm já nevím. Fakt (haha)

103 J: A vnímáš, že by ty kulturní rozdíly vyvolávali nějaké problémy mezi vámi?

104 F: Ne, on třeba jako neslaví tak ty svátky nebo tak. Že jo Velikonoce, Vánoce jako

105 svátek jako jmeniny a tak. Den matek, den žen to taky neslaví. I když teď jsem se včera

106 bavila s tou ségrou a ta říkala, že jejich taťka přinesl mamce vždycky kytku nebo tak,

107 oslavili to. Ale Alex tady toto nedělá, ale to si nemyslím, že je kvůli kultury,

108 ale že on je prostě takovej. Že je takový laxní no.

109 J: A máš někdy pocit, že si třeba nerozumíte kvůli té rozlišné kultuře?

110 F: Jako jo, je to možné. Někdy si říkám, jestli mě fakt jako vnímá a poslouchá, protože

111 někdy se mu něco snažím třeba říct nebo vysvětlit. Víš, jakože třeba, tak jsme měli

112 Vánoce, jako první Vánoce tak to byla katastrofa v podstatě. Ty druhé Vánoce ty jsme

113 trávili v Česku, takže já jsem ho, že jo... To bylo úplně něco jiného. Naši připravili

114 Vánoce a já jsem ho tlačila do toho, že mi jako musí koupit nějaké dárky. Takže no teď

115 jsem zapoměla, co bylo za otázku?

116 J: No jestli máš někdy pocit, že si třeba nerozumíte kvůli té rozlišné kultuře?

117 F: Ne, to já si myslím, že on to všechno respektuje, že se snaží tomu jako rozumět

118 všemu.

119 J: Jo, že je jako otevřený tomu jo?

120 F: Joooo.

121 J: Takže jediné jsou ty Vánoce, takový jako problém?

122 F: Jo, ale jako já si myslím, že on je chce. Že je chce hlavně kvůli Mateovi. Ale myslím

123 si, že to všechno nechá vždycky na mně. (haha) Že ho budu nutit, jako nezapomeň mi

124 koupit nějaký dárek (smích).

125 J: A jakým jazykem doma teda hlavně mluvíte?

126 F: No my spolu a před Mateem mluvíme Anglicky. Já na Matea mluvim Česky, když

127 jsem sním sama. Já si myslím, že Alex sním ještě tak moc nemluví s Mateem (haha),

128 že Alex si myslí, že on až tak ještě nevnímá, že by si povídal nebo tak. Víš tak on sním

129 až tak moc nemluví. A když s ním mluví tak anglicky.

130 J: A vnímáš mezi vámi nějakou jazykovou bariéru?

131 F: Jo tak někdy je to na zastřelení, ale tak.

132 J: Jako v čem třeba? Co je největší problém?

133 F: Hmm no jako v tom jazyce neumíš prostě vyjádřit úplně, jak bys všechno chtěla

134 v češtině. Jako já už jsem se to docela dost už naučila. Jo, že už s tou angličtinou takový

135 problém nemám. Ale jo, my si nakonec rozumíme.

136 J: Jak si myslíš, že na Alexe působí Čeština?
137 F: Ty já ani nevím. Jakože on celkem. Já nevím. On umí nějaké slovíčka, když třeba
138 mluvím s našima. I když já si nemyslím, že jako úplně rozumí, spíš jako pochopí,
139 o co se jedná. Ale já nevím. Jednu dobu, když jsme se rozhodli, že fakt budeme jednou
140 žít v Česku, tak se rozhodl, že se bude učit fakt Česky. Ale jako nikdy k tomu nedošlo
141 pořádně.
142 J: A jak vnímáš ty odlišné rodné jazyky?
143 F: Ne, jako problém.
144 J: A jaký máte spolu vztah s Alexem, mezi sebou?
145 F:.....Jako jak to myslíš?
146 J: No kdybys mi mohla popsat váš vztah celkově?
147 F: mě se strašně blbě mluví o takových věcech, protože já to neumím říct ani Alexovi,
148 ale.... Nechceš mi dát nějaký příklad ? (haha)
149 J: No jako jestli ten vztah vnímáš, jako otevřený nebo máte tajnosti? Nebo kdybys
150 ten vztah měla třeba porovnat s nějakým tvým vztahem předchozím s klukem z ČR?
151 F: Tak jo. Ne, jako tajnosti mezi sebou nemáme, já myslím, že se snažíme,
152 že si snažíme si říct všechno. Já jako asi mluvím víc a víc si stěžuju, takže potom
153 celkem jako chudák to jenom poslouchá a potom vybuchne, což jako
154 já se mu asi nedivím. Asi jsem strašná někdy (haha). A jinak já nevím, já jsem šťastná,
155 že ho mám já vím, že je to ten člověk, s kterým chci být.
156 J: A kdybys to měla teda porovnat s vztahem předchozím teda?
157 F: Ty já ani nevím, protože já jsem vlastně měla jenom jeden Český vztah, a to jsem
158 byla celkem mladá a byli jsme spolu 4 roky. A ono to bylo hodně tím jako, že já jsem
159 byla hodně mladá a že jsem si chtěla užívat, takže už jsem s ním být nechtěla. A tím,
160 že asi je to tím věkem, tak už prostě vím, že Alex je ten, se kterým chci být, se kterým
161 chci strávit zbytek života.
162 J: Takže porovnat bys to úplně nemohla? I třeba jeho povahu, temperament?
163 F: Víš co jako třeba můj tatka a brácha oni jsou úplně. Já ti asi nemůžu říct jací jsou
164 čeští kluci z mého pohledu ty jo, když to tak vezmu. Já nevím, jako jestli můj brácha
165 a tatka jsou extrém, ale prostě že jo vaří, uklízí a dělají snad úplně všechno. To zas Alex
166 třeba, jako já vím, že Alex pracuje 12 hodin denně, ale víš, že jako si myslím, že ti čeští
167 chlapi se dělí o tu domácnost víc bych řekla, než Alex třeba. Ale víš já si myslím,
168 že je to hodně individuální, že to není úplně jenom o tom jestli jsi z jiné země nebo
169 od někud jinud. Ale že je to hlavně o tom, jaký ten člověk je.

170 J: Jasně. A jak často se vídáš z jeho rodinou? Teda teď tam žijete, ale před tím?

171 F: Hmmm před tím než se narodil Mateo tak, tak jednou dvakrát týdně. Jak se narodil

172 Mateo tak, tak ob den. A teďka furt no.

173 J: A co svátky? Jak slavíte svátky, co je stejné, co odlišné?

174 F: Tak vlastně jeho rodiče nic neslaví, jenom ten norus. To je ten jejich nový rok někdy

175 v únoru, ale Alex semnou vše. A na naše svátky jsme vždy v Česku takže.

176 J: Takže spíš přinášíš ty, ty České tradice?

177 F: Jo, a já si myslím, že Alex vůbec žádné tradice skoro nedodržuje. On na to není.

178 J: A co třeba při vyznávání lásky? Cítíš tam rozdíly?

179 F: Ty já si myslím, že tam nevidím nějak rozdíl. I když ze začátku ježíš, to bylo každý

180 večer to mi vyznával lásku, to jsem si říkala ježíš marja ty vogo. Ale teď už je to takové

181 normální, teď už jsme spolu déle, takže to není jako furt no. Ale né, jako já si myslím,

182 že je to úplně stejné, jako kdyby to byl Český kluk nebo já nevím jaký, že je to v tom

183 člověku.

184 J: A čím tě zaujal právě Alex tehdy? Čím tě přitáhnul?

185 F: Mě se jako ze začátku nějak nelíbil ani nic jako. Ale potom, já jsem odjela na pár dní

186 a uvědomila jsem si, že mi chybí. Tak asi to, jsem si řekla, že jako jak se vrátím,

187 že mu řeknu, že teda s ním chci být (haha). No a jinak asi to, že asi on byl takový

188 hrozně si semnou vykládal, a večer mi pořád vyznával tu lásku a tak. A byl strašně,

189 ale strašně hodnej.

190 J: A jak probíhají konflikty doma?

191 F: Já si stěžuju, Alex mlčí, a buď to nechá tak nebo vybuchne.(smích) On jako většinou

192 si jako nestěžuje, spíš asi jako jsem ten aktér já.

193 J: A pociťuješ někdy problém se vyjádřit během toho konfliktu?

194 F: Ne... Někdy si spíš říkám, že bych radši měla být potichu, ale ne. (haha) Jako

195 já problém s vyjadřováním nemám, nevím jak Alex.

196 J: A vnímáš váš vztah, jako odlišný v porovnání s tvými kamarádkami, co mají Čechy

197 třeba?

198 F: Já jim někdy třeba hrozně závidím, když přijedu do Česka a vidím, že ony jsou v tom

199 Česku, a tam žijí spolu a nevím. Teďka moje kámoška otěhotněla, mají zahrádku a víš

200 tak jím někdy strašně závidím, ale zas na druhou stranu si říkám. Proč jim závidím?

201 Vždyť já mám vlastně úplně to stejné, ale asi ten největší rozdíl je v tom... Závidím

202 jim všechno kvůli toho, že jsou v Česku a já tam nejsem.

203 J: Takže hlavně v tom, že ti chybí to Česko?

204 F: Jo, kdybychom byli v Česku tak jsem spokojená a tohle nepocituju.
205 J: A co ti chybí nejvíc na tom Česku?
206 F: Všechno, ne fakt všechno. Jako jasné chybí mi to, že naši za mnou nikdy nepřijdou
207 na návštěvu na dvě hodiny třeba. Nebo já se nikdy neseberu s kočárem a řeknu a zajdu
208 za mamkou na kafe. Tohle se mi nikdy nestane, že jo.
209 J: No jasně, to chápu. Ještě něco bys chtěla dodat k vašemu vztahu?
210 F: Já si myslím, že kdyby to byl někdo s naprosto odlišnou kulturou, že by to byl třeba
211 problém. Ale tím, že žil celý život v Anglii a vše tak ne. Nemyslím si, že by byly
212 problémy v těch kulturách, já nevím. Já to prostě necítím. Jako jo něco vidím,
213 ale že bychom kvůli toho, měly problémy nebo neshody to ne.
214 J: Takže mezi vámi dvěma? Vám to vztah neovlivňuje?
215 F: Ne jediné to, že já si stále stěžuji, že chci zpátky do Česka. (smích)
216 J: Super tak děkuji, to bude asi vše.

**Posudek vedoucího/opponenta bakalářské/diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Adéla Zahrajová

Obor studia: Psychologie

Název práce: Vnímání manželství u manželů s různou národností

Vedoucí/oponent* práce: Mgr. et Mgr. Michal Slaninka, Ph.D.

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh):

Počet stránek příloh:

Počet titulů v seznamu literatury:

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

	X	x		
--	---	---	--	--

Oborová příslušnost tématu

	X			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

	X			
--	---	--	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

	X			
--	---	--	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

	X			
--	---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

	X			
--	---	--	--	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití výzkumných empirických metod

	x			
--	---	--	--	--

Využití praktických zkušeností

	X			
--	---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

	x			
--	---	--	--	--

Naplnění cílů práce

	x			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu

	x			
--	---	--	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

	X			
--	---	--	--	--

** 0 – nehodnoceno; 1 – výborně; 2 – velmi dobře; 3 – dobře; 4 – neprospěl/a

Dosažené výsledky, odborný vklad, použiteľnosť
výsledkov v praxi

		X		
--	--	---	--	--

Vhodnosť prezentácie záverov práce
(publikácie, referáty, apod.)

		X		
--	--	---	--	--

Otázky a námety k diskusi pri obhajobe:

1. Čo by autorka vyzdvihla ako podstatné, čo vstupuje do partnerstva prostredníctvom odlišnej národnosti?

Celkové hodnotenie práce (klady, nedostatky):

Kolegyňa Zahrajová sa v bakalárskej práci venuje prežívaniu partnerov s partnerom inej národnosti. Veľmi oceňujem, že v teoretickej časti práce sa okrem obecných informácií týkajúcich sa rodiny a manželstva, detailne venuje problematike zmiešaných manželstiev, pričom pracuje so zahraničnými zdrojmi. V praktickej časti pomocou IPA spracovala rozhovory s tromi zmiešanými manželskými párami. Mapuje, ako partneri vzťah prežívajú, ako vnímajú kultúrne zvyky a odlišnosti druhého partnera, ako na nich vplyva reč druhého partnera, ako vchádza cudzí jazyk do konfliktov a do vzájomného vzťahu vôbec. Za zvlášť cenné vnímam pohľad na to, ako kultúrne zvyky vchádzajú do vzájomného spoluzitia. Prácu po teoretickej aj praktickej stránke považujem za kvalitne vypracovanú, téma je v tejto oblasti pravdepodobne ojedinelá. Odporúčam ju k obhajobe s výsledkom výborne.

Doporučení k obhajobe: doporučuji/nedoporučuji*

Navrhovaná klasifikace: 1

Datum, podpis: 25.8.2018

**Posudek vedoucího/opponenta-bakalářské/diplomové práce
na Pražské vysoké škole psychosociálních studií**

Jméno a příjmení studenta/-tky: Adéla Zahrajová

Obor studia: Psychologie

Název práce: Vnímání manželství u manželů s různou národností

Vedoucí/oponent* práce: Mgr. Ing. Eva Dubovská

Technické parametry práce:

Počet stránek textu (bez příloh): 61

Počet stránek příloh: 55

Počet titulů v seznamu literatury: 18

0**	1	2	3	4
-----	---	---	---	---

Výběr tématu

Závažnost tématu

		x		
--	--	---	--	--

Oborová příléhavost tématu

	x			
--	---	--	--	--

Originalita tématu a jeho zpracování

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (respektování pravopisné normy, stylistické vyjadřování, zvládnutí odborné terminologie)

		x		
--	--	---	--	--

Práce s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení norem pro citace, cizojazyčná literatura)

		x		
--	--	---	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

			x	
--	--	--	---	--

Metody práce

Vhodnost a úroveň použitých metod

		x		
--	--	---	--	--

Využití výzkumných empirických metod

		x		
--	--	---	--	--

Využití praktických zkušeností

	x			
--	---	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Přístup autora k řešené problematice (samostatnost, iniciativa, spolupráce s vedoucím práce)

x				
---	--	--	--	--

Naplnění cílů práce

	x			
--	---	--	--	--

Vyváženost teoretické a praktické části v daném tématu		x	x		
Návaznost kapitol a subkapitol		x			
Dosažené výsledky, odborný vklad, použitelnost výsledků v praxi			x		
Vhodnost prezentace závěrů práce (publikace, referáty, apod.)			x		.

Otázky a náměty k diskusi při obhajobě:

Je něco, co Vás při provedení výzkumu překvapilo?

Co všechno by měly podle Vás zvážit smíšené páry, které se rozhodují, ve které zemi žít?

Celkové hodnocení práce (klady, nedostatky):

Teoretická část práce je věnovaná problematice manželství, jeho vývoje, výběru partnera a také problematice smíšených manželství. Text je psán kultivovanou formou, i když dobrý dojem narušují časté překlepy a problémy s gramatikou a stylistikou, někdy i v názvech kapitol. Rozsah použité literatury je spíše nižší a část literatury je zastaralá. Teoretické části by prospělo více psychologického obsahu, například vztahové teorie ze sociální psychologie apod. Problematická je i grafická úprava, časté chyby v odsazení odstavců.

Praktickou část tvoří analýza rozhovorů se třemi páry, s každým partnerem zvlášť. I když je zmíněna metoda IPA analýzy, spíše by se hodilo označení tematická analýza - autorka správně identifikuje hlavní témata z rozhovorů. Výsledky jsou dokládány citacemi, ale dost často chybí, anebo je velmi zredukován prostor pro interpretace, jinak je (tematická) analýza provedena přesvědčivě.

Silné stránky:

- zajímavé téma
- přesvědčivá analýza

Slabé stránky:

- stylistika, gramatika, překlepy
- grafická úprava
- nižší rozsah použité literatury

Doporučení k obhajobě: doporučuji/~~nedoporučuji~~*

Navrhovaná klasifikace: VELMI DOBRÝ

Datum, podpis: 10.9.2018

*

nehodící se, škrtněte